

DROGA

— Konec tedna bomo v vseh gorenjskih občinah v različnih aktivnostih preverjali našo pripravljenost in usposobljenost za SLO in DS v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela za delovanje v izjemnih razmerah.

XXXIV. Številka 36

uredniki: občinska konferenca SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izaj - Izdaja Casopisno podjetje
Glavni urednik Igor Slavec
Sporazumno urednik v. d. Jože Košnjek

LASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KOLIKO NAS JE?

V Gorenjskem so nas popisovalci prešteli — Prvi uradni podatki: v petih občinah Gorenjske živi 11.752 prebivalcev, stanovanj je 57.778 in 57.356 podatinjstev

neuradni rezultati popisa Gorenjakem so že znani.

Izaj ima 66.094 prebivalcev

2.729 prebivalcev več kot ob

pred desetimi leti, kar

za 1,8 odstotka povpreč-

ni prebivalstva ali znatno

večja za Slovenijo. V

Kranj živi 33.336 prebival-

cev, 6,4 odstotka vseh prebi-

valcev. Število se je povečalo za

odstotkov, narašča pa naj-

mestnih naselij. Gostota

prebivalstva v Kranju

večja kot v Sloveniji,

na enem kvadratnem metru

prebivalcev, v Kranju pa

v občini Kranj so popiso-

vali 21.192 gospodinjstev,

gospodinjstvu

povprečna statistična

Povprečno število

gospodinjstva se je zmanj-

GLAS

LASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

šalo. V občini Kranj je 20.921 stanovanj, kar je za 33,6 odstotka več kot pred desetimi leti. 10.289 je gospodinjstev in 10.287 stanovanj. Počitniških stanovanj je 1.058, kar 402 več od ob popisu leta 1971. V desetih letih se je iz tujine vrnilo 71 zdomcev, tako, da jih zdaj dela v tujini le še 490. Gostota naseljenosti je v desetih letih porasla od 44,6 ljudi na kvadratni meter na 49,6. Kaže se tudi neznaten trend zmanjšanja družin, saj pride na eno družino 3,1 član. Najbolj je v radovljški občini porasla prireja ovac ter govedi, največji padec pa beležijo pri konjerej in prašicereji.

V Škofjeloški občini je stalno prijavljenih 35.200 prebivalcev, 446 pa začasno. Gospodinjstev je 10.301, stanovanj pa 10.907. Konj je 425, govedi 13.700, ovac 607, prašičev 1.894, perutnine 38.155, vodnjakov 1928 in 14 kombajnov.

D. S.

Danes odprt sejem malega gospodarstva

Kranj — Danes dopoldne bo v Kranju odprt sejem malega gospodarstva in razstava inovacij. Sejem, na katerem razstavlja svoje izdelke 158 razstavljavcev iz petih držav in daje poseben poudarek industrijski kooperaciji, bo odprt predsednik skupštine občine Jesenice ing. Ivo Arzenšek, razstavo inovacij pa predsednica Medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko Ivanka Šulgaj. Sejem bo odprt do vključno 21. maja.

Na Titovi poti — S plesom Na Titovi poti bo 410 fantov in deklet iz kranjskih šol, organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti sodelovalo na letosnji osrednji prireditvi ob dnevu mladosti v Beogradu. Z njim bodo izrazili svoje spoštovanje Titu, velikemu vzorniku, ter čvrsto odločenost vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, da nadaljujejo po poti, ki jo je on začrtal. V ponedeljek bodo mladi odpotovali v Beograd, kjer se bodo pripravljali do slovesnega nastopa. — Foto: H. Jelovčić

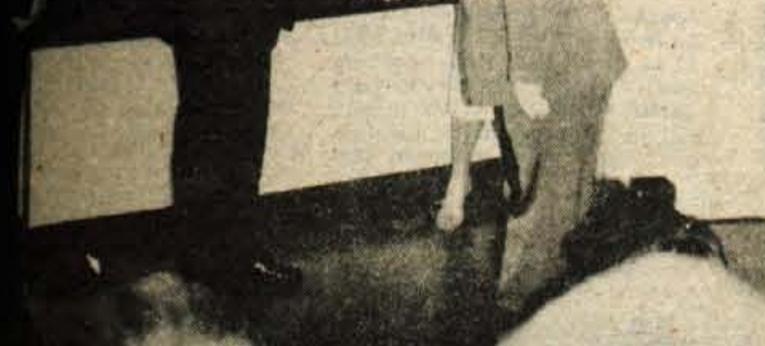
Iskra po novem

Družbenopolitični zbor in zbor združenega dela kranjske občinske skupščine sta v sredo obravnavala spremembe v organiziranosti Iskre Elektromehanike, obveščeni pa bosta tudi jeseniška in radovljška skupščina, kjer ima Iskra temeljne organizacije

KRANJ — Predsednik kolegijskega poslovodnega organa Iskre Elektromehanike iz Kranja Aleksander Mihev je v sredo delegate družbenopolitičnega zebra in zebra združenega dela kranjske občinske skupščine seznanil s predlogom nove organiziranosti delovne organizacije, ki združuje 10.000 zaposlenih v kranjski, jeseniški in radovljški občini ter se po celotnem prihodku, izvoru in drugih merilih uvršča med največje delovne organizacije v Sloveniji in Jugoslaviji. Iskra Elektromehanika bo s predlogom organizacijskih sprememb seznanila tudi jeseniško in radovljško občino, kjer so nekatere od 19 temeljnih organizacij združene. Delegati zborov kranjske skupščine so soglašali z usmeritvijo, vendar so menili, da reorganizacija ne sme vplivati na urešnjevanje ciljev letosnje in prihodnje gospodarske politike. Razprava pred referendumom o novi organiziranosti mora biti široka, odprta in odkrita. Vprašanja delavcev ne smejo ostajati brez odgovorov, zato je odgovornost družbenopolitičnih in poslovodnih delavcev ter organizacij velika. Prav tako je razumljivo vključevanje organov in organizacij občinske skupnosti v razreševanje te problematike razumljivo, saj je Iskra povezana s Kranjem in Gorenjsko ter je pomemben člen gorenjskega gospodarstva ter naporov za spremembo njegove sestave.

Iskra Elektromehanika je postala raznovrsten in problemsko zelo kompleksen poslovni sistem, ugotavljajo v analizi vrokov za idejo o novi organiziranosti. Prav tako je velika specializacija proizvodnje, pojavlja se težave pri obvladovanju poslovnega sistema in pri oblikovanju dohodkovnih odnosov. Analize je pokazala, da bi kazalo iz enotne delovne organizacije Elektromehanike oblikovati tri delovne organizacije: Telematiko (proizvodnja telekomunikacijskih naprav in računalniške opreme), Kibernetiko (proizvodnja profesionalnih naprav za meritev, krmilno tehniko, regulacije in stikalna tehnika) in Elektrotehnično ročno orodje. Prva faza razprav o predlogu je zaključena. Druga faza naj bi bila končana okrog 20. maja, referendum o samoupravnem sporazumu o spremembah organiziranosti pa naj bi bil predvidoma 24. junija.

J. Košnjek

6. sejem malega gospodarstva
kranj 15.-21.5.'81

'81

razstava inovacij

- predstavitev drobnega gospodarstva
- kooperacije
- inovacije in ustvarjalnost v proizvodnji
- spremlajoče dejavnosti

PO JUGOSLAVIJI

Navdušen sprejem v Sarajevu

Štafeta mladosti je v sredo prispela v Sarajevo. Glavno mesto republike Bosne in Hercegovine je simbol spoštovanja do tovariša Tita dočakalo svečano okrašeno z državnimi in partijskimi zastavami, transparenti in cvetjem. Pionirji, mladina in občani so s pesmijo spremljali nosilce šafete po vseh mestnih občinah in v delovnih kolektivih. Osrednja slovesnost je bila na stadijonu »Grbavica«, kamor je štafeta prispela popoldne. Slavnostni govornik je bil predsednik skupščine BiH Niko Mihaljević, nad 3000 mladih pa je izvedlo umetniški program.

Proizvodnja manjša

Aprila je slovenska industrija izdelala za 0,9 odstotka manj kot aprila lani. Ker se je oskrba z domaćimi in uvoženimi surovinami izboljšala, je nazadovanje presenetljivo. Vzrok za zmanjanje je najbrž potrebno iskati v manjšem številu delovnih dni, saj je veliko delovnih kolektivov podaljšalo prvomajske praznike. V primerjavi letosnjih štirih mesecev z lanskimi je bila letos proizvodnja za 0,3 odstotka manjša. Po resoluciji pa naj bi se povečala za 2,5 odstotka. Izredno visok je bil marca tudi uvoz. Znašal je 7,48 milijarde dinarjev. Aprilski uvoz je bil za 13 odstotkov nižji. Res pa je, da je posledica večjega uvoza izboljšanje oskrbljenosti industrije s surovinami.

Gnojil je dovolj

Klub pomanjkljivi oskrbi z gnojili in težavami, ki so jih imeli slovenski kmetje z nakupom gnojil še v začetku spomladanske setve, je sedaj oskrba dokaj dobra. Skoraj vsi jugoslovanski proizvajalci, ki oskrbujejo slovenski trg z umetnimi gnojili, so namreč v začetku maja skoraj zasuli naročnike s poslikami tega reprodukcionskega materiala. Takšno oceno je bilo med drugim slišati na seji izvršnega odbora splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije. Ugotovili so tudi, da pri setvi ni bilo večjih zapletov, saj bo koruza posejana na vseh načrtovanih površinah, le sladkorne pese so kmetovalci posejali za 30 odstotkov manj kot so planirali.

Kolj Shiroka kandidat za predsednika ZK SZDL

Na seji koordinacijskega odbora zvezne konference SZDL Jugoslavije za kadrovsko politiko v federaciji so določili kandidata za predsednika zvezne konference SZDL Jugoslavije in za predsednico konference za družbeno aktivnost žensk Jugoslavije z enoletnim mandatnim obdobjem.

Za predsednika ZK SZDL Jugoslavije so predlagali dosedanja člana predsedstva Kolja Shiroko. Predlog pokrajinske konference SZDL Kosovo so podprli v vseh republiških in pokrajinskih organizacijah. Na seji so tudi sprejeli predlog RK SZDL Slovenije, da za predsednico konference za družbeno aktivnost žensk predlagajo Zoro Tomič, dosedanja članico predsedstva ZK SZDL.

Gorenjska pred kongresom samoupravljavcev**Uspehi ustalitvenih prizadevanj**

Lidija Fornazaric

Tržič – Blizu šest tisoč tržiških delavcev bo na tretjem kongresu jugoslovanskih samoupravljalcev predstavljala delegatka Lidija Fornazaric, dolgoletna aktivna družbenopolitična delavka, zaposlena v Bonižnji predilnici in tkalnici pri izdelavi kalkulacij in formirjanju cen.

»Naša delovna organizacija je sodelovala v tematski razpravi, katere nosilka je bila kranjska Iskra-Elektromehanika, z izkušnjami iz priprav in sprejemanja planov za to petletno obdobje. Ugotovili smo, da smo napredovali v primerjavi s prejšnjimi obdobji, da pa je celoten sistem še preveč zapleten in dolg. Pogoji gospodarjenja so se med pripravami planov namreč toliko spremenili, da so bistveno vplivali na osnovna izhodišča planiranja. Pogrešali smo tudi večjo aktivnost vseh zaposlenih ter sočasnost planiranja med gospodarstvom in bankami ter izvajalcem družbenih dejavnosti. Dogovarjanje o naložbah v nove programe ter o prenosih programov na manj razvita območja in v zamejstvo je prepočasno. Delovne organizacije v okviru panoge pa tudi same panoge se med seboj premalo povezujejo. Na področju ekonomskih odnosov s

tujino pa je po našem mnenju potrebna večja ustaljenost in enotnost predpisov.«

V pripravah na treji kongres samoupravljavcev v delovnih kolektivih ocenjujejo tudi dosežke poslovanja, samoupravljanja in stabilizacijskih prizadevanj.

»Pri nas smo tem vprašanjem posvetili veliko pozornost ob obravnavi trimesečnih rezultatov gospodarjenja, v družbenopolitičnih organizacijah pa smo posebej izpostavili uresničevanje stabilizacijskih ukrepov. Mislim, da smo na tem področju dokaj uspešni. Če je le mogoče, posegamo po domačih surovinah in s tem zmanjšujemo uvozne izdatke. Tare nas predvsem skovita rast stroškov. Nekateri kooperantni nam cene storitev zaračunavajo celo dvakrat toliko kot lani, medtem ko naši izdelki niso prav nič dražji. Zahvaljujemo tudi deviznu soudeležbo. Delna rešitev je mogoča. 65 odstotkov deviz, ki jih ustvarimo z izvozom, lahko sami uporabimo. Če bomo izvoz še povečali, bomo lahko kupili lasten stroj za tiskanje tkanin in z njim prihranili precej denarja. V primerjavi z lanskim prvim trimesecem smo letos izvozili kar za 40 odstotkov več izdelkov, in to izključno na konvertibilni trg.«

Izdelali smo tudi analizo o aktivnosti članov samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Ugotovili smo, da je zares delavnih le okrog 40 odstotkov delegatov. Najbolj še pa delo v delegacijah za samoupravne interesne skupnosti. Pomanjkljivosti skušamo odpravljati, vendar je to zelo dolg in težaven proces.

Sodelovanje na tretjem kongresu samoupravljalcev je zamejalo velikega zaupanja tržiških delavcev in s tem seveda tudi odgovornosti. Pomeni mi spodbudo za delo naprej in priznanje za tisto, kar sem doslej naredila.« H. Jelovčan

Zadruga je kmetova organizacija

Zadružništvo je na Gorenjskem dobro organizirano in zadruge so organizacije združenih kmetov, saj je v vseh glavna dejavnost pridelava hrane – Druge dejavnosti dopolnjujejo glavno

zadruga organizirana kot enovita delovna organizacija, so kmetje združeni v 14 zadružnih enotah, kjer samoupravno odločajo o organizaciji pridelave hrane, investicijah, kreditih in podobno.

Nikakor pa za nobeno gorenjsko zadružno ne bi mogli trditi, da je trgovska organizacija. V vseh je glavna dejavnost proizvodnja hrane in jo druge dejavnosti le dopolnjujejo. Tako ima Škofjeloška zadružna lastno mlekarino, kjer predeluje mleko s svojega področja, ima dvajset trgovskih prodajal, ki izkorisčajo prostore zadružnih domov in preskrbujajo kmete z repromateriali in špecerijo in zaključujejo krogotok denarja na vasi in tako pripomorejo k večji likvidnosti zadružne. Dopolnilni dejavnosti sta še transport za prevoz pridelkov in mehanična delavnica za popravilo kamionov ter kmetijske mehanizacije. Skratka, to so dejavnosti, ki prispevajo k boljši organizaciji proizvodnje in s tega stališča jih je potrebno ocenjevati.

Naloga zadruge je predvsem organizacija proizvodnje in odkupa kmetijskih pridelkov in izboljševanje socialnega položaja kmetov. Na prvem so gorenjske zadruge uspešne, saj so lani kmetje-koperanti prodali 20 milijonov litrov mleka, 5,8 milijona kg klavnega goveda, 11 milijonov kg krompirja in 1,4 milijona kilogramov zelenjave.

Manj uspešno pa se uresničujejo naloge s tako imenovanega socialnega in družbenopolitičnega področja. Že sama organizacija, pospeševanje in odkup proizvodnje je za kmete draga, saj v te namene združujejo v poprečju po 6 odstotkov od dohodka, zato ostala dejavnost ostaja ob strani. Kmetje sami ne zmorcejo večjih bremen, družba pa zato premalo prispeva.

Tudi samouprava v zadružah dobro dela, saj so kmetje v večini v vseh samoupravnih organih. To je razumljivo, saj je naprimjer v Škofjeloški zadruzi združenih 2400 kmetov, delavcev pa je le 130. Ceprav je

Na sredino razpravo o zadružništvu so bili vabljeni predstavniki delovnih skupnosti vseh gorenjskih kmetijskih zadruž, razen največje – Gorenjske kmetijske zadruge – in kmetov. Ceprav je bilo že na vabilu napisano, da bo govor predvsem o vlogi kmetov v zadružah in kakšna organizacija kmetov lahko največ prispeva k večji proizvodnji hrane, je sklicatelj kot kaže pozabil, da o tem lahko največ povede kmetje!

Invalidi

Društvo invalidov Kranj organizira 30. maja izlet v Gorjška Brda, 13. junija izlet v Istarske toplice in 27. junija izlet v Maribor. Cena je 500 dinarjev, v njej pa je vračano kosilo, pihača, spominsko darilo in prevozni stroški.

Za prvi izlet se lahko prijavite pri društvu takoj, za druga dva pa do 30. maja.

Gorenjska društva invalidov sprejemajo do 20. maja prijave za izlet v Beograd, združen z obiskom Hite cvetje. Izlet bo 26. maja. Cena izleta je 1350 dinarjev. Društva nudijo podrobnejša pojasnila.

Svet v tem tednu**Streli na Petrovem trgu**

Atentatorji so v sredo popoldne hudo ranili poglavarja rimskokatoliške Cerkve papeža Janeza Pavla II. – Presenetljiv razplet francoskih predsedniških volitev – Sirija in Izrael na robu s popoda

RIM – Na vatikanskem trgu sv. Petra so v sredo popoldne odijeli streli. Atentatorji so s streli v trebuh hudo ranili poglavarja rimskokatoliške Cerkve papeža Janeza Pavla II., ko je v odpust avtomobil odzdravljal več desetisoč glavni množični vernikov, ki so se zbrali na trgu. Vsaj na dvoje je treba opozoriti ob dejanju, ki je naša država med prvimi obsodila: nasilje atentatorstva ne izbira več, koga vzeti na muho, prav tako pa streli na Petrovem trgu v Rimu opazijo, da papež ni več le cerkveni poglavar, ampak tudi politični osebnost. Bolj kot slednje zaskrbljuje prvo. Mednarodni terorizem bo bohoti. V tem stoletju so bili izvedeni atentati na nad 250 pomembnih političnih osebnosti, od katerih jih je moralno 69 umrli. Zaradi nasilja so morali prekmalu oditi pomembni možje, ki so imeli v dobro sveta marsikaj storiti. Drami se sicer svet ob dejanjih atentatorjev. Vend je samo spoznanje, da je treba pomembne osebnosti bolje varovati, da dovolj. Svetovnemu terorizmu bo nujno spodrezati korenine, če le-že niso pregloboko zrasle.

Atentat na Janeza Pavla II. je hipoma zasenčil še sveže nedeljske predsedniške volitve v Franciji. Presenetljivo so se končale. Vodilni francoski socialisti François Mitterand, rojen leta 1916, pripadnik združenih levic, ki se je po sporazumu leta 1972 skrhal, je postal 21. predsednik francoske republike in prvi socialistični voditelj Francije. Dober milijon več glasov je dobil od sedanjega predsednika Estainga in to ob skoraj rekordni volilni udeležbi. Tudi člani francoskih komunističnih partij so v drugem krogu glasovali zanj in tudi morali izbrati. Mitterandova zmaga predvsem posledica želje Francije sprememb politične oblasti. Obilo ugibanj povzroča na Zahodu vzhod, zmaga socialističnega pravaka. Oboji upajo na dober sodelovanje. Zahod pa upa, da se bo moč NATA povzdignil. Pogosta pa so tudi vprašanja drugačne vrste: ali pomeni zmaga Mitteranda zeleno luč za vstop komunistov v vlado. Ali se bo ponovno združenje komunistov in socialistov v kabinetu. Socialistična zmaga je povzročila tudi prepričanje v kabinetu Estainga. Menda sedaj sedanji predsednik, ki se bo poslovil 25. avgusta, da so ga izdal. Vse torej kaže, da prenos oblasti v Franciji ne bo nujno brez pretresov.

J. Kralj

Slovenci na Koroškem**Ogorčenje ob obletnicah**

CELOVEC – Osrednji organizacijski Slovencev na Koroškem, Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev, sta v soboto priredila osrednjo slovensost v počastitev 40. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda, 36. obletnice zmage nad fašizmom in 26. obletnice podpisa avstrijske državne pogodbe, katere 7. člen govori izključno o pravicah slovenske in hravtske narodnosti skupnosti v Avstriji. Govornika sta bila predsednica obeh organizacij: dr. Franci Zwitter in dr. Matjaž Grilc. Poudarila sta, da slovenska narodnostna skupnost na Koroškem iz dneva v dan potrjuje voljo po popolni nacionalni in socialni enakopravnosti na avtohtonem domačem zemlji. Zadnjih pet let opozarja na neučinkovitost zakona na narodnostnih skupnostih in na kvarne vplive najrazličnejših nazadnjaških sil, zato bi pričakovali semejše korake pri razreševanju te problematike. Opaziti je znake pozitivnejšega odnosa do Slovencev, prav tako pa so zahteve Slovencev, enotno izražene v operativnem koledarju, zmerne in uresničljive. Aprila 1941 so se zbrali tudi na Koroškem ljudje različnih svetovnih nazorov, vendar je bil njihov cilj isti: osvoboditev Slovencev izpod velenemškega jar-

Kranj – V ponedeljek, 11. maja, je bil v Kranju pri skupni vsem delegatovi za III. kongres samoupravljalcev, na katerem so člani koordinacijskega odbora za pripravo III. kongresa delegatih razdelili izvedeni tematski razpravah po posameznih tematskih področjih in s pripravami na obravnavo resolucije III. kongresa. Ta skupna delegacija je bila še posebno pomembna za delegete, ki bodo morali biti nosilci aktivnosti. – Foto: D. Dolenc

Sindikalnem svetu na Jesenicah so skupaj z Univerzo pripravili zanimivo analizo o delovanju delegatskega sistema – Delegati molčajo na skupščinah posvetijo tretjino časa občavaju normativnih aktov

UNICE – V okviru priprave III. kongresa samoupravnega sindikata jeseniške Delavske skupnosti in klub samoupravljanja Unice pripravila tematsko analizo o delovanju delegatskega sistema v občini. Ocena je na osnovi odgovorov na vprašanja, ki ga je občinski sindikat poslal 58 organizacij skupnosti, ki so na dnevnih redih, premalo pa probleme, ki jih imajo delavci in občani. Prav zato delovni ljudje in občani še vedno rešujejo probleme preko delegacije.

Jeseničani a samoprispevki

Na delovnih ljudi in občanov jeseniške občine naj bi z drugim občinskim samoprispevkom izgradili novo šolo na Beli in obnovili šolo v strani – Zakaj je bila gradnja strehe nad jedino šolo nesolidna?

– Na minuli seji pred občinsko konferenco Socialiste delovnega ljudstva Jesenice razpravljali o razpisu in drugem občinskem samoprispevku. Občini se že nekaj časa pridržala po prvi samoprispevki, da ga namenili za izgradnjo prostora, predvsem za jeseniške osnovne šole, ob koncu junija še drugi seki. Delovni ljudje in občinske občine naj bi uresničevale, ki so ga sprejeli že ob samoprispevku in dokončno pri izgradnji osnovnošolskega varstvenega prostora v Lazu naj bi imeli prednost občani in obnove potrebnih karavki Beli in v Mojstrani. Pet let naj bi zdrževali stopnji 1,5 odstotka ter temeljito obnovili šolo Beli ter popravili oshov v decembru v Mojstrani.

drugega občinskega središča so že nekaj časa razvijali v krajevnih skupnostih. Odbor za izvedbo samoprispevka javno razpravljajo v skupnostih in v organizirjenem dela jeseniške. Po zbranih podatkih javne skupnosti o drugem občinskem svetu od 116 osnovnih organizacij razpravljalo za referendum o samoprispevku v skupnostih in v organizirjenem dela jeseniške. Po zbranih podatkih javne skupnosti so se strinjali, da se referendum.

tako so temeljito spregovorili v krajevnih skupnostih na občini. Večinoma so se tudi v skupnostih strinjali z samoprispevkom za osnovni del v Mojstrani, v dveh skupnostih pa so predlagali.

D. Sedej

upravnih organov, ne pa po delegatski poti v delegatskih skupščinah.

Delegacije se med seboj pretečajo; v splošnih in posebnih delegacijah je veliko ljudi, saj ugotavljajo, da je v delegatski sistem vključen vsak četrti delavec, to pa povzroča nekatere organizacijske ovire. V prihodnje naj bi volili le splošne delegacije.

Vedno znova tudi ugotavljajo, da so gradiva preveč obsežna, strokovno zahtevna in večkrat brez finančnih opredelitev, kar povzroča težave pri sprejemaju odločitev, ki so pogosto preveč formalne. Deležate bi nujno moralni več izobraževati, informativni sistem od delovnih ljudi do delegatskih skupščin še pa. Zato se nekatere odločitve pojavljajo neodvisno od delovnih ljudi, v ozkih skupinah in se tako zapoštavljajo neposredni interes delavcev in občanov.

Delegacije v delegatskih skupščinah interesnih skupnosti so manj aktivne kot delegacije za delovanje skupščine družbenopolitičnih skupnosti. V posameznih primerih je moč odločanja v strokovnih službah, delegati v delegatskih skupščinah so manj aktivni. V strokovnih službah prihaja tudi do proračunskega pojmovanja in nesamoupravnega obnašanja, kar ne vodi k uveljavljanju svobodne menjave dela. Večkrat prihaja tudi do preglaševanja brez predhodnega usklajevanja stališč.

Deležate izgubijo veliko in preveč časa zaradi raznih normativnih aktov, zaradi načina dela je potek delegatskih skupščin nezanimiv, dolgočasen in utrujajoč. Vse to vpliva na to, da so delegati pasivni, da v delegatskih klopih molčijo ali da se skupščin ne udeležujejo.

Analiza naj bi služila za odpravljanje problemov, ki se stalno pojavljajo v delegatskem sistemu. Cimprije bi morali razrešiti najbolj aktualne in tako zagotoviti, da bi bil delegatski sistem bolj učinkovit. D. Sedej

Joži Puhar,
sekretarka
občinskega sveta
ZS Kranj:

Delo se s sklepi šele začne

Kranj ima okrog 34.000 članov sindikata, povezanih v 230 osnovnih organizacijah in 22 konferenca sindikata. Zadnja volivna sindikalna konferenca v Kranju je še enkrat potrdila, da je naloga sindikata predvsem, da s svojimi stališči, sklepi in z aktivnostjo pomaga pri uveljavljanju samoupravnih odnosov in s tem pripomore tudi k boljšemu gospodarjenju ter večji socialni varnosti delavcev. Jasno so opredeljene naloge sindikata že od IX. kongresa ZSS naprej. Siroka paleta jih je: od urešnjevanja zakona o združenem delu do stabilizacije, pa do oživljavanja tradicij delavskega gibanja.

Kako bodo na kranjskem občinskem sindikalnem svetu organizirali delo, smo se pogovarjali s sekretarko sveta Joži Puharjevo.

»Za opravljanje vseh nalog na ravni osnovne organizacije, konference in v občinskem svetu so zelo pomembni organizirani, ljudje na vodstvenih funkcijah in metodah dela. Prav na tem področju volivna konferenca ugotavlja pomankljivosti. Nekateri že skušamo odpravljati z ustanavljanjem novih organov, s kadrovskimi spremembami, predvsem pa z usmerjanjem dela članov sveta in drugih občinskih organov v osnovne organizacije.«

Sindikati smo že s 1. konferenco uvelili kolektivno delo in odgovornost, ki ne pomeni samo skrajšanja mandatov vodstev sindikata, temveč tudi njihovo aktivno vključevanje v delo in aktiviranje čim večjega števila članstva. Poskušamo odpravljati forumsko delo. Največkrat se je aktivnost s stališči in sklepi končala! Mi poskušamo, da obravnava ni vedno le na predsedstvu, ampak se vključujejo tudi drugi organi sveta. Taka obravnavana naj bo še začetek, ne pa konec aktivnosti. Aktivnost se mora odvijati v osnovnih organizacijah, v sindikalnih skupinah, če hočemo, da sindikat res odigra vlogo delavskega razreda.

Da bi to dosegli, smo med drugim zadolžili člane sveta, da dajejo pobude za obravnavo določenih problemov, da spremjamajo njihovo delo in prinašajo povratne informacije.

Letos bomo spet organizirali delovne skupine, ki bodo obiskovali osnovne organizacije, sklicujemo sestanke s predsednikom in sekretarji. Skušamo navezati čim več osebnih stikov, ker ugotavljamo, da je pismeno komuniciranje pleško in da so delavci z njim že prenasičeni. Nov način pa zahteva seveda polno angažiranje vseh članov sveta in vseh delavcev v organizacijah sveta.«

Večji poudarek naj bi sindikat dal tudi delegatskemu sistemu. Kako se tu vključujete?

»Opoznamo, da nam ne uspeva vplivati na delo in oblikovanje predlogov in pripomb delegatov in delegacij za DPS in SIS. Za to je kriva časovna neuskajenost v delu posameznih organov, po nekod pa premajhna zavest, da je to treba usklajevati. To napako poskušamo odpraviti s tem, da se z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami že programsko usklajujemo letno in tromesečno. Iz programa izbiramo teme, ki so pomembne za širšo obravnavo. Pri teh naj bi osnovne organizacije zavzele značilnosti in jih predlagale svojim delegatom.«

Za delovanje v sindikatu in drugod so pomembni predvsem dobri kadri. Zasnovno izobraževanja sedaj spremjamamo. Usposabljanje mora biti začeto v osnovnih organizacijah, kjer je najtešnejša povezava s prakso, občinska sindikalna šola pa naj bo nadgradnja tega.«

D. Dolenc

Akcija

»88 dreves za tovariša Tita«

KRANJ – Svet za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL Kranj je uvrstil akcijo »88 dreves za tovariša Tita« v svoj letosnjih program dela. Akcija je v vseh krajevnih skupnostih tako kot tudi povsod drugje naletna na velik odmev in ponekod, tako kot na primer v krajevni skupnosti Olševek, so se že lotili dela. Vendar pa so na prvem posvetovanju sveta s predstavniki krajevnih organizacij SZDL poudarili, da se je treba lotiti zasadjanja spominskih parkov, drevoredov, obeleževanja zgodovinskih dogodkov in spominskih obeležij iz NOB načrtno, vsaka akcija pa mora seveda imeti osnovno značilnost – obeleževanje 88 let življenja pokojnega predsednika Tita.

Svet za varstvo okolja meni, da ne bi kazalo z akcijo pretirano hiteti, da ne bi po nepotrebnem zasajali predelov ali se odločali za lokacije, za katere bi se kasneje izkazalo, da je v zazidalnih načrtih namenjena drugim objektom. Prav tako bo potrebno k sodelovanju pritegniti tako strokovne organizacije kot je Doplanski in komite za urbanizem, tako da bo za vsako zasadjanje dreves oziroma drugačno obeleževanje spomina izdano tudi lokacijsko dovoljenje. V delo se bodo seveda vključila povsod tudi hortikultura društva, mladina, taborniki, šole, turistična društva, organizacije združenega dela in sveti pri krajevnih skupnostih.

V Kranju je že več predlogov, kje naj bi se odločili za zasadjanje dreves oziroma za urejevanje parkov. Tako naj bi v naslednjih petih letih po sedanjih predlogih nekaterih krajevnih skupnostih zasadili drevesa ob cesti JLA, predloge imajo že tudi v krajevni skupnosti Center, Planina, Stražišče ter tudi v delovnih organi-

zacija Iskra, Sava itd. Ko je o tem razpravljalo tudi predsedstvo občinske konference SZDL Kranj, je menilo, da naj bi pri tem prišlo do včetega sodelovanja med krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela, medtem ko bi svet za varstvo okolja še naprej to akcijo usklajeval ter si prisodeloval le za trajne nasade, za katerih vzdrževanje naj bi poiskali skrbnike med mladino. L. M.

Industrijski kombinat

PLANIKA

Kranj objavlja za potrebe DSSS in TOZD Sestavni deli naslednja prosta dela in naloge

- PRIPRAVLJANJE TEHNOLOGIJE V OBODJARNI
- VODENJE LABORATORIJA

Zahteva se:
pod 1.

- višja strokovna izobrazba strojne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj, znanje enega svetovnega jezika in trimesečno poskusno delo

pod 2.

- višja strokovna izobrazba kemične smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj, znanje enega svetovnega jezika,
- trimesečno poskusno delo

Pismene prijave sprejemajo kadrovski oddelki kombinata Planika, Kranj v 15 dneh po objavi. O izbiro kandidata bodo kandidati obvezeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijave.

Novinarjev lopato

NK – Pred seboj imam Nedeljski dnevnik, 15. marec 1981, stran 10, o filmih, dramah, serijah. Malomarnosti mrgoli: Film (...) o temi, materi, ki dela kot audiopedagog. Njen mož dela v tujini tematičnih osamljenosti, ter zato ker ji mož vse redkeje piše, pošlje sličitev. (...) Božidar Frajt je prejela SREBROVNO ARENO GLAVNO VLOGO V Pulju ter glavno nagrado »Carica Teodora«. Film sam pa je prejel Bronasto reno. Ceprav film ne bo postal v jugoslovenskih kinematografijah, zaslubi vso pozornost zaradi zanj pristopa k sodobni temi, h prikazu sodobne ženske ter zaradi zreči Božidarke Frajt.

Ni treba takega pisca enostavno ubiti, ne pa le obsojati njegov

jezik uprizoril pravi pokolj med pravili in normami slovenščine in njegove stilistike: Ne ve, da se pred samom prilastkom ne piše vejica (ženi materi), da v besedah grškega voglaščišči u zapisujemo z v (audio-), da se pred in v določenih le stavi vejica (sicer beremo, da njen mož dela v tujini tematičnih trenutkih), da pred ter vejica ni potrebna; da velike katerimi je pisana nagrada in vloga (brez potrebe pa se predlog nanaša na naslednjo besedo), lahko preveč bodejo v oči; da je to nemotno gledate na drugo priznanje, ki je brez potrebe med vsemi (v nasprotju s tretjim, tj. Bronasto reno!); da imamo v tem jeziku predlog k, ne h (tega pišemo le pred k in g). Itd. še npr. pristop k prikazu sodobne ženske. – Nič kaj boljši ni in stil tudi v drugih prispevkih (z Mark Antonijem nam. z Antonijem, z Mikem nam. z Mikom, dokler je le ta ne

je). Ni to že popoln nihinizem tovarišev novinarjev in urednikov? Novodiplomci vabi vse posameznike, društva, organizacije in vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predložijo za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7. Še slovenški jezik naj bo naša skupna skrb!

rezultatov letosnjega prvega tromesečja. Proizvodnja se je po vrednosti sicer povečala za 44 odstotkov, vendar pa je treba ugotoviti, da gre povečanje predvsem na račun višjih cen. Dejanski obseg proizvodnje pa v poprečju prav gotovo ni več od lanskega in ocena je, da gre za stagnacijo.

Ta je sicer nekoliko manjša od poprečja Gorenjske in Slovenije, vendar pa dejansko napredka ni. Če računamo, da so cene porasle v enem letu okoli 40 odstotkov, je vsak dosežek, ki je manjši kot za polovico več kot lani v enakem času, že znak upadanja rasti proizvodnje. Da je upadanje manjše kot drugod, se je zahvaliti dobri sestavi škofješkega gospodarstva.

Dokaz, da ta trditev drži, so tudi predvidene naložbe. Vsako leto so delovne organizacije prijavile okoli 60 namer in so jih približno polovico tudi uresničile. Letno je škofješko gospodarstvo investiralo okoli 300 milijonov dinarjev. Letos pa je prijavljenih le 7 projektov v vrednosti 32 milijonov dinarjev, od tega 5 gospodarskih v vrednosti 28 milijonov dinarjev in 2 negospodarskih naložb v vrednosti 4 milijonov dinarjev. To dokazuje, da v delovnih organizacijah niti ni računajo na nova vlaganja, saj je vse teže zagotoviti celo sredstva za normalno proizvodnjo.

V celoti se je zaposlenost letos v primerjavi z enakim obdobjem lani, to pomeni v enem letu, povečala le za 0,4 odstotka. To je vsekakor spodbudno, vendar pa nekaterih delavcev, kot se bodo letos izšolali. Zato je pričakovati, da bo veliko diplomantov težko dobito delo v svojem poklicu.

S vprašanjem zaposlovanja mladih ne se bo tako potrebno resno spoprijeti. Največje možnosti so v kmetijstvu in obrnjenosti in najbrž bo potrebno v občini razmisli na večji podprtosti storitveni in kooperacijskih obrtov ter poskrbeti za več nepovratnih sredstev za kmetijstvo in hkrati odpreti tudi možnost za pozidavo v višinskih vseh. L. Bogataj

Skofja Loka — Pred nekaj dnevi so v kmetijski zadruži svečano izročili državna odlikovanja kmetom in delavcem zadruge. Ob tej priliki jih je pozdravil in jim čestital predsednik občinske skupnosti Viktor Žakelj. Odlikovanja so prejeli: red dela z zlatim vencem Vinko Hafner iz Dorfarij, red republike z bronastim vencem Franc Pintar iz Gorenje vasi in Vinko Stanonik iz Vinharij, red zaslug za narod s srebrno zvezdo Janko Dolenc iz Poljan, red dela s srebrnim vencem Janez Buh iz Poljan, Franc Demšar iz Davče, Vinko Kavčič iz Javorjevega dolina, Matija Megušar iz Selca, Polde Prevodnik iz Brodov, Jernej Vodnik iz Gorenje Žetine in medaljo dela Franc Potočnik iz Bukovice. (lb)

Pravice so, deviz pa ni

Kranjska Sava je prvo tromešecje naredila za 7 odstotkov več kot lani — Proizvodnja brez zastojev, vendar pa se sedaj že pojavljajo težave zaradi pomanjkanja surovin, ker kljub uvoznim pravicam ne morejo dobiti surovin

Kranj — Po lanskih težavah, ki so nastajale predvsem zaradi neredne oskrbe s surovinami in repremateriali in zaradi večkratnega menjanja deviznega sistema, kranjska Sava v letošnjih prvih mesecih normalno posluje. Letošnji plan prvega tromeščja so uresničili 98 odstotno, naredili pa so za skoraj 7 odstotkov več kot lani v enakem času. Porast proizvodnje je omogočila predvsem redna preskrba z repremateriali in urejeno devizno tržišče.

Pričakovali pa je težave, ki znajo spet povzročiti motnje v proizvodnji. Sava potrebuje večino uvoženih surovin in zato potrebuje več deviz, kot jih lahko sama ustvari. Za letos jih je bilo priznano za 16 milijonov dolarjev deviznih pravic, vendar to ne pomaga veliko, ker denarja oziroma deviznih dinarjev ni ne v banki, ne v narodni banki in ne na SISEOT. Razmere postajajo kritične, saj ima Sava surovin le še za 10 dni, to pa pomeni, da so se začele kazati lanske težave, čeprav na povsem drugi osnovi.

Sava je že lani močno povčela izvoz in je prodala na tuje za 24 milijonov dolarjev izdelkov, letos pa planira za 46 milijonov dolarjev izvoza. V prvega tromešecja oziroma po štirih mesecih so bili nekoliko pod planom, kar je razumljivo, saj se pnevmatika in drugi davki izdelki najbolje prodajajo proti koncu leta. Kljub temu so prodajo na tuje v

primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali za 81 odstotkov.

Ceprav popraševanje po gumah pada tudi na svetovnem trgu v Savi pravijo, da jim to ne ogroža plasmana, ne morejo pa zvišati cene. Planirali so, da bi cene na tujih tržiščih dvignili med 8 in 9 odstotki, veseli pa bodo, če jih bodo lahko popravili med štirimi in petimi odstotki. Zaradi tega nastaja vprašanje dohodka, ki naj bi ga prinašal izvoz.

Se hujši je razkorak med stroški in cenami, ki jih dosegajo na domačem tržišču. Največji je pri umetnem usnu in pnevmatiki, saj so cene pnevmatike na domačih trgih tudi do 80 odstotkov niže kot na tujih tržiščih.

Takšno gibanje cen pa ne velja za surovine. Te so praviloma kar za 20 do 30 odstotkov višje kot na svetovnem trgu. Za primer naj povemo, da lahko v ZRN kupijo na eno pnevmatiko dvakrat več saj pri nas.

Dohodek je kljub izrednemu porastu stroškov, letos v prvih treh mesecih za 48 odstotkov večji kot lani v enakem času, osebni dohodki pa so se dvignili za 30 odstotkov. Proektivnost je na evropski ravni, vendar pa v Savi opozarjajo, da je potrebno nujno poskrbeti za uvoz opreme, sicer ne bo moč slediti tehnoškemu razvoju v svetu in bodo naše tovarne kaj kmalu lahko postale tretjerazredne firme, ki se bodo le težko uveljavljale na tujih tržiščih.

L. Bogataj

NA DELOVNEM MESTU

Dvaindvajsetletni Rok Potočnik je doma iz Bukovice v Selški dolini, zaposlen pa je v mlekarji Škofjeloške zadruge. »Najprej sem hotel biti mehanik,« je povedal, »vendar so mi na zdravniškem pregledu svetovali, naj si izberem drug poklic. Naj se odločim za mlekarja ali trgovca in izbral sem si poklic mlekarja. Zanimivo in natančno delo je in ni dovolj, da znaš le pritiskati na gume na napravah ali prenašati posode z mlekom. Dobro je treba poznati tehnologijo. Le majhna napaka in na mestu sladkega mleka dobimo skisanega ali pa se siri ne potresijo. Zato je potrebno vsako jutri najprej pregledati vse stroje, če so čisti, jih razkutiti in pripraviti za sprejem mleka.«

Vse to je treba postoriti do sedme ure, ko začnejo voziti mleko iz zbiralnic. Treba ga je prevzeti in razdeliti za posamezne vrste predelave.

»Pri nas mleko predelujemo v sir, konzumnega mleka pa ne pripravljamo. Vse mleko, ki ga ne predelamo v sire vozimo v Ljubljano v polnilnico Ljubljanskih mlekarjev in potem ga tam nalijejo v vrečke in pripeljejo nazaj v Škofje Loko. To se mi zdi skrajno

neumno in prav nič poceni. Pa še Ločani dobijo za dan starejše mleko in seveda zato manj sveže, kot bi ga lahko, če bi imeli polnilnico v Škofje Loko. Vendar je nakup polnilnega stroja velik problem. Svojih deviz nimamo, razen tega pa so Ljubljanske mlekarne zainteresirane za polnjene, saj jim to delo prinaša dohodek. Dnevno dobimo iz zbiralnic 16.000 litrov mleka.«

Z zaslužkom je Rok Potočnik zadovoljen. Zasluži okoli 10.000 dinarjev mesečno. Seveda je osnovna plača nižja, a ker Rok poprime tudi popoldne ali v soboto in v nedeljo, če je potreba, zasluži več.

»Vedno je potrebno vse delo postoriti do konca. Mleka ne moreš enostavno odložiti in nadaljevati naslednji dan. Zato ni vedno mogoče zaključiti delo ob dveh, včasih je treba potegniti.«

Popoldne je naredil še večerno trgovsko šolo. Ceprav bi imel možnost, da se zaposli v zadružni trgovini, poklica ni menjal. Tudi v bodoče ga ne misli. Pravi pa, da je šolo naredil zato, ker ni prav nič narobe, če ima človek dva poklica.

Izredno je aktiven tudi v samoupravnih organih. Tudi tu se dela nikdar ne otepa. Je član izvršnega odbora Aktiva mladih zadružnikov in odgovarja za kul-

Gospodarski rezultati prvega četrtletja

Izvoz na vzhod raste, na zahod pada

Vrednost proizvodnje škofjeloškega gospodarstva je bila v letošnjem prvem četrtletju skoraj za polovico večja kot lani, vendar obseg ni večji — Izvoz je porastel za tretjino, žal predvsem na vzhod, na konvertibilno področje pa je upadel

Škofja Loka — Škofjeloško gospodarstvo je v letošnjih prvih treh mesecih naredilo za 44 odstotkov več oziroma je ustvarilo toliko več celotnega prihodka in s tem izpolnilo 23,6 odstotka letnega plana. Povečanje je veliko, vendar gre največ na račun cen. V celotnem prihodu Gorenjske se je delež Škofje Loke povečal iz 18,2 odstotka lani na 19,5 odstotka letos.

Izvoz je znašal 16 milijonov dolarjev in je bil za tretjino večji kot lani v enakem času, ko je škofjeloško gospodarstvo prodalo na tuje za 12 mi-

lijonov dolarjev izdelkov. Zelo se je povečal izvoz na klinično področje, medtem ko je izvoz na konvertibilno področje upadel za 5 odstotkov.

Uvoz je bil večji za slabih 29 odstotkov in je znašal 12 milijonov dolarjev. Tako je v prvem četrtletju škofjeloško gospodarstvo ustvarilo 4 milijone dolarjev viška. Kljub ugodnim števkam pa je bilo v treh mesecih izpolnjenega le 19 odstotkov plana. Pri izvozu še nista upoštevani izvozna gradis in Jelovica, ki pripravljata izvoz montažnih hiš v Italijo in Irak in sicer v vrednosti 30 milijonov dolarjev.

Zaposlenost se je v gospodarstvu povečala za 0,2 in v negospodarstvu za 3,2 odstotka. Osebni dohodki so se povečali v gospodarstvu za 26 odstotkov in v negospodarstvu za 19,2 odstotka in sicer so znašali v gospodarstvu 9.670 dinarjev in v negospodarstvu 10.600 dinarjev.

Preskrba z repremateriali je dobra. Primanjkovalo je zelo pločevine, lesa, inverc, gume, derivativ in bakra. Se bolj blematična pa je oskrba z uvozni repremateriali in to predvsem neurejenega deviznega sistema.

V večini temeljnih dejavnikov združenega dela je vse vse primanjkovalo obratnih sredstev zaradi izredno hitro rastek škofjev. Cene surovin namreč hitreje od dohodka in zato pa akumulacija.

Izgube so letos nekoliko veči. Bistra ima 440.000 dinarjev in Mesoždeleki Škofje 13,9 milijona dinarjev izgube. Mesoždeleki nastaja izpad zaradi neusklajenih cen in načinov na račun neplačanih komercij, ki kasnijo približno za dve leti. V Bistri pa je najbrž glas v slabih samoupravnih dejavnikih za boljše poslovovanje, imajo že izdelan sanacijni vendar rezultatov še ni.

V tem četrtletju so bile vane tudi občinske enomegovne rezerve, do leta 1990 bodo postopno izoblikovane sečne zaloge.

Na kratko iz kolektivov

Največ težav zaradi slabih surovin

Kranj — V Planiki izvozijo polovico proizvodnje in lani je devalvacija prinesla kar 30 odstotkov več dohodka. Letoš pa so razmere obrnjene. Devalvacija in visoka lanska inflacija je za 30 do 40 odstotkov podražila surovine, cene na svetovnem trgu pa so višje le za 3 do 4 odstotke.

Tako v Planiki v letošnjih prvih mesecih stroški rastejo hitreje od celotnega prihodka, to pa ima za posledico tudi manjši dohodek. Celotni dohodek je v prvem tromešecju porastel za 44, stroški za 47 in dohodek le za 33 odstotkov. Izvoz je ostal na lanskem ravni.

Z izvozom bi v Planiki lahko pokrivali lastne potrebe po surovinah, čeprav sami lahko porabijo le 65 odstotkov z izvozom ustvarjenih deviz. Probleme povzroča pokrivanje reprodukcijske verige in zato se že srečujejo s težavami zaradi slabe oskrbe z repremateriali. Prav tako imajo v zadnjem letu vse več težav zaradi slabe kakovosti domačih surovin in reprematerialov, kar jim povzroča velik izmet. Zato je zaradi pomanjkanja surovin sicer še ni bilo, vendar pa menijo, da je osnovni problem, s katerim bi se morali resneje spoprijeti v prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva, prav kakovost domačih surovin in reprematerialov.

L. B.

Največ

za objekte in opremo

Delovne organizacije radovljiske občine videvajo za letos kar za 56 odstotkov naložb na zadnjih sredstev

Radovljica — Gospodarske delovne organizacije predvidevajo za letos za 836.000 tisoč dinarjev novih naložb, kar je za 56 odstotkov več kot je bilo lani uresničenih, resolucija pa parevidova, da bodo naložbe za letos ostale v enaki višini kot lani.

Tako se postavlja vprašanje realnosti planiranja in spremenjenih pogojev gospodarjenja, saj so v občini za minulo srednjevečje ugotovljali precejšnje záostanjanje. Samo lani je bilo uresničenih le 57 odstotkov načrtovanih naložb.

Delovne organizacije nameravajo večino naložbenih sredstev nameniti za gradbene objekte — 48 odstotkov in za opremo — 46 odstotkov. Tudi v prihodnjem obdobju bo največ vložila industrija, saj bo znašal njen delež kar 59 odstotkov. Delovne organizacije predvidevajo večinoma lastna naložbena sredstva, sledijo pa domači krediti, združena sredstva, tuji krediti in druga sredstva. Ceprav še vedno prevladujejo klasične oblike zbiranja, se počasi uveljavlja tudi združevanje sredstev.

Skupna vrednost investicij v negospodarstvu bo znašala 298.000 tisoč dinarjev, kar je v primerjavi z lani za 32 odstotkov več. Večina negospodarskih investicij — 90 odstotkov, odpade na stanovanjsko in komunalno dejavnost, v ostalih področjih negospodarstva so plani-

Rok Potočnik, Mlekar

Plačati morajo prostovoljno delo

Na kulturno umetniška društva marsikje otepajo z denarjem. Skromna kulturna dela je pač razrezana na koščke, tako majhne, da je prostovoljno. Izboljšajte se za dejavnost ni teško, kaj šele za vzdrževanje kulturnih domov.

Vzdrževanje domov je vse bolj draga reč, stroški razsvetljave, ogrevanja skokovito rastejo. Račune pa nekdo mora plačati.

Vse bolj prihajamo do spoznaja, naj bi za domove skrbeli v okviru krajevne skupnosti. Posebej z razmahom krajevne samo-

ki se je tako stekal v društveno blagajno, je vsa leta namenjalo vzdrževanju in preurejanju doma.

Zdaj je dom vzela pod svoje okrilje krajevna skupnost, ki je osnovala gradbeni odbor, ki naj bi speljal tudi adaptacijo v domu.

Ce se je kulturno društvo torej razbremenilo skrbi, ki je bila več kot trideset let nenehno prisotna na vseh društvenih sejah in je terjala nemalo moči članov, se je zdaj znašlo pred še večjo težavo.

Gradbeni odbor je nameč sestavil cenik uporabe dvorane. Tako mora društvo odšteti za uro vaj na odru 100 dinarjev, če je dvorana ogrevana dodatnih 150 dinarjev. Pevci morajo za uro vaj v pevski sobi plačati 100 dinarjev. Ob gledališki predstavi ali koncertu gradbeni odbor »zasluži« 20 odstotkov denarja, ki ga prinese vstopnina ter dodatnih 250 dinarjev, če je dvorana ogrevana. Pri gostujčih skupinah je cena višja za 5 odstotkov oziroma za 100 dinarjev. In tako naprej.

Plačevati morajo torej prostovoljno delo. Ob tem, da so vsa leta doslej skrbeli za dom, vložili vanj vsak dinar, da niso nikoli pomisili, da bi za sestanke in predvreditev zaračunavali uporabo dvorane.

uprave že dolgo to niso več zgolj kulturni domovi.

Jabolko, v katerega so letos ugriznili tudi v krajevni skupnosti Sv. Duh-Virmaše pri Škofji Loki.

Dom so krajani zgradili po vojni, udarniško. Vsa leta doslej je z njim upravljalo krajevno kulturno umetniško društvo. Poleg preditev, ki veliko denarja pač ne prineseo, je »služilo« z veselicami, bisejem v domu, poleti pa ga je spremenilo v skladische. Denar,

samo po sebi se zato zastavlja vprašanje: bo dejavnost zamrla?

Bodo obupali še zadnji zagnanci nekdaj krepko razmahnjene gledališke dejavnosti v kraju. Dvorana je za nas »predraga« pravijo, če ne bo šlo več, se bomo priključili Loškemu odru, ki bo kmalu dobil prenovljeno dvorano.

In ne nazadnje še vprašanje: mar ne igrajo in pojeto za ljudi, ne zase.

M. Volčjak

Prebujenost oblik

Ob razstavi del Slavka Ferkolja in Branka Piliha v Gorenjskem muzeju

Antropomorfnost nekaterih oblik v naravi je že od nekdaj pritegovala pozornost ljudi in budila njihovo domišljijo. Človek je te oblike, še posebej tiste iz obstojnejšega materiala občudoval, jim dajal različna imena, bile so del njegovih fantazijskih, včasih celo mitoloških predstav.

Slavko Ferkolj s pozornim očesom odkriva v drevesih, njihovih debilih, vejav in koreninah speče oblike in jih z rezbarskim dletom poskuša priklicati v življenje. Ravna podobno kot tisti kiparji, ki v globini kamnite ali lesene gmote zaslutijo specifično obliko in jo z močjo svoje domišljije in svojih ustvarjalnih rok rešijo tesnega oklepa. Razlika je v tem, da je Slavku Ferkolju narava ponudila pomoč in mu prišla nasproti z bolj ali manj pripravljeno oblikovno zavorno.

Kadar je kipar nosil podobo v sebi, je poiskal v naravi primernega nosilca, da se je naslonil nanj, včasih pa mu je oblikovalno idejo narekovala sama rast drevesa, moral je le slediti njenim oblikam. Vendar ta način pristopa k delu pri Slavku Ferkolju ni pogosten in prav po stopnji lastne oblikovalne angažiranosti se njegove stvaritve ločijo od drugih poskusov te vrste in se tako približujejo »čistem« kiparstvu.

Ko smo ugotovili prevladujoči delž kiparjeve roke pri oblikovanju motiva, je s tem naznačen tudi obseg vsebinske zasnove kompozicije. Močna osebna prizadetost avtorja je pri nastajanju večine del očitna. V

nekaterih primerih se kipar izraža v simbolih, zelo pogosto pa se srečujejo s portretno tematiko, vendar ne v realističnem smislu, saj mu obstoječe naravne oblikovne danosti tega ne dopuščajo, izkoriča jih, da z njimi poglablja izraz upodobljenih figur. Iz vseh razstavljenih del govori kipar sam, vanje vnaša svoja hotejna, upe, ljubezen, spomine, pa tudi razočaranja. Prednost, s katero Slavko Ferkolj sledi svojim notranjim vzgibom in pri tem do kraja izkorišča obliko, barvo in strukturo lesa, njegove tople in hladne tone, ga uvršča med njegove najboljše poznalce in oblikovalce.

Predstavitev leseni plastik Slavka Ferkolja spremišljajo fotografije, ki jih je prispeval Branko Pilich. Njihov namen je prikazati pestrost leseni struktur, s katerimi se sooča fotografika kamera pri stiku s to oblikovno pestro materijo. Fotografske povečave našim očem komaj opaznih detajlov nas vodijo v fantastični svet gozdov, dreves in njihovega oblikovnega bogastva od najrazličnejših oblik drevesne skorje, do pisanice mreže letnic, črvojedin, trohnečih ostankov debel, vej in korenin. Pred očmi se nam odpira nov svet, razgibanje življenje bioloških form, ki ga doslej skoraj nismo poznali. Bogastvo Ferkoljevih plastičnih oblik lesa se s Pilichovimi fotografsko obdelanimi ploskovitimi razsežnostmi leseni struktur povezuje v sivojestrino in ubrano celoto.

Cene Avguštin

Prireditve v okviru kulturne akcije

V okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiski občini so organizatorji tokrat poskrbeli tudi za vedrješje prireditve. Tako bo v petek, 15. maja ob 17. uri v radovljiski kinodvorani nastopil Satirični kabaret Toneta Fornezzija s prireditvijo Moped show. Zvezcer ob 20. uri pa bo Satirični kabaret gostoval tudi v domu Joža Ažmara v Bohinjski Bistrici. Za obe predstavi bo na prodajo tudi nekaj vstopnic na obeh blagajnah.

Lep kulturni dogodek posvečen jubilejni obletnici OF in vstaje se obeta delavcem Verige in drugim Leščanom v sredo, 20. maja ob 20. uri. V avli osnovne šole F. S. Finžgar v Lesčah bo namreč gostovala umetniška skupina Ladko Korošec, Rajko Koritnik, Sonja Hočevarin Milan Stante. Na celovečernem koncertu se bo predstavila s partizanskimi in narodnimi pesnimi ter z nekaterimi opernimi ariami.

Na Bledu bodo 28. maja kranjski gledališčniki gostovali z dramo Grča, 29. maja pa bo v Radovljici na sporednu komedijo Odločna zahteva.

Višek kulturnega dogajanja pa bo vsekakor 12. junija, ko bo v festivalni dvorani na Bledu nastopil s priložnostnim koncertom po počasnitve jubilejnih obletnic Slovenski otek.

Za vse prireditve na Bledu bodo na voljo pri tamkajšnjem turističnem društvu vstopnice in potrebne informacije.

J. Rolo

Srce in pamet

Maja, Tihi, svetlosloško dekle. Toda Maja govori tudi tedaj, ko ne govori. Izzareva neko notranjo moč, ki je pri mladem človeku vselej prenenetljiva.

Rojenice so ji v zibel položile dar. Zrasla je v družini, ki ji je znala prisluhniti. Našla je odlične učitelje.

Flavtiska Maja Gogala je danes ponos kranjske glasbene šole.

Začela je pri osmih letih. Najprej je tako kot sestra igrala klavir. Ni je povsem pritegnil. Nastal je premor, toda žeja po glasbi je ostala, niso je mogle pogasiti druge privlačnosti, posebej ples. Pred slabimi desetimi leti so na kranjski glasbeni šoli osnovali in dali krepak poudarek oddelku flavt.

Maja je začela igrati flavto. Opazili so njen velik smisel za dojemljemanje glasbe, za umetnost.

»Bomo videli,« je dejal profesor Boris Campa, ki je zaslutil, da nekaj bo. Vzgojil je že vrsto odličnih flavtistov, Irena Grafenauer je bila njegova učenka.

Srečali so se torej talent, ki ga je dopolnila pridnost in trdo delo, izkušen učitelj in ugodna kima na glasbeni šoli.

Maja Gogala danes pobira nagrade. Na letošnjem mariborskem tekmovanju je bila odlična, za svoj nastop je prejela sto točk, največ možnih. V zadnjih aprilskih dneh se je zato udeležila jugoslovenskega tekmovanja. Uspešno seveda. »Zanje se nikoč ne bojim,« pravi profesor Campa. Besede, ki povede vse.

Vsa ta leta, ki jih je Maja posvetila flavti. Včasih vendarle pomislil: sem kaj zamudila?

Jo je flavta prikrajala ali ji dajala? Vprašanje, ki si ga pač zastavlja razmišljajoč mlad človek. Skušajmo odgovoriti nanj. Morda bo tudi Maja tako odgovorila.

Končuje gimnazijo. Pred njo je poklicna odločitev. Bo življene posvetila glasbi? Razmišlja o študiju fizike, čeprav to ni še niti dokončnega.

Pa vendar vzemimo fiziko. Umetnost in eksaktne veda torej. Dva pola. Čustvo in razum. Srce in pamet. Ravnotežje v življenu, kajti čustva brez razuma ne more biti.

Maji se ni treba »privezati« na flavto. Čustvu zmore dodati razum, srcu pamet. Popolniti svojo osebnost, zgraditi celovito življensko bogastvo.

Flavta ji je torej dajala.

Prizor iz uprizoritve komedije »Naključna smrt nekega anarchistae«, ki bo ljudljanska Drama uprizorila v Prešernovem gledališču. Na sliki: D. Valič, B. Cavazza, R. Kosmač.

Zadnja abonmajkska predstava v Prešernovem gledališču

Gostovanje ljubljanske Dramе z znamenito komedijo – Ponovno anketa med gledalci – Letošnja sezona se uspešno zaključuje

Kranj – Od 16. 5. do vključno 23. 5. 1981 bo v Prešernovem gledališču Kranj gostovala Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, ki bo v okviru abonmaja za odrasle predstavila komedijo Daria Foja: NAKLJUČNA SMRT NEKEGA ANARCHISTA. To bo letošnja zadnja abonmajkska predstava. Abonenti Prešernovega gledališča so letos že videli uprizoritve: Grča, Clovek zverina in čednost, Svatha, Odločna zahteva in Don Juan. Znamenita komedija italijanskega komedijanta Foja, ki je prekrižarila domača vse svetovne gledališke odre, bo tako gotovo odmevno zaključila tisti del gledališke sezone, ki je namenjen odraslim gledalcem. Abonenti so v letošnji sezoni videli štiri komedije in dve drami, za celoten repertoar pa lahko ugotovimo, da je bil izjemno pester in v izvedbi kvalitetan. Komedijo ljubljanske Dramе so pripravili režiser Aleš Jan z Borom Cavazzo v naslovni vlogi ter Rudijem Kosmačem, Janezom Albrehom, Daretom Valičem, Francem Presetnikom in Ivo Zupančičem.

Z zadnjo abonmajsko uprizoritvijo pa gledališka sezona seveda še ni zaključena. V maju bo premiera lutkovne igre za otroke Kvik, žabec Matije Logarja, sredi ustvarjalnega dela pa je študij uprizoritev znamenite komedije W. Shakespearea: Sen kresne noči, ki bo premiero doživel v začetku naslednje gledališke sezone.

Z zadnjo abonmajsko uprizoritvijo pa gledališka sezona seveda še ni zaključena. V maju bo premiera lutkovne igre za otroke Kvik, žabec Matije Logarja, sredi ustvarjalnega dela pa je študij uprizoritev znamenite komedije W. Shakespearea: Sen kresne noči, ki bo premiero doživel v začetku naslednje gledališke sezone. V teh dneh bo Umetniški svet Prešernovega gledališča sprejet okvirni repertoar za naslednje gledališke sezone ter posebej za sezono 1981/82. Gledališče bo okvirno sprejeti repertoar dalo v javno obravnavo, v želji, da bi vsi zainteresirani povedali svoje mnenje ter tako na najbolj neposreden način omogočili gledališču, da tudi v bodoči pripravi tak gledališki program, ki bo lahko nadaljeval uspehe letošnje in preteklih sezoni.

M. L.

Domača volna v industrijski predilnici

Sukno Zapuže daje zgledno pobudo, da bi se intenzivno zavzeli za razvoj ovčereje in za organiziran odkup domače volne – Kakšna pasma ovac? – Tekstilna industrija je pripravljena denarno pomagati v povezavi s kmetijsko zadrugo

Zapuže – Več kot sto let je že stara tradicija, da Sukno v Zapužah odkupuje volno, ki jo za prej vozijo v Zapuže okoliški in bolj oddaljeni kmetje. Predilnica v Begunjah je torej že desetletja znana in veliko je že spredla tiste volne, ki so jo pripeljali kmetje in zato lahko dobili prej ali posamezne izdelke v zapuški trgovini.

Lani so v Suknu odkupovali volno po 80 dinarjev za kilogram, prano volno, za to vrednost pa so tisti, ki so jo pripeljali v odkup, dobili prej ali tkanino. Pomanjkanje surovin ter omejitev uvoza pa so še kako občutili tudi v Suknu, še posebej, ker njihov izvoz predstavlja le manjše količine, uvoz pa je precejšen. Že lani so se zatorej povezali s KŽK Kranj, kooperacijo v Radovljici, in letos februarja je prišlo do prvega sestanka vseh tistih kmetov, ki se na Gorenjskem ukvarjajo z ovčerejo. Sestanek je naletel na precejšen odziv in se ga je udeležilo okoli 50 kmetov, predstavniki Sukna pa so se z njimi pogovarjali o vseh težavah in problemih, predvsem pa seveda o tem, kakšno volno si v odkupu želi. Od vseh ovčerejcev so potem zvedeli, kakšne izkušnje imajo in kakšne so njihove težave, predvsem pa se domala nihče ni strinjal z odstrupom ceno, češ, da je prenizza.

V Suknu Zapuže so prvi in edini na Gorenjskem resno sklenili, da preko Kmetijsko živilskega kombinata Kranj organizirano odkupujejo ovčjo volno, tako, da se zbera poleti in jeseni na določenih mestih, se odpelje v Sukno, zadruge pa kmetom nakazuje denar za odkupljeno volno. Le-ta je, kakor ugotavljajo v Suknu, zelo različne kvalitete, zato so se domenili za odkupne cene po kvaliteti. Odkupne cene so letos precej višje od lanskih, veljavijo pa le za domačo neprano volno. Prej so se odkupovali umazano volno, ki so jo potem

Zmanjkuje stalnega dela

V kranjski delavnici pod posebnimi pogoji je trenutno vključenih 26 varovancev, ki so razvrščeni v dve delovni skupini. Približno polovica se ukvarja z vezenjem tapiserij in izdelovanjem makramejev, ostali pa sodelujejo pri kooperantskih delih, ki jih stalno ali občasno zagotavljajo kranjske delovne organizacije, pa tudi tržiške. Vsa lets doslej se delavnica pod posebnimi pogoji v Kranju, ki ima sicer svoj pravni status šele od začetka lanskega leta, ni ravno mogla zelo pohvaliti z obliko dela, vendar pa je oddelku za delovno usposabljanje Osnovne šole Helene Puhar kljub temu uspevalo, da so varovanci, ki se drugam ne morejo vključevati, imeli vseskozi dokaj stalno delo.

»Trenutno delo še imamo,« pravi vodja oddelka za delovno usposabljanje Silva Lebarjeva, »varovanci zlagajo in pakirajo robce za kranjski Triglav, za tržiški Peško pa pletejo zgornje usnjene dele moških mokasinov. Imeli smo tudi nekaj občasnih del za Gorenjski tisk in za Iskro, medtem ko je žal sodelovanje s Planičko in Savo prenehalo.«

Dela, ki jih delovne organizacije odstopajo delavnici pod posebnimi pogoji morajo biti seveda dovolj enostavna, da jih zmerno in težje duševno prizadete osebe, ki so se sicer v oddelkih delovnega usposabljanja usposobile za določena dela, pridobila na ročni spretnosti, tudi zmorejo. Taka enostavna opravila sicer ne prinašajo kaj dosti dohodka: v letošnjih dveh mesecih so na primer posamezni varovanci dobili za svoje enomesecno delo od 300 do 800 din nagrade, kar je seveda le simboličen prispevek k družinsku proračunu. Vendar pa je tudi takšna nagrada veliko priznanje in potrjevanje sposobnosti za delo tako za prizadetega mladostnika, še bolj pa za starše, ki so za bodočnost svojega nikoli odraslega otroka še kako zaskrbljeni. Na enem od zadnjih sestankov s pedagogi na oddelku delovnega usposabljanja so starši zaskrbljeni govorili prav o tem.

»Zelo radi bi v delavnico dobili delo, ki bi teklo vsaj dve leti, torej nekaj stalnejšega. Vendar pa se za takšna dela zelo težko

na industrijski način oprali, letos pa so v prvem odkupu v Suknu pripeljali najprej 600 kilogramov neprane volne, v drugem pa 2.600 kilogramov. Pri umazani volni je pri pranju prav gotovo vsaj 20 odstotkov odpadka in zato so cene v primerjavi z lanskim letom resnično višje: za polmerino volno prve kvalitete plačujejo po 120 dinarjev, za cigajo II A merinizado 115 dinarjev, za tretjo kvaliteto jezerske solčavske 110 dinarjev, za četrto kvaliteto jezerske solčavske 100 dinarjev, za peto kvaliteto krajše pramenke in mešane volne 90 dinarjev in za šesto kvaliteto pramenke 80 dinarjev.

Na Gorenjskem je ovčereje vedno več, vendar redijo kmetje različne pasme ovc, ki pa nimajo vse enako dobre volne. Večinoma se opredeljuje zo to, da ovce redijo predvsem zaradi mesa in ne toliko zaradi volne – pri takšnih pa je volna tretje ali celo četrte kvalitete. Vse to pa je v nasprotju z željami radovljških tekstilcev – tudi Almire, ki si želi odkupiti čimveč ovčje volne – ki bi seveda radi kvaliteto. Prav gotovo bi bilo zaželeno, da se na Gorenjskem opredeli pasma ovac, ki bi bila najbolj ustrezena. Za razvoj ovčereje skrbi pospeševalna služba, ki se je že odločila, da nabavi nekaj plemenskih ovnov solčavske pasme, ki je po mnemu nekaterim gorenjskim razmeram najbolj ustrezena. Kmetiji se predvsem zavzemajo, da bi prevladovala »skromna« ovca, ki vzdrži tudi razmere po pobočjih Stola, ovca, ki jo bodo redili predvsem zaradi mesa in ki naj bi povrgla čimveč mladičev.

V Suknu Zapuže pa se bodo še naprej zavzemali, da odkupijo kar največ ovčje volne, predvidevajo letno okoli 5 ton. Ce se bodo kmetje in reje ovac odločili, da redijo več, potem bi lahko letno odkupili tudi do 15 ton volne, kar v Suknu pred-

stavlja dela za štiri mesece v proizvodnji po mikanem postopku. Že lani so v Suknu odkupili okoli 100 ton volne na naših obmorskih otokih in je niso uvozili niti kilogram.

Prvi organizirani začetki odkupa domače volne so bili torej uspešni, zato bi bilo nadvse zaželeno, da se povezava tekstilne industrije, kmetijske zadruge in kmetov, ki redijo ovce, nadaljuje v tem smislu, da bi bili zadovoljni vsi in si vsi tudi prizadevali – tudi s sovlaganjem in medsebojno pomočjo – da bi razvoj ovčereje krenil v pravo smer, se razširil in postal pomembna dejavnost. Tako zaradi mesa, ki ga posebno jeseniško tržišče zahteva vedno več, kot tudi zaradi domače volne, ki jo še posebej zdaj nujno potrebujejo radovljška tekstilna industrija.

D. Sedej

Na Gorenjskem naj bi poskrbeli za hitrejši razvoj ovčereje, saj je na tržišču vedno večje poupravljanje po ovčjem mesu in v tekstilni industriji po kvalitetni domači volni ...

»Polivinilsko cvetenje ob rekah«

Kranjska rečno-nadzorna služba ugotavlja, da so obrežja in struge naših rek in potokov vse bolj osnesnažena – Divja odlagališča in mila kaznovalna politika

KRANJ – Pri Vodnogospodarskem podjetju Kranj deluje tudi rečno nadzorna služba, ki v svojem poročilu za lansko leto ugotavlja, da so končno rešili kadrovski probleme in tako niso štire rečne nadzorniki skrbijo za vse območje Vodnogospodarskega podjetja Kranj.

Delo rečne nadzorne službe je odgovorno, saj mora skrbeti za red in za čistočo ob rekah in potokih, za stanje vodnih zgradb, poškodbe v koritih in na obrečnih nemščinah. Na terenu mora preprečevati onesnaženje in nedovoljen odvzem sedimentnih materialov. Odvzem rečnega materiala mora biti tolkien, da škodljivo ne vpliva na vodne razmere in s tem ne nastajajo obrečne poškodbe.

Da bi utrdili red in disciplino pri črpjanju naplavin za domočo uporabo, so lani junija uvedli časovno omejitev izdaje dovoljenj in odvzema rečnega materiala. Tako so lahko odvzem rečni material le dva dni v tednu in s tem so dosegli večji red, zatrlji pa tudi prepovedan odvzem rečnega materiala.

Poleg industrijskega onesnaževanja tekočih voda so še vedno hud problem razni odpadki, ki jih občani zaradi neogniziranega odvoza odlagajo v odročnih krajih, v struge rek in potokov. Naši potoki so hudo onesnaženi, kar dokazuje ponismeno polivinilsko cvetenje obrečnega rastlinja. Tudi občine

Onesnaževalce na terenu je težko zалотiti, saj odpadke odvajajo ponavadi ponoči, kaznovalna politika pa je večinoma neudinikovita. Zato so krajani lani sami očistili okoli 60 manjših odlagališč. Ob Kokri na Primakovem, v Predošljah in na nadzorni službi je lani posredovala občinskim sodnikom na Liki, na Jesenicah in v Radovljici.

Kaznovalna politika je premila. Za nedovoljeno odvajanje odpadkov, pranje motornega vozila ali za izliv fekalij na obrežje ali v strugo znača kazen povprečno 400 dinarjev ali prav tako za nedovoljen odvzem plavin.

Lani so gradbena podjetja in zasebniki odvezeli iz rečnih strug kar precej rečnega materiala. Podjetja, ki na Gorenjskem gradijo, so ga odvezela 126.000 kubičnih metrov gramov, na metrov so odvezeli iz Save Dolinke ter 37.000 kubičnih metrov iz Save, sledi Kokra, Sava Bohinjka in druge reke. Največ rečnega materiala so odvezeli v jeseniški občini in sicer 94.000 kubičnih metrov, sledi Kranj s polovico manj odvzetega materiala Radovljica, Škofja Loka in Tržič.

D. Sedej

Dolgotrajni postopki – razvojna ovira

V Elanu so že pred petimi leti izdelali idejno zasnovo razvoja 2000 – Dolgotrajni postopki in nasprotovanja, zdaj so prostorski načrt kar najbolj skrčili – Najbolj gospodarna lokacija je poleg sedanja tovarne

Begunje – V radovljški občini je največji izvoznik begunjski Elan, saj njegov izvoz predstavlja tretjino industrijskega izvoza občine. Od 600.000 parov smuči letno jih kar 80 odstotkov namenijo izvozu, v 40 držav in na vse celine, od vsega izvoza pa so od 80 do 98 odstotkov na kontinentalno področje. Prav za izdelavo smuči, ki so vedno boljše kvalitete, pa potrebujejo največ uvoznih plastičnih materialov, saj je danes lesa v smučeh izredno malo. Prav tako pa precejšen del uvoza odpade tudi na razne smole in vlakna, ki so potrebna za čolne in jadrnalna letala. Zaradi velikega povpraševanja na domačem tržišču prodaja precej televadone in športne opreme v Jugoslaviji.

Novi gospodarski ukrepi ter tudi manjša kupna moč doma in v svetu so vplivali tudi na Elan: smuči niso nujen življenski artikel, poleg tega pa so bile na Zahodu zadnje dve leti

slabe snežne razmere, ki so največji vzrok za delno zmanjšano povpraševanje po smučeh. Vendar pa v Elanu ugotavljajo, da se takšna »kriza« pojavi vsake štiri leta in da se pozneje ublaži. Kljub temu pokrivajo uvoz z izvozom v razmerju ena proti tri.

Z repromaterialom imajo težave in so se že povezali z domačimi proizvajalcem, vendar so naleteli na precej slabši material, na nesolidno dobovino in na znatno višje cene. Nesporočanje rokov domačih dobaviteljev pa si niso mogli privoščiti, saj Elan slovi kot dober poslovni partner povsed po svetu. Zdaj pričakujejo, da bodo nekoliko zmanjšali izvoz na Zahod in se bolj usmerili na vzhodno tržišče, a bo kljub temu predstavljal izvoz na kliničko področje le manjši del njihovega celotnega izvoza. Tako bodo komaj lahko uvozili potrebni repromaterial, težji problemi pa se predvidevajo z uvozom opreme, kar lahko resno zavre Elanov nadaljnji razvoj.

RAZVOJ NA MANJŠI LOKACIJI

Resna ovira na Elanovi srednjoročni in dolgoročni razvojni poti pa je lahko tudi in predvsem nerazumevanje in odpori ob njihovem idejnem projektu Elan 2000. V zadnjem času domala da ne mine seja zborna občinske skupščine Radovljica, da se ne bi pojivalo delegatsko vprašanje o dolgoročnih načrtih Elana, ki predvideva razširitev svoje proizvodnje ob sedanjih proizvodnih prostorih v Begunjah.

Že pred petimi leti je tovarna športnega orodja Elan kot ena redkih ali edina delovna organizacija prikazala idejno zasnovo svojega razvoja 2000. Med tem časom smo v republiku in v občini postavili izhodišča za skladni razvoj, ki pa v osnovni zamisli Elan – 2000 niso mogla biti upoštevana, ker jih še ni bilo. Na osnovi dolgotrajnih razprav ob Elanovi prostorski razširitvi so prvotne načrte ponovno temeljito preučili in poskušali kar najbolj upoštevati vse pripombe. Z razvojnim planom se niso strinjali pred-

V delavnice pod posebnimi pogoji so na oddelku delovnega usposabljanja pri OŠ H. Puharjeve vključeni mladostniki od 17. leta dalje, ki se zaradi svojih sposobnosti ne morejo zaposlitvi nikjer drugje. – Foto: L. M.

vsem krajani in kmetijsko skupnost češ, da jemlje Elan rodovitne zemlje.

Elan naj bi se po novem razširil na okoli 15.000 kubičnih metrov in ne več na 38.000 kubičnih metrov, kot so prvotno predvali. Nove proizvodne linije bi postavili proti severu, tako, da bi bil vstop v Begunje bi mejilo skladiste za razrez in temperaturno plastika pa naj bi se širila na zahodnem delu Elanovega

»Gospodarno se Elan siri le na tej lokaciji,« predstavlja Elan mag. Peter Češ, oddaljevanje od te lokacije pa bi pomenilo večje transporta in gospodarske strukture, kar zmanjšuje kurenčno sposobnost Elana izdelkov. Že v tem srednjem obdobju in celo že na planiramo nadaljnji razvoj in organizacije vzdrževanje in tem organizacije plastika, ki pa že kompleksno vezane na to stor, ki ga predvidevamo skladiti za športno ovomenu del uresničevanja srednjoročnega plana. Srednjoročnega plana tudi bomo mogli uresničiti, če sprejet naš projekt Elan 2000.

Po novem predlogu je predstavljena bojazni zaradi snaževanja so odvenc, kajti do nobenega novega objekta niso več postaviti brez natančnih soglasij. Parkirne prostore za delavce Elan zgradili v etažnem objektu tako kar najbolj izkoristili.

Ce bodo krajani Begunje nasprotovali tudi skreniti na izvozni programu prostorskoga razvoja begunjskega Elana, potem bodo prav tako resno zavrlji uresničevanje izvozne programske Elana, ki je zaznana razvoja v radovljški občini in zato še toliko bolj nerazumljivo, se postopki za sprejetje prostorskoga plana vlečajo tako zelo dolgo in da za končno soglasje potrebnih dolgotrajnega dogovarjanja mnenj... D. Sedej

Nasprotja naj se rešujejo trpno in demokratično

ENJA VAS — Nasprotja, februarja ob zavrnitvi razlastitve Blat na seji izbranega dela škoftjeljske skupnosti, prišla v Gorenji vasi in so imela neaktivnost organizacij skupnosti, in dela skupnosti in dela družbenih organizacij, niso v zadnjem času, temveč dolgoletnih razmer v krajevni skupnosti. To pomerili v ponedeljek na seji predstavnikov krajevne skupnosti in dražbenopolitičnih skupnosti Gorenje vasi s predstavi občinske skupnosti in skupnosti družbenopolitičnih skupnosti.

Na Pojanska dolina, razen v zadnjih dveh desetletjih močno zaostajati za razvojem Škoftje Loke in doline. Industrija je ostala najti obrati in zato je razisk urana tisti, ki je hitrejši napredok mesta in izgradnjo infrastrukture — vodovoda, kanalizacije, gospodinstva, trgovine, bank in podobno. Ves Gorenje vasi je bil dobriljaz podrejen potrebam, ki sedaj že močno posega prostor, ne omogoča pa razvoja kot so ga pričakovali. Obenem ustavlja dovolj delovnih mest, da Rudnik tisti imajo možnost, da zavrti

ko napredka v Gorenji vasi hitrejši naprej. Pri tem so se v krajevni skupnosti pojavila različna mišljena pri uporabi prostora. Del vaščanov, zlasti vodstvo krajevne skupnosti in krajevnih družbenopolitičnih organizacij je v izgradnji rudnika in spremljajoče infrastrukture videl razvoj krajevne skupnosti, kateremu je nujno potrebno podrediti vprašanja prostora in varovanja kmetijske zemlje. Drugi del vaščanov pa je bil zato, da se ta vprašanja rešujejo pretehtano in z največjim možnim varovanjem kmetijske zemlje, če tudi na račun počasnejšega napredka. Vsa ta nasprotja je še zaostala počasna izdelava urbanistične dokumentacije — urbanističnega načrta Gorenje vasi na eni strani in zazidalnih načrtov za posamezna območja na drugi.

Nestrpnost pri reševanju teh zadev, predvsem pri organih krajevne skupnosti in vodstvih družbenopolitičnih organizacij, je privedla do tega, da so se organi KS in vodstvo družbenopolitičnih organizacij zdržali v zahtevi, da v kolikor se zadeve ne začnejo takoj reševati, prenehajo delati, ker sicer ne morejo opraviti zaupanja volilcev.

To pa pomeni na eni strani željo, da bi nekdo od zunaj, »iz občine« pokazal na krivce za nastale razmere, po drugi pa malo diši po izsiljevanju za hitrejše reševanje problemov, tudi mimo dogovorjenih postopkov. Vendar bo nasprotja treba rešiti le v vasi, z veliko mero strpnosti in v demokratičnem dialogu. Vse

odločitve morajo biti sprejete na osnovi strokovno pretehtanih odločitev in na samoupravnih način.

Sicer so vse opredelitev razvoja Gorenje vasi zajete v družbenem planu občine Škoftje Loka za obdobje 1981–1985 in na podlagi sprejetih usmeritev morajo vse samoupravne skupnosti in krajevne skupnost izdelati akcijske programe. Probleme, ki nastajajo v zvezi z izgradnjo rudnika urana, pa je potrebno reševati v sodelovanju z rudnikom in to takoj, ko se pojavi. Vsako odlaganje jih le zaostruje.

Da se neaktivnost vodstva KS in družbenopolitičnih organizacij ne bi nadaljevala, bo krajevna konferenca SZDL takoj sklicala sejo, na kateri se bodo pogovorili, če so krajevne funkcionarji pripravljeni delati tudi vnaprej, sicer bo morala pripraviti kadrovsko spremembo. Neaktivnost namreč ne prinaša uspehov. Teh pa v krajevni skupnosti Gorenje vasi ni malo in jih nikakor ne bi smel zasečiti problem hitrejšega razvoja središča krajevne skupnosti.

L. Bogataj

od
LISCO

Planinsko društvo je nekaj let množične pohode na bolj ali manj dove doma in na tujem. V 17. maja, je načrtovan 947 metrov visoki Lisco vrh. Pohodniki se bodo z udejstvili do podnožja gore, z se bodo isti dan tudi Lica je razgleden travnatih polj po dveh urah prijetne polotljene pobočju od Železne Breg pri Sevnici. Na dve planinski postojanki, neobvezni vrh Slovenske transverzale, je pa del planinske poti Kumrovec, vrha se ponuja izjemno lep Pohorje, na gricjeve Zadnje 1219 metrov visoki Kum, ki tudi zasavski Triglav in drugih hribov. Ljubitelji udejstviji na prijeten izlet!

Srečanje topničarjev 9. korpusa

Odbor za zgodovino artillerije 9. korpusa NOV Ljubljana in krajanji Dolenci Trebuša pri Tolminu organizirajo tovarisko srečanje, ki bo v nedeljo, 24. maja 1981, v Doleni Tolminu. Vabilo je posebno velja vsem preživelim borcem te naše enote, ki žive na Gorenjskem, vsem svojcem padlih in umrlih borcem in vsem, ki si želijo srečanj z nekdanjimi borci, predvsem pa mladini.

Tržič — Center za mladinske delovne akcije pri predsedstvu občinske konference ZSMS Tržič ter štab mladinske delovne brigade Kokrški odred sta v soboto pripravila lokalno mladinsko delovno akcijo. V Jelendolu so mladi zgrabili za krampe in lopate in se lotili izkopa 340 metrov dolgega vodovoda.

Akcije se je udeležilo 50 mladih iz krajevnih skupnosti, vojaki karavle Šrečka Perhavca iz Medvodij, mladi iz delovnih organizacij, šol ter društiev in družbenih organizacij. Cetrti je bila sobota za mlade delavce delovna, je bila udeležba na akciji dobra. Mladim je pri delu pomagalo kakih 25 krajanov Jelendola.

Akcijo so mladi pripravili v sodelovanju s krajevno skupnostjo Jelendol-Dolina. Dokazala je njihovo organizacijsko sposobnost ter pripravljenost pomagati manj razvitim krajevnim skupnostim v Tržiču.

Jelendolska delovna preizkušnja je bila tudi uspešen uvod v letošnjo sezono mladinskih delovnih akcij v tržički občini, hkrati pa že druga uspešna lokalna akcija letos. Prva je bila aprila v Podljubelju.

-mv

PA NISMO SE UKLONILI

sed kurirji v Delnicah

da brez dobro organiziranih zvez udejstvijo uvedeli boj, nobeno osvobodilno stan vojskovanje so menili, da je tako močna armada s še tako genialno vojskovanje armada brez glave, če nima nebesobojnih zvez. Sestimi postajami, s skrivnimi stezami, ki so vedeli le kurirji, je bila prej NOB vse naša domovina. Danes postajajo odkrivamo spominske plošče na tiste herojske dni. Danes vidimo, kaj so bile, kam vse so vodile poti. Prva kurirska postaja je bila ustanovljena septembra 1942 v soteski Ilke pri Igu na naziv TV-1. Označene so bile po Gorenjska je imela označko G-1, P. itd. Navadno so bile postaje oddajene za noč hoda, število na vsaki postaji pa je bilo odvisno od poti, poprečno pa je bilo na vsaki do 10 kurirjev. Skoraj vsi so bili člani SKOJ, skoraj vse mladi, toda hkrati v držni in držni.

Postaja G-5 v Delnicah pri Škoftje Loko je bila ustanovljena 1943. Bila je tu že prej terenska in vzdrževala zvezne. Svoj bunker so potoku v bregu nad vasjo, v pobočju gore. Pozimi niso smeli drugače do vodi, kajti nobena stopinja ga ni, saj se spominjajo kurirji. Postaja je zvezna s Pokrajinskim komitejem Gorenjsko, z okrožnimi komiteji govorčica, tehnikami in operativnimi in drugimi. Od tu so vodile poti na G-3 na Martinj vrhu, na Mali, z G-7 na območju Visokega v dolini, pa vse do Žirov, v Podvrh, natančno na Malo Jelovico, na Blečo. Niso hodili le ponoči, saj so bili več se bliža nemška patrola, in so tudi podnevi. Tu ni bilo izdajalca, tako enotne vasi, kot so bile

Delnice. Nič čudnega, da so ji Nemci rekli tudi Mała Moskva ali pa kar »Banditendorf«. Pri vsaki hiši so bili partizani kot doma, povsod so skrbili za ranjence. In prav je imel govornik, da bi spominska plošča kurirjem te postaje bila lahko vzdiana v pročelje katerekoli domačije v Delnicah. Da so se odločili za Remčeve, so se bolj zato, ker stoji hiša ob poti, da bo plošča lahko videl vsak mimočoči. Pa seveda tudi zato, ker so iz te hiše odšli in gozdove prvi partizani.

Petnajst kurirjev je delovalo na postaji G-5. Šest od njih jih je padlo. Bila je to močna postaja, saj je včasih štela tudi po sedem kurirjev. Novembra 1944 je bila postaja začasno ukinjena in priključena h G-13, ki se je iz območja Sopotnice preselila na Gabrški goro oziroma nad Podobeno. Februarja 1945 pa je bila postaja G-5 obnovljena in je imela bivak v območju Mladega vrha.

Na slovesnosti v Delnicah 3. maja letos, ko so pri Remcu odkrili spominsko ploščo kurirjem, so se zbrali tudi številni kurirji. Ne samo tistih pet, ki so bili dalj časa v njej. Prišli so z vseh koncov, tudi tisti, ki jih je potle nekajkrat pripeljala do njih. Poznajo se med seboj. Pogosto se srečujejo. Še danes so mladi. Kako tudi ne, saj jim je bilo komaj šestnajst, sedemnajst let tedaj. Tak je Janko Gruden-Mihel iz Škoftje Loke, pa Franc Stanonik-Mirko iz Gorenje vasi, pa Tone Benedik-Majski, pa Lojze Sink-Rudi, Nacetov iz Delnic.

Ko jih dobim pri mizi, ravno obujajo spomine, kako je bilo takrat, ko so Nemci dobili kurirja Jaka Žgajnarjevega iz Podobena. Samo en rafal je padel. Kot bi se komu puška sprožila. Šli so v tisto smer. Sicer pa so bili namenjeni po suha drva, da bi se jim ne kadilo z ognja. Pri Zabrniku na Gabrški gori pa jih je čakala zaseda. Tako blizu so bili Nemci, se spominja Rudi, da domači sploh povedati niso mogli, da naj beže. V rti so jih čakali... Samo

urne noge so jih takrat rešile. Ej, koliko je bilo takih slučajev.

Benedik Tone-Majski, ki ga na Primorskem niso poznavali drugače kot sta malga Tončka, ker je bil tako majhen in droben, je Nemec srečal na 50 metrov. Dol se je vsezel, vanj so merili, pa mislili, da je otrok. Psa so sputili nanj, ko je stekel. Cevelj je izgubil in pes je zgrabil le cevelj...

Težko so jim včasih naložili v nahrbtnike. Najtežji je bil papir. Kot svinec je bil težak nahrbtnik, kadar so prenašali literaturo. Niso vedno zmogla šibka ramena. Spominja se Majski, da je nekoč pod bremenom dobesedno omredil. Potem je njegov starejši tovaris nesel za oba... Rudi pa se spominja, da si je na eni takih poti, ko je moral nesti literaturo v Novake, kar po svoje pomagal. Ko so se jermeni nahrbtnika že skoraj zarezali v krhka ramena, ko je že skoraj jokal od one-moglosti, je v Leskovici pri neki hiši ugledal cizovnik. Stresel je tisto korenje po tleh, vrgel nahrbtnik na voz in ga odpeljal proti Novakom. Jezila se je tista ženska pri hiši, pa ji je

obljubil, da ga bo pripeljal nazaj. Pred Novaki ga je skril v grmovje in si spet optral nahrbtnik. Ne bi smel tako ravnati, to je dobro vedel, toda prvo je opraviti nalogu, ali ne?

Tudi lepe spomine imajo. Cela kopica jih je. Najraje pa se spominjajo dobri hrivški mam, kjer so vedno dobili kaj za pod zob. Nikoli ne bodo pozabili kako jih je na Mali Jelovici pri Lovretu na oknu vedno čakala skleda mleka...

Tudi nobene hiše v Delnicah ne bodo nikoli pozabili. Vsi so skrbeli za ranjence. In za božič ali novo leto, ko so prihajali paketi za svojice v partizanah, je bilo vedno še kaj za kurirje zraven.

Veseli so, da njihove Delnice danes tudi gospodarsko napredujejo. Veliko novih hiš je zgrajenih, asfalt imajo potegnjeni v vas, kmetije so opremljene z najmodernejšimi stroji, zdaj dobre so celo telefoni v vas. Prav je tako, saj tudi zaslužijo. Malokatera je vas na Gorenjskem, kjer bi v narodnoosvobodilni vojni padel vsak sedmi vaščan.

D. Dolenc

Vedno je veselo, kadar pridejo kurirji skupaj. Tohrat so se v Delnicah srečali Lojze Sink-Rudi, Franc Stanonik-Mirko, Tone Benedik-Majski, Janez Kosečina in Janko Gruden-Mihel. Foto: D. Dolenc

Akcija NNNP 81

Pripravljeni na protidesantno obrambo

Zaradi pomembne lokacije, ki jo kranjska občina ima in nekaterih pomembnih objektov v bližini, je pričakovati, da bi morebitni napadalec za to področje uporabljal desantski napad. V pripravah na te vrste presenečenja, ki pa naj bi ob seznanjanju vsega prebivalstva v okviru splošne ljudske obrambe in usposobljenosti za protidesantno obrambo, sploh ne bi smela biti presenečenje, bodo v jutrišnji vaji sodelovale vse organizacije zdrženega dela v 24 krajevnih skupnostih v občini. Za nekatere krajevne skupnosti, kot so Jezerško, Kokra, Duplje, Gornik, Goričke in Trstenik sodelovanje tokrat ni obvezno, za nekatere druge krajevne skupnosti pa bo kasneje organizirana še posebna oblika zaključnih aktivnosti.

Ker se predvideva, da bo morebitni napadalec ob napadu na naše ozemlje uporabil lovsko-bombničko letalstvo, bodo v soboto, nekaj minut po alarmu (enominuti zavijajoč zvok siren) letala tipa Kruglji ponazorila bombardiranje in sicer ob 8.30 zelenički most čez Savo in ostale savske mostove. Imitacije eksplozij bodo seveda ponazorile padanje bomb, zato bodo na nekaj minut preko teh mostov tudi zapri cesto za ves promet, da »eksplozije« ne bi zmotile voznikov motornih vozil. Cesta bo na nekaj minut zaprtă tudi med Polico in Naklem, medtem ko bodo na varnost prometa na regionalni cesti Bitnje-Zabnica opozarjali pripadniki narodne zaščite. Poleg industrijskih objektov na obeh straneh Save bodo bombardirana tudi stanovanjska naselja v KS Stražišče, Planina, Center in Zlato polje. To bo priložnost, da bodo v krajevnih skupnostih kot na primer Vodovodni stolp ekipa za socialno delo obiskale starejše občane ter jih seznanile, kako ravnati ob morebitnem letalskem napadu. Pet minut po prvem bombardiranju bodo letala odvrgla bombe tudi na kemično tovarno Exoterm in skladiste v Naklem ter Jelovico v Preddvoru, nato pa na Oljarico v Britofu, na objekte SGP Gradbine in industrijsko cono na Primskovem. Petnajst minut pred 9. uro pa bo bombardirana tudi tovarna Sava ter krajevni skupnosti Bitnje in Zabnica. Bombardiranje bo seveda povzročilo večjo »škodo«, iz gorečih skladist bo treba reševati blago, medtem ko bodo specjalno opremljene skupine ugotavljale, če je sovražnik uporabil kakšna kemična sredstva. Podobna »nesreča« bo tudi v kranjski Savi, gasilci in druge reševalne skupine zdravstvenim osebjem vred pa bodo pokazale svojo pripravljenost posredovanja.

Vaja naj bi tudi pokazala, kako so v delovnih organizacijah pripravljeni na proizvodnjo v vojnih razmerah. Predpostavlja se namreč, da ob letalskem napadu na Kranj ne bo ne vode, ne električne, tako da se bodo morali stanovalcem kot tudi v delovnih organizacijah znati po svoje. Komiteji za SLO in SD bodo pripravili popis zalog in izdelali oceno o možnostih proizvodnje v vojnih razmerah. Se prej pa bo seveda ob alarmu treba poskrbeti, da se bodo delavci za čas bombardiranja varno umaknili v zaklonišča, kar bo tudi priložnost, da se ugotovi, če so zaklonišča vzdruževana, če so dovolj velika ipd. V delovnih organizacijah ne bi zaradi odhoda v zaklonišča prekinjali dela za dlej kot nekaj minut.

Tudi v krajevnih skupnostih, ki bodo »naspodene«, naj bi kranjani vedeli, kaj morajo ob alarmu storiti: odpreti okna, zapreti plin, odsklopiti električno in zapreti glavni vodovodni ventil ter si seveda poiskati primerno zaklonišče. Svojo vlogo pri zavarovanju življenj in premoženja pa bodo morale odigrati tako narodna zaščita kot civilna zaščita. Občani, ki si bodo ogledovali vajo v posameznih krajevnih skupnostih, bodo verjetno opazili tudi protidesantne ovire iz različnega materiala od bodeče žice do hladov, kar naj bi branili nastavili sovražnim padalcem.

Jutrišnja akcija naj bi preverila delovanje komitejev za SLO in DS v celotnem obrambno zaščitnem sistemu v krajevnih skupnostih in organizacijah zdrženega dela, ob široki politični mobilizaciji in množičnem vključevanju delovnih ljudi in občanov.

L. M.

Tomo Križnar

31

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

„Najlepše dežele, kar so jih videle naše oči,“ je Kolumb sporočil dvor v Madrid.

Po Evropi, utrujeni od pojmačega feodalizma, se je širila legenda o celini zlata, srebra, diamantov, začimb... Pustolovci, dobičkažljivi in hlepeči po slavi, so odpluli čez Atlantik.

Na tisoče ton zlata so odnesli iz hramov in palač domorodcev. Zlato se je nakopičilo v dolgih stoletjih – za prebivalce je bilo okras, ne pa vrednost.

Evropski osvajalci so na današnjih tleh Latinske Amerike naleteli na okoli 17 milijonov Indiosov (na tleh ZDA manj kot 1 milijon). Spreminjajoč to celino v surovinski izvir za razvoj gospodarstva kolonialnih sil Evrope, so v nekaj stoletjih za golo delovno silo pripeljali na milijone črnih sužnjev iz Afrike. Tako je prišlo do mešanja krvi Evropecev, Afričanov in Indiosov, kar je za vselej določilo sestav narodov Latinske Amerike.

Da bi lahko izkorisčale velikansko blago, so kolonialne sile ustvarile v Latinski Ameriki svoj posestniški in trgovski stan, ki se je zaradi ohranjanja oblasti opiral na vojaški mehanizem evropskih dvorov. Ta stan na drugi strani Atlantika pa je spričo svojih posestniških ambicij postajal postopoma vse manj odvisen od evropske krone in je težil k odcepitvi. Na vrsti so bili krvavi popadi, upori...

Na farmah zaradi celoletne vročine ni potrebno graditi hlevov, pripravljati zimske krme, graditi ograj

Cel splet zgodovinskih naključij je botroval dejstvu, da je svetovno kolonialno kraljestvo začelo razpadati prav v Latinski Ameriki. Že leta 1824 je bila ta Amerika praktično osvobojena izpod kolonializma. Suženjstvo so prepovedali z zakonom.

Poglavitev zgodovinske okoliščine, ki so botrovale razpadanju klasičnega kolonializma na tej celini, so bile: prebjanje narodov (vloga Bolivarja, Sucreja, San Martina), razglasitev neodvisnosti ZDA, omejitev španske in portugalske moći (Napoleon je prečkal Pireneje), krepitev in osamosvajanje novega meščanskega stanu v Latinski Ameriki, ki je potrgal vezi s kolonialnimi prestolnicami, širjenje industrijske revolucije in svobodnjaški teženj v Evropi (Pariska komuna).

Takrat so propadli poskusi, da bi ustanovili kontinentalno državo in postopoma so nastajale Argentina, Mehika, Venezuela, Haiti. Te države so si sicer zagotovile državno in politično samostojnost, gospodarsko pa so ostale povsem odvisne od evropskih kolonialnih sil. Nove moći so zavrgle evropsko krono samo zato, da bi se same prikopalne do oblasti. To je bil boj za oblast ljudi istega razreda, zato novi odnosi niso bistveno spremenili podedovane kolonialne družbeno-gospodarske strukture. Latinski svet nikdar ni doživel

zavirati napredek brazilskega ljudstva!

Gospodarske težave te celine se pretakajo v bedo, nevednost in bolezni. Še vedno manjka okrog 20 milijonov stanovanj, kar pomeni, da okrog 100 milijonov ljudi nima vornje strehe, da več kot tretjina prebivalstva nima higienične pitne vode, da je bolan vsak tretji Latinsameričan, da sele vsak tisoč konča fakulteto.

Rekordno demografsko eksplozijo (približno 3 % na leto) spremlja huda družbena gospodarska kriza, izrazita politična nestabilnost, ki prepleta režime sile in vojaške diktature, zaostrovanje razrednih konfliktov v spopadu med demokracijo in nazadnjastvom, razdeljenost naroda na bogato manjšino in siromašno večino, zaostalost vasi, v katerih milijoni trpe suženjsko podrejenost, silno neizenačeni ekonomski razvoj ozemlja znotraj vsake države. Vse to sestavlja zamehek vstaje.

Dolgovali Latinske Amerike v tujini so leta 1978 presegli 80 milijard dolarjev. Računajo, da Latinska Amerika vsako leto plača 100 dolarjev na prebivalca za odplačevanje dolgov. Stopnja dobitka tujega kapitala, vloženega v Latinski Ameriki, znaša okrog 26 %, kar je skoraj trikrat več kot v Zahodni Evropi.

BRANKO BABIĆ

NA KOZARI

ZEMLJEPIŠNI POLOŽAJ KOZARE IN PREBIVALSTVO PODKOZARJA

Kozara je planina srednje visoke gorovja, katerega najvišji vrh dosega komaj 980 m. V dolžino se razteza okrog 60 km, v širino s podaljškom Prosare na severozahod in Karanom na zahodu pa 30 km. Sava jo loči od slavonske ravnine, reke Drava, Sana s pritokom Gomjenice in Una pa od sosednjih pogorij. S Strateško-vajaškega vidika jo je mogoče zlahka obokloti. Vsa je pogodenja in bogata z vodnimi izviri. Stevilni pritoki in rečice se pretakajo po njenih soteskah. Sence in vode na Kozari ni nikoli primanjkovalo. Po gričih izpod Kozare so raztresene številne vasi, ki segajo do samih gozdnatih robov. Ljudje so krčili gozdove, se naseljevali na očiščenih parcelah in tako postopoma potiskali gozdno območje vse bolj proti vrhu. Naseljeno Podkozarje se razteza vse do navedenih rek, ki obklojujejo Kozaro in kjer so na njenih obrežjih nastala mesteca Prijedor, Bosanski Novi, Bosanska Kostajnica, Bosanska Dubica, Bosanska Gradiška in na skrajnem vzhodnem robu nekoliko oddaljena Banjaluka, največje mesto Bosanske krajine. Na tem območju Podkozarja, izvzemši Banjaluko, je med vojno živelo okrog 200 tisoč ljudi: Srbov, Hrvatov in Muslimanov. Na ožjem območju (stalno)

Branko Babić, eden od protagonistov narodnoosvobodilnega boja na Primorskem in v Trstu, je bil že pred letom 1942, ko se je vrnil v kraje svoje mladosti, med vodilnimi političnimi delavci in organizatorji komunistične partije in narodnoosvobodilnega gibanja v Bosanski krajini, kamor ga je sredi leta 1940 zanesla pot revolucionarja in primorskoga političnega emigranta. Čas dveh let in pol, ki ga je preživel v Bosanski krajini, je bil čas, ko se je ljudstvo, trdo preizkušeno skozi zgodovino in v kapitalističnem izkorisčanju velikosrbske in velikohrvaške buržoazije, za boj, ki je iz svojih začetnih političnih in socialnih okvirov z nacifašistično okupacijo Jugoslavije prerasel v oborožen upor proti okupatorju in njegovim ustaškim, četniškim in drugim zaveznikom ter v revolucionarni boj za novo družbeno ureditev. Branko Babić je bil sredi tega revolucionarnega vrvenja, bil je med ustajniki in voditelji boja za svobodo, bil je neposredni udeleženec neizmernega trpljenja, predanosti in junasťa ljudi Bosanske krajine, bil je v samem srcu neštetičnih epizod in predusmem velike kozarske epopeje med znano veliko kozarsko ofenzivo leta 1942.

V knjigi, ki je pred nami, je Branko Babić, za Kozarce predvsem »Slovenac«, oživel tisti čas. Njegova knjiga ni roman, tudi ni dokumentacija ali opisovanje vojaških operacij, a je vendarle tudi vse to. Najprej pa spomenik ljudem herojske Kozare, borcem in civilnemu prebivalstvu, znanim in neznanim udeležencem kozarske epopeje, ki ostaja v zgodovini osvobodilnega boja jugoslovanskih narodov eno najveličastnejših dogajanj.

Jože Koren

Povest iz XV. stoletja

JANKO BRUN 4

Sonce ne ljubi vitezov

Pustila je spremjevalko in konje, razoglavila je pobegnila po okoli uličicah ter se nazadnje skrila v temni prehod. Groza pred samom seboj je v prešnjala. Njen ženin se je zaman oziral za njo in jo iskal. Menil je, da je nalač pobegnila. Nazadnje je ves besen in ponikan stopil v gostilno, da potolaži z velikim kozarcem žganja.

Ljudje so se razšli. Njena spremjevalka je še vedno stala in jo čakala. Ravnov je mislila stopiti na uličico, kar je čudni neznanec priješel mimo Lahkotno je sedel na visokem rjavem konju. Za njim sta v druncu jeli dva spremjevalca. Videla je njegov posmehljivi obraz, ki pa se ni oziral desno ne levo. Vsi trije jezdeci so, kakor duhovi izginili za ovinkom.

Oprezno je stopila na ulico in ko se je prepričala, da ni nikogar več, kar pa ješ pobegnila domov. Ni pa opazila temnega moža ogrnjenega v dolgi dlaki ovčji kožuh, kako ji zvito sledi.

Mogoče teden dni po tem dogodku, so prišli novi snubači povračeni po njej. Bili so posebne sorte ljudje, kakršnih še ni videla. Niti ni verjela, da žive na svetu. Skozi spranjo v stropu je opazovala, kako sede za mimo grdo in neprijazno. Včasih je znal biti takšen. Toda zmanjšal je zatrjeval, da je dekle že oddano. Samo prizanesljivo so mu smeli. Ko so vstali, da se odpravijo, se je eden obrnil. Bil je bogatejšje opravil, kakor ostali in na njem je prežalo nekaj surovega in zaničljivega.

Nekaj je dejal njenemu očetu in ta se je vidno prestrašila. Nikoli je videla očeta prestrašenega, zato jo je zmrazilo. Oče je zamisljeno sedel in si podpiral brado z rokami. Nato je besno zgrabil vrč vina in pa globokih požirkih.

Naslednji dan se je med kletvicami odpeljal na Rošlinovo. Vrnil se je šele zvečer. Bil je ves utrujen in spehan, konje pa je skoraj pregnal.

Nihče ji ni ničesar omenil, vendar je iz pomenkov med matero očetom ter iz šepeta poslov spoznala, da se bo omogočila še ta teden.

Naslednji večer se je napotila proti staji, da bi si ogledala ovce, ki boj njen oče dal njenemu možu.

Približala se je vhodu, se za hip ustavila ter opazovala večerne oblike, ki jih je preganjala mrzli nočni veter. Skoraj popolna noč je že bila. Vhodu v ovčjak je v temni senci narahlo zahrzel konj. Ustavila se je v veliko razburjenje, ki je zgrabilo telo. Zashišala je divje utripanje svetega. V senci jih je zašumelo. Iz teme se je izluščila postava mladega konja, ki je zgrabilo telo. Skoraj spojil z nočjo. Pod njim se je lesketala bela ovčja koža. Ne boj se me. Ne boj se. Nič ti ne bom napravil.

Spregorovil ji je z mehkim deškim glasom.

– Ti moraš biti moja. Ljubim te. Kaj naj brez tebe. Poglej, videni jemlji Rošlinu. Saj ga ne ljubiš.

Z lepega obraza so zrle vanjo proseče, skoraj prestrašene oči.

To ji je dalo moči, da je silovito zakričala.

Pogled se mu je v trenutku skalil in vsa nežnost je izginila. Klic od hiše sem teče oče in hlapci. Videla je kakor v sanjah, kako je izpostavljal svojo dolgo grabežljivo roko in jo potegnil k sebi. Posadil jo je na svoj konj in se lahko pognal tudi sam v sedlo. Poskusila se mu je upreti, toda omagala je pri prvem poizkusu, takoj ko je začutila njegove mišice. Konj se je vzpodboden iz mesta pognal v silen skok.

Njen oče je strašno zamahnih z mečem, toda konj je pod spremno roko privajeno skočil v stran, da je orožje od sile zamaha, ko je udarilo v pravouderljivo očetovo petico. Hlapci so se vrgli v stran, da jih divja žival ne potoptala.

V zadnjem mraku je plaval konj. V razpotegnjem galopu, ko je orjaška ptica, ki preganja svoj plen.

Njo pa so od silnega vznemirjenja obilno obilvale solze.

Tako je pripadla Galu.

Ni se bilo kaj pritoževati. Zivljenje ji je minilo srečno. Rodila sta dva sinova in dve hčeri. Prvi sin, Sebastijan je bil baron na Peninu in čast, je šla v nič. Umrl je brez otrok. Bogastvo je prešlo v tujne roke.

Starejša hči Hema se je poročila na Koroško. Kanut Ravbar je njen mož. Druga hči se je omogočila s Plečnikom. Zdaj je na enem roku, tam leži poleg njenega moža in njenih otrok. Krvavi najemniški vojnik pometali v plamene.

Maščevali so jih nemudoma. Toda kaj pa to pomeni. Može se vedeti vojskujejo. Ne vedo, pa, kako je materam pri srcu, ko jim potopata.

Nekaj zim nazaj je neki nori gozdar ubil Galovega pastirja, ker je zasail pri divjem lovju.

Takrat so se tudi maščevali. Vdrili so na vetrinjsko posest in nedolžno divjad.

birali razni spahijs in zemljiščni veleposedniki. V vseh teh gibanjih in stavkah so vedno solidarno delovali vsi, brez razlike naravnosti in vere. V vseh teh bojih so se vselej prepletala narodnoosvobodilni in socialni elementi, zato je vseboval tudi močan socialni aspekt.

Po prvi svetovni vojni in tudi po nastanku Jugoslavije, ki ni prenesla nikakršnih resitev socialnih vprašanj, se je boj nadaljeval v večjo ostrino in dobival vedno bolj razredno, socialistično vsebinsko. Odmedv na oktobrsko revolucijo in ustanovitev delavske stranke (komunistov) Jugoslavije sta tedaj močno razgibala delavne ljudi Podkozarja. Rudarji iz Ljubljane so se decembra 1945 pridružili splošni stavki roba v Bosni in Hercegovini. Tudi v naslednjih letih se omenjeni robači, čestokrat s stavkami upirajo, izkorisčanje in borilo za boljše pogoje dela. Da bi se izboljšali svoj materialni položaj, stopajo v stavko delavci dokaj razvite lesne industrije in se iz drugih industrijskih podjetij. Hkrati pa si z bojem uveljavljajo svoj družbeni položaj. V vseh teh bojih delavci vedno naletijo na solidarnost kmetov, ki jim za časa stavke nudijo hrivo in jim še drugače pomagajo. Ta solidarnost delavcev in kmetov v Podkozarju je bila vedno tiva in dejavna.

KAM?

KOMPAS JUGOSLAVIJA

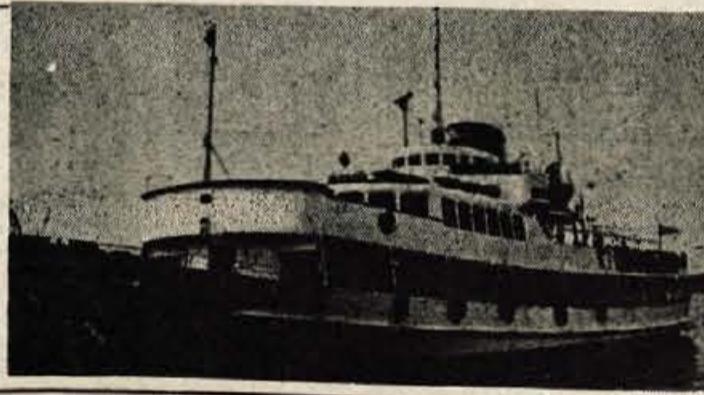
30 let vaš turistični kompas

od 5. do 7. junija
3.800 din

RIŽARJENJE
LADJO
VLADIMIR
NAZOR

Plet in plovba, polni penzoni, ogledi, vodstvo, ples in razvedrilo
Kamnik - Mljet - Vis - Kornati - Rab - Pula - Portorož
Dane in informacije v vseh Kompasovih poslovalnah!

Po poletu do Dubrovnika se bodo izletniki vrkrali na motorno ladjo „Vladimir Nazor“. Prenočili bodo v Komiži na Visu in na Rabu (zajtrk in večerja v hotelu, kosišlo na ladji), po pristanku v Portorožu pa bodo z vlakom nadaljevali pot do Ljubljane. Za to edinstveno križarjenje je veliko zanimanje, zato je treba s prijavo kar pohiteti.

čnost za pridobitev novih dejivosti - zanimiva za delovne organizacije, posameznike ...

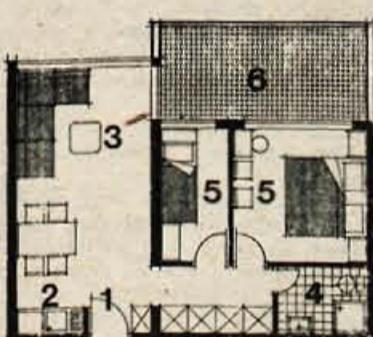
Prvotno gostinsko podjetje turist namerava na jugozahodni strani polotoka Verudela Puli zgraditi apartmansko hišo. Na tej lokaciji je že vrsta nekdanjih objektov. Novo naselje je zasebno, saj se bo razdelilo na 135.000 kvadratnih površine. Vsaka nastanljivost bo imela balkon ali terasovanje celote pa bodo razdeljene z ulicami, trgom in prehodoma. Na voljo bodo kompletno opremljeni apartmaji za eno, dve, tri, štiri ali pet oseb.

čarjev in pa seveda zelo ugodna klima predstavljajo odličen kraj za počitnikovanje. Oddaljen je samo 4 kilometre od centra Pule, 5 kilometrov od železniške postaje in 9 kilometrov od puljskega letališča.

Na voljo bodo kompletno opremljeni apartmaji za eno, dve, tri, štiri ali pet oseb.

Apartman z dvojno površino
TERASA obvezna površina
UKUPNA PUVRSINA APARTMANA

38.00
4.50
42.50

Delovna organizacija Kompas - Jugoslavija je pooblaščena od Arenaturista, da razišče jugoslovansko in inozemsko tržišče glede interesa za sovlaganje gradnje. Za delovne organizacije je možno financirati to izgradnjo po principu skupnega vlaganja zaradi ustvarjanja skupnega dohodka. Nadalje je zanje možno financiranje na podlagi dolgoročnega najema zmogljivosti s plačilom predvema. Najemnik apartmaja lahko komercialno izkorisča in ustvarja preko turistične agencije devizni priliv ali pa ga koristi za letovanja svojih delavcev.

Podrobnejše informacije so vsem zainteresiranim na voljo v Kompasu, TOZD Magistrat - trgovina, Pražakov 4, Ljubljana.

ZA LJUBITELJE JAHANJA

V gostilni »Pri Španu« na Rašici imajo za turistične namene na voljo 5 konjev, ki jih izposojajo za 200 din na uro. Jahalna pot vodi z Rašico preko Dobnega do Mengša. Spremstvo je zagotovljeno.

Gostilna je ob četrtekih sicer zaprta, vendar si lahko najamete konja vsak dan.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

30 let vaš turistični kompas

TURISTIČNA POTOVANJA

BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE, 8 dni, 4/7
DUBROVNIK - VIS - PORTOROŽ mini križarjenje, 3 dni, 5/6
OHRID, 3 dni, 29/5, 5/6, 12/6, 6 dni, 17/5, 24/5, 31/5
VIS, 2 dni, 13/6, 20/6, 27/6
BUDVA, 2 dni, 23/5, 6/6, 13/6
WIESBADEN in ogled operne predstave »Don Carlos«, 5 dni, 20/5
MADŽARSKA, 3 dni, 22/5
PRAGA - BERLIN, 4 dni, 2/7
AMSTERDAM, 1 dan - posebno letalo, 29/5
AMSTERDAM, 5 dni, 30/6
SAN MARINO - PADOVA - RAVENA, 2 dni, 30/5
BENETKE - VERONA - GARDA, 2 dni, 13/6
RIM, 5 dni, 24/6
VERONSKIE OPERE, 5 dni, 29/7
AVSTRIJA - ŠVICA - ITALIJA, 4 dni, 21/5
LONDON - WINDSOR, 5 dni, 29/5, 3/7
LONDON, 3 dni, 29/5, 26/6
MARSEILLE - CAMARGUE - MONTPELLIER - AVIGNON - GENOVA, 7 dni, 23/5
PARIZ, 3 dni, 22/5
JUZNA ANGLIJA, 6 dni, 30/6
SKOTSKA in Orkneyski otoki - posebno letalo, 9 dni, 30/6
GARIGRAD - SOFIJA, 5 dni, 25/6
SOFIJA - IZMIR - EFES - TROJA, 9 dni, 2/7
MADRID, 4 dni, 26/6
MADRID IN ANDALUZIJA, 29/6
NORMANDIJA - BRETANIJA, 6 dni, 28/6
KITAJSKA, 11 dni, 31/5, 28/6, nizka cena 26.175,- din
ZERMATT POD MATTERHORNOM, 4 dni, 25/6
PERU, 17 dni, 28/6
NEW YORK - FLORIDA - WASHINGTON, 10 dni, 21/8
FINSKA JEZERA, 5 dni, 22/7

Počitnice na Korziki
od junija do septembra.

Poletni tečaji angleščine: Bournemouth, Oxford, Cambridge, London, Edinburgh
Tečaji za juniorje: Wimborne in Windsor
Tečaji za profesorje angleščine: Bournemouth, odhod 12/7, 3 tedne
Tečaji nemščine: München, 3 tedne odhod 28/6 in 19/7
Tečaji francoščine: Paris, 10 dni, odhod 30/6 in 28/7

STROKOVNA POTOVANJA

PLOVDIV - Mednarodna lovška razstava, 4 dni, 26/6
MÜNCHEN - Interhospital 81, 3 dni, 18/6
MÜNCHEN - IFAT 81 - Svetovna razstava o tehniki za okolje, 23 in 25/6, 3 dni
HANNOVER - Mednarodni sejem perutninarstva in prasičereje, 4 dni, 23/6
KÖLN - Interzum, 4 dni, 24/5
LONDON - Semlab '81 - Mednarodna razstava laboratorijskega pribora, 4 dni, 2/6
BUDIMPESTA - Mednarodni tehnični sejem, 3 dni, 22/5
BIRMINGHAM - Screenprint - Sejem sitotiska, 4 dni, 9/6
DÜSSELDORF - Mednarodni rudarski sejem, 4 dni, 11/6
SPLIT - Frizersko tekmovanje GRAND PRIX, 2 dni, 24/5

MINIMUNDUS - SVET V MALEM OB VRBSKEM JEZERU

Ob izletu na Koroško si velja ogledati tudi zanimiv park imenovan Minimundus, ki leži ob Vrbskem jezeru. Tam je razstavljenih več kot 100 modelov najbolj znanih avstrijskih in svetovnih znamenitosti v merilu 1:25, bazen z ladijskimi modeli in maketa železnice, ki vozi po razstavnem prostoru.

Minimundus je odprt od 1. maja do 4. oktobra, vstopnina pa je za odrasle 35 avstrijskih šilingov.

Tudi letos bodo razstavo dopolnili z novimi modeli: katedralo v Speyrerju, gradom Pfalzgrafenstein v Kaubu ob Renu itd.

Cisti dohodek, ki ga prinaša Minimundus, je v celoti namenjen dobrodelnemu avstrijskemu društvu Reši otroka.

ex adria aviopromet inex adria aviopromet inex adria aviopromet

Tikono 48 10%

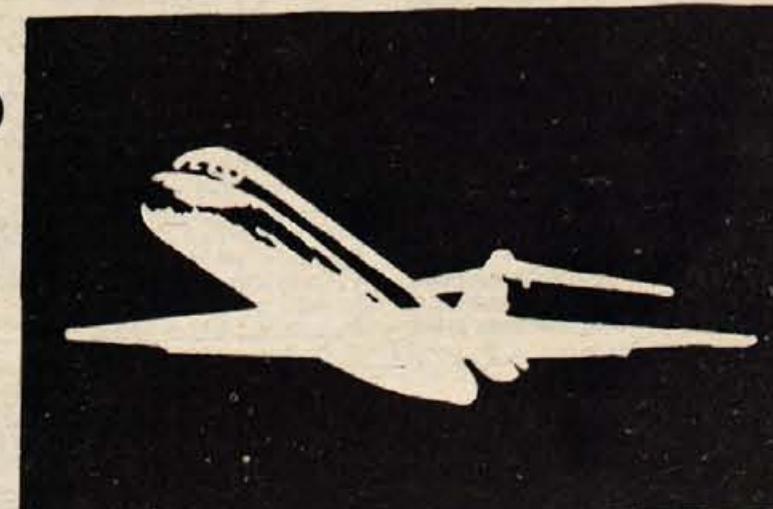
ex adria aviopromet

LETNI VOZNI RED

velja od 1. maja
do 31. oktobra 1981

BEOGRAD	6-krat tedensko
SARAJEVO	5-krat tedensko
SKOPJE	5-krat tedensko
TITOGRAD	3-krat tedensko
SPLIT	3-krat tedensko
DUBROVNIK	3-krat tedensko
PULA	3-krat tedensko
MARIBOR	2-krat tedensko
TIVAT	1-krat tedensko
PRIŠTINA	1-krat tedensko
ZADAR	1-krat tedensko

PRODAJA KART IN INFORMACIJE: vse turistične agencije v Sloveniji

KAJ MORAMO VEDETI O KUHANJU ŠPAGETOV

Špagete kuhamo cele v veliki količini slanega kropa. Vro naj 8 do 10 minut. Od časa do časa jih premešamo z leseno žlico. Med kuhanjem prilijemo žlico olja, zato da se med kuho špageti ne sprimejo. Posode ne pokrijemo.

Kuhane (a ne razkuhane) špagete odcedimo, poplaknemo z vročo vodo in takoj prelijemo z omako.

Če morajo špageti nekaj časa stati, jih moramo takoj zabeliti z malo masla ali pa ogreti na vročem olju, sicer so lepki in ne več tako okusni. Tako pripravljeni lahko počakajo, da dokončamo omako.

Vroče špagete razdelimo po globokih krožnikih, v sredi naredimo jamicu, v katero vlijemo omako. Okrog potresememo nariban parmezan.

Špageti tako in drugače

ŠPAGETI Z BOLONJSKO OMAKO

Potrebujemo: 400 g špagetov, za omako pa 250 g mletega mesa, 60 g čebule, 50 g jušne zelenjave (korenje, gomolj zelene), 50 g paradižničke meze, 40 g olja in 10 g moke.

Na maščobi prepražimo sesekljano čebulo. Dodamo mleto meso in sesekljano ali naribano zelenjavno.

Popražimo, pomokamo, dodamo paradižnikovo mezgo, zalijemo, začinimo in kuhamo 20 minut. Vmes večkrat premešamo.

Škuhane špagete prelijemo z omako.

SPAGETI Z MILANSKO OMAKO

Potrebujemo 400 g špagetov, za omako pa 100 g šunka, 10 g moke, 60 g paradižnikove omake, 50 g olja, 40 g čebule, 100 g svežih gob ali pa vloženih šampinjonov, 1 žlico črnejne vina in sol.

Na polovici maščobe popravimo moko. Dodamo paradižnikovo mezgo, prilijemo hladne vode in razmešamo.

Dodamo na kocke narezano šunko in na čebuli in olju preražene narezane gobe.

Pokuhamo in nazadnje osolimo in poporavimo. Špagete skuhamo v osoljenem kropu, jih odcedimo in prelijemo z omako.

SPAGETI Z GRAHOM

Potrebujemo 400 g špagetov, milansko omako, 100 g kuhačnega graha, 100 g prekajenega jezika.

Prispravimo milansko omako (glej recept za špagete z milanskim omakom!). Vanjo damo na rezance narezani prekajen jezik in kuhan grah.

Omako izboljšamo z žlico črnega vina.

Špagete skuhamo, odcedimo in prelijemo z omako.

ga koša izpostavljen podprtisku, medtem ko je notranjost njegovega prsnega koša prek sapnika, vrata, nosa in ust še vedno povezana z atmosferskim pritiskom. Tako zunanjji pritisk požene zrak v prsi vsakokrat, kadar črpalka ustvari podprtisk v kadi železnih pljuč.

Dišavice in začimbe

POR

Por je okusen sorodnik čebule, ki je najboljši popolnoma svež. Užitna je vsa rastlina od korenine do zelenega steba in listov.

Por lahko prispravimo na razne načine, lahko ga pa tudi kot dišavnico dodajamo drugim jedem, na primer grahu, solatam, jajčnim jedem, majonezi in zelenjavnemu maslu.

Domači zdravnik

RUSKO LJUDSKO ZDRAVILO ZOPER NADUHO-ASTMO

Nastragjajte čisto na drobno četr kilograma hrena in ga zmešajte s sokom treh limon. Spravite mešanico v stekleno posodo, dobro pokrite in hranite na hladnem.

Jemljite po pol čajne žličke zjutraj in opoldne. Eno uro zatem ne smete piti nobene tekočine.

Zdravilo je zelo učinkovito pri rednem jemanju in natančnem upoštevanju navodila.

ZA PRIDNE ROKE

Doma narejene, ročno pletené pisané dohodenke bi zagotovo navdušile sleherno deklico. Iz tanjše mehanice sintetike in volne bi jih morale splesti. Barve so svetla modra, temnejša modra, bela in črna. V zgornjem delu jih pletemo kak decimeter samo z belo volnicino in če bi bile pri volji bi tu izvezle racmanca Jaka z rumenim kljunom, rdečo pentljko pod vratom in kapo, glavo črno, oti in trak pri kapi pa mornarsko moder. Res, ne bi se zamudile veliko, veselje bi pa bilo pri hiši.

ABC kuhanja in pečenja

DUŠENJE MESA V MAŠCOBI

Učinki tega načina pripravljanja pečenje so podobni tako, učinkom pečenja kakor tudi dušenja. Na ta način dušimo predvsem mehke kose mesa, kot na primer pljučno pečenko, telečji hrabet, telečji oreh in frikando, belo perutnino in divjačino. V ta namen vzamemo obliko in velikosti kosa prizorno posodo in zložimo na njeno dno plast malo počrniženih rezin zeleni, korenja, čebule in nekaj šunknih obrezkov. Na to plast denemo že začinjeno meso, ga močno polijemo z raztopljenim surovim maslom, pokrijemo in postavimo v ne prevročo pečico. Med dušenjem ga večkrat polijemo s surovim maslom, malo pred koncem dušenja pa posodo odkrijemo, da meso tudi po vrhu lepo porjavlja. Pečeno meso vzamemo iz posode, sok z zelenjavno vred pa, medtem ko ga na ognju z leseno žlico mešamo in stržemo od dna in sten posode, zalijemmo polagoma z nekaj dobre juhe. Tako zaliži sok pustimo še nekaj minut na majhnem ognju, da rahlo vre in se zbirajo na njegovem površju maščoba, ki jo nato pobremo z njega. Nazadnje sok pretlačimo. Med dušenjem moramo paziti, da se zelenjava ne prežge in ne dobi sok grenkega okusa.

Na ta način dušimo meso lahko samo v navadni ali pa v etažni pečici. To pa seveda ne velja za zelo majhne kose mesa, ki jih dušimo na enak način, toda na štedilniku, v dobro zaprti, proti ognju odporni porcelanasti, kameninasti, stekleni ali bakreni skledi, v kateri jih potem tudi serviramo.

Naš dojenček

Rast mlečnih zob (denticija) ni bolezen, marveč običajen razvojni pojav, ki praviloma ne povzroča otroku drugih težav kot nekoliko nabreklo in včasih rahlo bolečo dlesen. Zvišana temperatura, driska in podobne motnje, za katere mati krivi rastoče zobe, navadno slučajno sovpadejo z denticijo. V drugi polovici prvega leta je namreč dojenček pogosto okužen in preboleva zdaj nahod, zdaj vnetje žrela ali ima morda prebavne motnje.

Ta mesec na vrtu

Zadnja leta je med vsemi vrstami radiča najbolj priljubljen belgijski radič ali štrucar. To vrsto radiča silimo pozimi, zato moramo pridelati močne in zdrave korenje. To dosežemo samo v globoko pripravljeni zemlji: že jeseni jo prelopatismo za dve lopati globoko.

Belgijski radič sejemo v drugi polovici maja v vrsto; najbolj znana sorta je »Witloof«. Vrste naj bodo po 30 cm narazen, po vzniku pa rastline preredčimo na 15 cm. Čim toplejša je zemlja, tem hitreje in zanesljiveje bo seme kalilo. Pri poznejši setvi se korenji premalo zdebelijo in tudi uspeh siljenja je temu primeren.

Cvetajoči, ki smo jo sadili v začetku aprila, pogojimo, okopljemo in po potrebi tudi zalijemo. Rastline morajo uredno rasti, vsak zastoj bi jim škodoval in vplival na količino pridelka. Pri dognojevanju dajemo prednost izrazito dušičnim gnojilom, ki se hitro razaplja in zato brž delujejo. Zrnca gnojila ne smejo obviseti na vlažnem listju ali zdrkniti med listi do srca. Zato trsimo gnojilo pri treh in po gnojenju dobro zalijemo.

Nizki fižol sicer za silo uspeva tudi v polsenci, toda sončna lega mu je mnogo ljubša in tam je tudi več pridelka. V senco posajen fižol bo

dal pozno in malo pridelka. Lahko del fižola posadimo na sredino gredico, kjer nam bo dal prvo steje, nekaj pa ga damo tudi tam, kjer imamo senco, a bi radi izkoristil prostor.

V mrzli in mokri zemljah fižol more vzkaliti, temveč strojni. Vsi pospešimo z namakanjem in natančno vodo (18 stopinj C) in ga zasadimo na prosto. Vsi zemljem naročena zrna seveda morejo vzkaliti, zato sadimo v ogreto prst. Se več časa pričakujemo, da nakalimo fižolova zrna v žagovini. Ko sadimo nakaljeno fižola, saj je to prav znamudno delo.

Nizki fižol sadimo ali v kupčki v vrste. V neugodnem in mokrem poletju je v vrste sajen filz, zdrav kot tisti v kupčkih. Vsi vlažnih in gostih listov se razstavijo različne glistne bolezni napadajo fižol. Na gredico sadimo po 4 vrste: če sadimo posamezne zrna v vrste, je med semeni po razdalje, v skupini pa so po 30 narazen. V vsaki skupini naj bodo 8 semeni.

Obisk v edini kranjski butiki BOŽA

Rožnato kot puder, modro kot sivka

Na dnu Mohorjevega klanca, v prvi hiši na desno roko, je v spodnjem vogalu uredila svoj koticek Božena Regovc Butika BOŽA. Leta 1979 je vključila v ponudbo šest različnih kralježev, ki so razstavljene na obokalnikih, in ki so pravkar pridobili ustrevarjalnih in domiselnih rok modistinje. Nikoli jih ni veliko. Le petih bolj mikajo...

Stari Kranj ima svojo privlačnost in odkar smo uredili Mohorjevega kralježev, že hitreje lahko opazimo, da tu nekaj manjših Regovc je, kaže, dodala klancu prvo zrno...

Kranjčanke poznavajo Boženo že dolgo. Deset let je imela svojo lastno kralježev, ga tlakovali, še hitreje lahko opazimo, da tu nekaj manjših Regovc je, kaže, dodala klancu prvo zrno...

Stari Kranj ima svojo privlačnost in odkar smo uredili Mohorjevega kralježev, ga tlakovali, še hitreje lahko opazimo, da tu nekaj manjših Regovc je, kaže, dodala klancu prvo zrno...

Paris na Koroški cesti, zraven Dekorja. Potem je bilo v njenem delu leta premora, da je našla in uredila nov lokal. Zdaj je zadovoljna. Naslednji leti premora, da je na pravem mestu in predvsem dovolj velikega. Butika ne more biti samo prodajalna, temveč tudi delavnica obenem. Vedno je pripravljena prihajajoce stranke in tudi bolje izkoristiti svoj čas.

Tekstilka je, s poudarkom na pletenju, pri šivanju pa samoučnik. Vse vijeo, da se okusa in oblikovanja ne da naučiti. Tega moraš imeti ne samo za sebe. Spremljati pa moraš modo, seveda, in zato tudi vsako jesen slediti Pariz na Prêt-a-Porter Féminin v Versajskih vratih, kjer kažejo vse nove mode, najbolj poznani pariški kreatori mode, in če le more, tudi v Evropi. To visoko modo je treba potem napraviti uporabno, ne predstaviti na našem mestu in našem delu.

Pa naj o letošnji modi spregovori sama.

»Verjetno vas zanimajo barve letosnjega poletja. London sta vse v rožnati svili. Rožnata je barva letosnjega poletja. Na drugem mestu pa bi rekla, da je sivkino modro. Manjša majhna privlačna trgovina, kot je ta butika spodaj. Božena Regovc je, kaže, dodala klancu prvo zrno...

Kranjčanke poznavajo Boženo že dolgo. Deset let je imela svojo lastno kralježev, ga tlakovali, še hitreje lahko opazimo, da tu nekaj manjših Regovc je, kaže, dodala klancu prvo zrno...

Na Kranju s cenami ne moreš pretiravati, pravi samo Rajevec, ki je lepeta, ni težko prodati.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Niti ni draga. Prej bi rekla, da so to konfekcijske cene, le da gre za unikat. V Kranju s cenami ne moreš pretiravati, pravi samo Rajevec, ki je lepeta, ni težko prodati.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo po pleteninah bolj poznavajo in tudi vse sproti gredo in ne butike. Sivka pa lepe stvari tudi iz naših jerseyev, svile. Vsakega malo, vse pa ubrano z modo.

Največji užitek je, pravi, če vidi na cesti svoj model, če se temi kralježevi doberi. Ljudje jo

ovska etanje d Kravcem

— V počastitev 40-letnice zmage, je Lovska družba na Gorenjskem priredila 9. maja tradicionalno puščko športno tekmo pri Spodnji postaji žičnice. Ob lepem in toplem sončnem je tekmovanje potekalo dan. Na tekmovanju na plohe in v tarčo srnjaka ter fazana se je udeležilo veliko ekip in posameznikov. Ekipno — kombinacija: letih je tokrat spet zmaga prednostjo LD Jošt s 521 pred LD Smarna gora s 501. LD Udinbošt 500, za njimi avtrole LD Domžale, LD Tuhinj, LD Pšata, LD (Stajerska), LD Moravčina Komenda itd. Od posameznikov je bil najboljši Tone Markič iz Dobrobit s 188 točkami pred Starem (Cerkle) 184, Antonom (Smarna gora) 182.

Zanimivega tovrstnega izpadanja (umetniške) je udeležilo preko 50 tekmovalcev, zasluženo pa je osvojil Drago Kovič iz LD Kamniku pred Slavkom iz LD Komenda, tretji pa je Slatnar iz LD Cerkle. Zmanjševanje na bežečega fazana je udeležilo 185 tekmovalcev, nato pa je osvojil Ludvik iz LD Cerkle pred Igorjem iz LD Jošt in Petrom iz LD Cerkle.

an

Dostor za okojence

Na nedavni letni društva upokojencev, ki ima 267 članov, delo v minulem letu in v nekaterih problemih je v uvodnem poročilu predsednik društva Janez Škrcev. Članov niso bile okviru svojih možnosti pa udeležili v dejavnosti upokojencev iz jeseniške občine in na krajne skupnosti.

Skupnosti so upokojevali v delu družbenoposlovnih organizacij, kjer so pri izpoljevanju različnih dejavnosti so v usmerili v obisk in obdarjanje, starih 80 in več let, let, organizacijo izletov in aktivnost. Posebno na slednjem področju je v občini spodbudna in

društvo bi bilo prav gotovo izvedeno in pestro, so ugotovili konference, če bi imeli svoj prostor za delovanje. Prav ta pereč so mu na konferenci največ pozornosti, bodo na sprednjem območju stanovanjsko skupnost, društvo napravilo, da dejavnost upokojencev dva prostora v blokih, ki so v Mojstrani.

Konferenci so se med dogovorili, da bodo s svojimi počastili 40. občino slovenskega ljudstva in državo slovenskih

J. Rabič

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENŠKE OBČINE

(75. zapis)

Partizansko grobišče na Breznici je gotovo eno od največjih in najbolj urejenih na Gorenjskem. Padli borce, domačini z Breznice in iz okoliških vasi imajo vsak svoj grob s spomenikom in vdelano fotografijo. Vseh je 32. Poleg tega pa je v osrednji pomnik vključenih še 35 imen oih borcev, talcev in žrtev taborjev, ki niso tu pokopani. To so bili vaščani iz Žirovnice, Sela, Zabreznice, Doslovč, Vrbe, Brega, Most in Smokuča.

V podnožje lepega spomenika so vključeni Prešernovi verzi:

Manj strašna noč je v črnejem zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužnji dnov.

MATEVŽ RAVNIKAR IN LOVRO PINTAR

N e le po velmožeh, ki jih je brezniška Dežela rodila, pač pa tudi po nekaterih, ki so v njem krajsi ali daljši čas službovali, je Brezniška zaslovela. Pesnika Antona Medveda in učenega Salezija Christiana, ki sem ju že omenil, velja povedati nekaj besed tudi o dveh Ilirih, ki sta prišla na Brezniško duše pasti. Bila sta to Matevž Ravnikar, pesnik in zbiratelj narodnega blaga ter Lovro Pintar, državni in deželni poslanec, izveden sadjar in narodni gospodar.

No, v tem smislu, sta gibanju pripadala tudi Matevž Ravnikar — Poženčan (1802–1864) in Lovro Pintar (1814–1875).

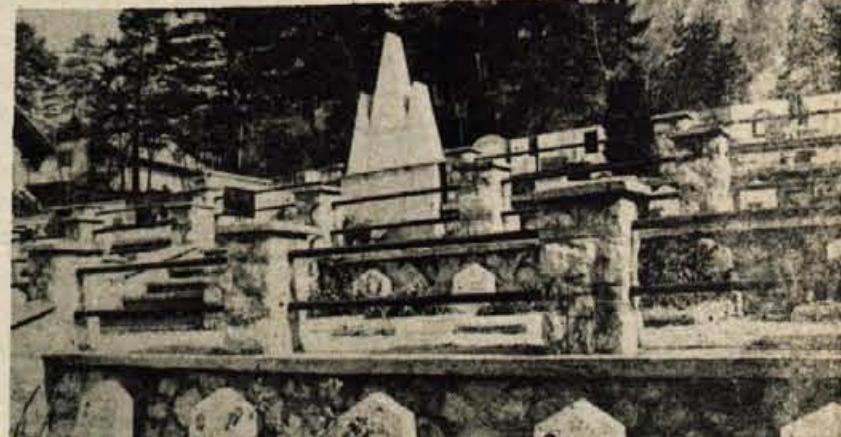
Bil pa je Ravnikar neki tako vnet za jezikovne in narodnostne sanjarije Stanka Vraza, da se mu je v pismih podpisoval kot — Mirko Poženčan, »Ilir iz Kranjske«.

Nič drugačen ni bil Lovro Pintar, dolgoletni brezniški fajmošter, ki je Stanku Vrazu v pismih obljuhbljal, da bo ostal »kranjski Ilir do smrti«.

OD POŽENKA PREK BREZNICE DO PREDDVORA

Zivljenje Matevža Ravnikarja, Prešernovega sodobnika in šošolca, je bilo po vnanjem močno skromno. Četudi je čutil v sebi pesnikovo žilico se ni vsljeval med pesnike okrog Kranjske Cbelice. Ostajal je ob strani... kot marljiv zbiralec ljudskih pripovedk in pesmi. Mnoge je prav on tel pozabi.

Matevža Ravnikarja, ki je bil doma s Poženčnik pri Cerkjah (od tod njegov pesniški vzdevek — Poženčan), nikar ne smemo zamenjati z Matevžem Ravnikarjem (1776 do 1845), ki je bil doma na Vačah pri Litiji, in postal pozneje tržaški škof.

Grobišče padlih v NOB — na Breznici

Jurija Kozjaka (2)

zabitve kot zasluzek

pišejo domov — Zamuda pri odkupnini — vovili prehod — Za vrnitev skrbel sultana — odkupnini Šenka niso hoteli pustiti domov

ki so jih Turki zahtevali za ujetne in so bile mnogokrat še višje, kot te, ki so jih zaradi Kozjaka in druge. Kot ocenjuje doktor Šenar, je postal pozneje ugrabljanje premajhne v sosednjih pokrajinah pravi »kšefstvo« in skupino samo sebi namen. Zaradi tega sprostitev so nekateri plemiške rodbine po odkupu svojcev obubožale.

zadnjem izsiljevanju z letali ipd. niso novi človek pa tako ni imel denarja za odkup in se je zdel v ujetništvu. Vendar pa so si v občini sasoma tudi znali pomagati. O tem poroča turški potopisec, poslanik in vohun Evlija Celebi. Ta je let po Kozjakovem času obiskal tudi »tiste jugozahodne, ki so bili tedaj pod Turki in se nekateri druge. Drugi potovanjih je naposeli debole knjige. Del, ki se na koncu kralje, so prevedli tudi v srbohrvačino in so ga v večkrat ponatisnili.

Dali so si vero

V tem njegovem Potopisu beremo, da si nekateri ujeti in njihovi ugrabitelji dajo vero. To je bilo tako. Ujeti in ugrabitelj sta sedla za mizo, jedla in pila ter se pobratila. Nato je ujeti ugrabitelju objubil, da bo v primeru, če bi pozneje ujeli ugrabitelja, dosegel, da ga bodo osvobodili. Potem sta si rekla: moja vera je tvoja vera in tvoja vera je moja vera. Ali je? Je. Nato sta se zboldila in polizala drug drugemu kri, ki se je bila pocedila, v dokaz, da je objubila sklenjena. Ugrabitelj je potem ujetnika spravil varno v domovino. Če je bil osvobojenec iz turške države in so nato njegovega pobratima ujeli Turki, je moral svojega bivšega ugrabitelja osvoboditi in ni smel nikakor dopustiti, da bi ga Turki ubili. Verjeli so namreč, da bi šla potem duša ubitega kristijana v nebesa, njegova muslimanska duša pa zaradi zamenjave za tujo vero v pekel. Če pa je dosegel pobratimovo osvobodenje, sta si veri »vrmila«. Celebi je tako zavzemanje za življenje pobratima videl na svoje lastne oči konec leta 1660 v Livnu, ko so se njegovi gostitelji s takšnim krščanskim ujetnikom, ki je bil zamenjal vero z muslimanom, vrnili z roparskega pohoda, ki so ga na splošno s strokovnim izrazom imenovali iti »u čete i potjere«, kot je Celebi zapisal v svojem turškem potopisu.

Ujetniki so se vrnili preko Dubrovnika

Toda vrnimo se k Ludviku Kozjaku in drugim ujetnikom nazaj v leto 1475. Kot poroča Valvasor, so ujetniki prvo nedeljo po Tilnu, torej v začetku septembra, pisali domov prijateljem in jih prosili, da zberejo denar za odkupnino. Ker pa so bili prijatelji bodisi počasni, bodisi skopi in so z odkupnino predolgo

odlašali, so ujetnike razen dveh in drugih dveh, ki sta umrli bodisi zaradi ran iz boja ali drugače, odpeljali v Carigrad.

Precej verjetno pa le ni šlo za skopost, kajti tako Valvasor kot listine, ki jih hranijo v dubrovniškem arhivu, govore, da se je Ludvik Kozjak iz ujetništva odkupil. Če je točno, da je bilo treba prve štiri na seznamu odkupiti skupaj, je torej jaanc, da so omenjenih 9000 goldinarjev, ki so jih bili zanje Turki zahtevali, tudi izplačali in to najdražje ujetnike osvobodili.

O tem tudi govorji zapisnik dubrovniškega senata, torej njihove vlade. Senat je namreč 17. januarja 1476 sklenil, sklepino ujetnikov, ki so jih zajeli Turki in jih potem, ko so seveda zarjene prejeli visoko odkupnino, v spremstvu turškega sklava, torej nekakšnega zveznega oficira, pripeljali do Omble. O pomembnosti teh ujetnikov govorja dejstvo, da je turški spremjevalec imel s seboj posmo sultana, naslovjeno na dubrovniški senat. Potem takem je sam sultan skrbel, da so ti ujetniki res varno zapustili turško državo. Ujetniki so res prispevali v Dubrovnik, kajti turški spremjevalec se je vrnil na turški dvor z dubrovniškim pismom za slutvana in darom petnajstih dukturov v lepu.

Domnevajo, da je bil med temi osvobojenci tudi Ludvik Kozjak, ali kakor se je sam podpisal na ohranjanjem pisma Kozjekar (Chosechar).

Očitno pa v osvobojeni skupini ni bilo poveljnika Jurija Šenka. Nekaj dni po njihovem prihodu v Dubrovnik je Šenk februarja tistega leta, kot spet poroča Valvasor, posiljal svojemu sinu susmiljenja zbujujoče pismo in v njem prosil za osvoboditev. Kaže, da kljub prejeti odkupnini Šenka Turki niso hčeli izpustiti. Zani se je potem zavzel celo ogrski kralj Matija, a ne uspešno. Za vzrok turške klibovanja Valvasor niti več vedel, zvedeli so le to, da je tega ujetnika kmalu po teh pogajanjih v ujetništvu doletela smrt.

Illa Popit

Na jeseniški železniški postaji poteka rekonstrukcija, s katero bodo pridobili nove tire za premikanje vagonov, tovorno skladišče in več drugih potrebnih železniških objektov –

Precejšen tovorni in potniški mednarodni promet – Težki delovni pogoji železničarjev

JESENICE – Na zahodni strani jeseniške železniške postaje gradijo delavci nove železniške tire, tovorno skladišče in krmilni hodnik ...

Jesenice – Železniško gradbeno podjetje Ljubljana gradi na zahodni strani jeseniške železniške postaje nove železniške tire in novo tovorno skladišče, kar predstavlja četrto fazo rekonstrukcije jeseniške železniške postaje.

Železniška postaja na Jesenicah sodi v mednarodnem tovornem in potniškem prometu med večje slovenske postaje skupaj s Sežano. Poleg tovornega prometa je dokaj močan mednarodni potniški promet, saj se vsak dan ustavi na postaji sedem parov mednarodnih brzih vlakov, v sezoni pa do dvanajst parov. Ko so leta 1979 zgradili skozi železniški kranjski predor dvotirno železnico, se je promet deloma razbremenil, vendar še vedno nastaja na postaji precejšnja ozka prometna giba. Sedanje tire so postavili že leta 1913, ko še ni bilo meje, vsa zadnja desetletja pa je promet skokovito naraščal, še posebej zaradi naglega razvoja jeseniške Železarne in drugih delovnih organizacij. Zato ni čudno, da so si jeseniški železničarji vsa leta želeli, da bi postajo raz-

Novi tiri železniške postaje

Precejšen tovorni in potniški mednarodni promet – Težki delovni pogoji železničarjev

BRANISLAV STOJILKOVIĆ, premiček:

»Na jeseniški železniški postaji sem zapošlen od leta 1973 in s svojim delom sem zadovoljen, tudi s plačilom, z osebnim dohodom. Vendar pa so na železniški postaji dokaj težki pogoji dela, saj premičati delamo vedno zunaj, pozimi in poleti, v hudem mrazu ali vročini. Stalno smo izpostavljeni vremenskim razmeram.«

ALOJZ MARŠ, nadzornik vozovnih preglednikov:

»Pri železnicah delam trideset let, vozovnih preglednikov je danes osemnajst. Imamo dokaj težke delovne pogoje, nimamo pa svojih poslovnih prostorov, kar pregledniki se posebej občutimo. Prav gotovo bi morali poskrbeti za boljše prostore, saj delavci delajo ponochi in podnevi, v mrazu in snegu, stalno zunaj in v turnusu – zato bi morali že zdaj poskrbeti, da bi jih skladno z novo gradnjo tudi več zaposli.«

ZLATKO RADANIĆ, vozni preglednik:

»Obnova železniške postaje z novimi železniškimi tiri je vsekakor nujna in potrebna, a razširitev bo terjala tudi več dela in zato tudi več novih delavcev. Mladi se zdaj le malo odločajo za delo na železniški postaji zaradi pogojev dela – delo zunaj in v turnusu – zato bi morali že zdaj poskrbeti, da bi jih skladno z novo gradnjo tudi več zaposli.«

IGOR KOČJAN, zvorni preglednik:

»Za poklic vozovnih preglednikov, poklic za katerega se imenuje žoli na Kastav blizu Reke, je med mladimi vedno manj zanimanja, kar je svoje tudi razumljivo. Delo je naporno, posebej pozimi, delaš v slabih vremenskih razmerah obenem pa v tem ob nedeljah in praznikih.«

skladisem, ki je zdaj že v izgradnji. S tem se bo staro skladišče preselilo v nov objekt. Obenem pa gradbeni delavci grade tudi krmilni hodnik, kjer bodo lahko napajali živino. Zdaj, ko poteka intenzivna rekonstrukcija, na jeseniški železniški postaji napajanje živinskih transportov ni možno.

Ko bodo zgradili tire, bodo začeli z napoljanjem signalno-varnostnih naprav, zanje pa načrte izdeluje kranjska Iskra. Tako bo jeseniška železniška postaja modernejša, varnejša ter bolje urejena.

Naložbena vrednost velja 137 milijonov dinarjev in okoli 70 milijonov dinarjev za integralni transport. Ob rekonstrukciji so načrtovali tudi adaptacijo in povečanje samega postajnega poslopja, a za to obnovo še nimajo ustreznih načrtov. Vsaj letos poslopja ne bodo mogli dvigniti.

Ko bodo z rekonstrukcijo končali, bo delo na jeseniški železniški postaji dosti varnejše in boljše. Zdaj je obnova precejšnja ovira, saj mora promet potekati nemoteno, tako potniški kot tovorni. In prav zato, ker železničarji ne smejte poznati zastojev, še posebej ne v tovornem in mednarodnem prometu, se je obnoviti tudi za deset mesecev zavlekla. Skupaj z graditelji prihajajo do težko rešljivih problemov, ki jih usklajujejo in rešujejo s skupnim dogovarjanjem. Prva in prvenstvena pa mora

biti in je skrb za varnost in za znosne pogoje zaposlenih na železniški postaji. Obnova jeseniške železniške postaje z novimi železniškimi tiri je vsekakor precejšnja pričevanje, ki so si jo železničarji dolgo želi. Čeprav pa je prihajalo do neprijetnih zastojev, ter so bili nemočni, Kar šest tednov nujno uvozni vlaki čakali na jeseniški železniški postaji celo uro, da so lahko naprej odpeljani po jugoslovanskem času in po jugoslovanskem redu. Zdaj velja vozni red štiri meseca, naslednje štiri meseca se spet pričevanje plačujejo ogromno denarja za nenehne membe voznih redov, si nadvse želijo da končno vključili v poletni in zimski postopek, čimprej prispeti do kraja, kamor so namenjeni. Nejevolja ob uru čakanja na jugoslovanskih vlakih je bila huda in očitna ter ne nazadnje upravičena.

Jesenica železniška postaja dobiva novo podobo in kljub vsem težavam ob rekonstrukciji se počasi in postopoma, a vendar...

D. Šedec

Kaj naj rečemo. Združenje obrtnikov Gospodarska zbornica si prizadevala, da kvalitetni izdelki domače in umetne obdelave bodo obnovljenci. Toda, kaj so za to storili?

M. Volč

Redki slikarji keramike

Kamniški Svit ima delavnico, iz katere prinašajo znane kamniške majolike, pa natisniti keliki, čače, vase, krožniki, pepelešniki, vrči, svečnik, bokali. Ročno polikana keramika, ki ima danes predvsem dekorativni pomen.

Toda nad edinstveno delavnico nenehno visi grožnja. Svit je pač tovarna, industrija pa ni najboljše okolje za tradicionalno, ročno izdelovanje majolik. Danes Svit dobro posluje in o ukiniti delavnice ne razmišljajo.

Vzrok težav je visok davek, ki ga morajo pristeti ceni izdelka, letos kar 86,5 odstotkov. Ob tem, da se vrsto let govorimo, da bi morali biti izdelki domače in umetne obreti oproščeni davka, saj bomo sicer izgubili poslednje izdelovalce.

VSAK IZDELEKIMA SVOJSTVEN PEČAT

V slovenskem besedišču je beseda majolika zasidrana predvsem kot ime za pisano, razgibano oblikovano ročko za vino, o kateri sodimo, da je značilna slovenska starina, naše ljudske blago. Toda, čeprav smo pri nas majoliku uporabljali dobrih dvesto let, vendar ne moremo reči, da je povsem naša, da je izročilo naše ljudske tvornosti, čeprav jo časti vesela pivska pesem. Takoreč prišla je k nam in postala naša.

Na Kamniškem so prve domače majolike nastale na začetku 20. stoletja kot kopije starejših majolik v Schnablovih delavnici. Poleg posameznih poskusov, da bi poslikavo poprestil z novimi motivi, je Rudolf Schnabel vendarle posvečal obilo pozornosti kopiranju starinskih vzorcev. Schnablove delavnice je v petdesetih letih prevzela tedanjega Kemičnega tovarnika kamnik, današnjega Svita. Rudolf Schnabel torej velja za začetnika izdelovanja danes širokem Slovenske znanosti kamniških majolik.

Nekdaj uporabljena posoda je danes le še okras. Svit majolike izdeluje kot okrasno posodo, kot turistični spominek.

Pri izdelovanju okrasne keramike uporabljajo redko livno maso, ki jo vlivajo v mavčne kalupe. Mavec vpije vodo in masa se nabere na notranji strani kalupa, odvečno pa odlijelo, nakar kalup razderezijo. Sledi naravno sušenje, nakar surov izdelki gredo v peč, kjer jih žgejo pri 980 stopinjah Celzija. Biskvit, kateri imenuje izdelke, ki pridejo iz peči, nato zgladijo in s svinčnikom grobo narišejo motiv, nakar ga obarajo s posebnimi kemičnimi barvami. Ročno poslikajo. Pri tem se izdelka ne smejot dotakniti, saj vsak dotik pusti sledove. Poslikan izdelek nato potopijo v posebno glazuro in spet potisnejo v peč, v kateri se pri 1.100 stopinjah Celzija žge osem do deset ur.

Vsakemu izdelku torej svojstven pečat da poslikava. V Svitovi delavnici, ki jo vodi Mari-

NEMOGOČI DAVKI

Govorimo in pišemo, da moramo rešiti domačo in umetno obreti, ki vse bolj izumira. To da, kaj storimo za to?

Kamniški Svit je leta 1975 na razstavi v Kranjski gori prvič prejel priznanje za dober spominek. Sledila je vrsta priznanj na sejmih domače in umetne obreti v Slovenj Gradcu. Gospodarska zbornica je vselej obljubljala, da bodo kvalitetni izdelki oproščeni plačevanja davka, deležni vsaj davčnih olajšav. Že v Kranjski gori so se drugi izdelovalci čudili, kako, da morajo v Svitu obračunavati tako visok davek, kar 35 odstotkov. Obet, ki razstav se niso uresničili. Davek je iz leta v leto rastel in danes znaša kar 86,5 odstotkov. Majolika srednje velikosti tako v trgovini stane kar 800 dinarjev. Kdo jo lahko kupi? Vse bolj postaja nedosegljiva, tudi tuji turisti nedvomno premislijo predno odstejejo za spominek toliko denarja.

»Na sestankih Združenja obrtnikov sem večkrat vabil predstavnike Gospodarske zbornice, naj si ogledajo izdelovanje naših spominkov. Težko je od daleč prikazati delo v takeni delavnici, težko je verjeti, da v sklopu industrije deli šestnajst ljudi majolike in druge dekorativne izdelke na način, ki so ga uporabljali pred sto leti, izdelki pa so obnovljenci, kot bi bili izdelani s sodobnimi stroji po najhitješem postopku. Svetujejo nam, naj izdelavo privatiziramo. Iz izkušenj pa vemo, da so se le redke privatne delavnice, ki so hotele obdržati ročno izdelovanje, zares obdržale do danes. Razlog je preprost: nekdo iz čistega idealizma dela vse ročno, a njegov naslednik bo le poizkušal mehanizirati delo, ker preprosto premalo zasluži in vse skupaj gre prepočasni ali pa se oprime donosnejšega posla. Nas je obdržala samo trmasta želja, da ohranimo kamniško majoliko, da deloma po starem. Kako naj si pomagamo? Bomo kdaj doživelvi, da bo kamniška majolika pravilno ovrednotena in kot ročno izdelana ne bo obnovljena, vsaj tako visoko ne?« pravi Marica Ftičar.

Svit prebrodil težave

Se pred dobrim letom smo pisali, da težavah tedaj še Donitove tovare Svit. Da je slika Svitovega poslovanja povsem dočasnica. Izločitev iz Donita in priključek Elektroelement Izlake je speljana in rezultati gospodarjenja nazorno kažejo, da je izločitev pravilna.

V letošnjih prvih treh mesecih je letni prihodek povečal za 28 odstotkov, rabljena sredstva za 16 odstotkov, dobiček za 41 odstotkov in čisti dohodek za 30 odstotkov. Proektivnost se je povečala in odstotkov v Svitove proizvodne zmogljosti so danes povsem zasedene. Peč, ki se moral včasih ugašati, ker ni bilo delov, danes takoreč že ozko grije pravljico.

Svit izdeluje elektroporcelan in je največji evropskih proizvajalcev industrijske keramike. Uspehe dosegla tudi v izvozu. Na tuje prodaje 25 do 30 odstotkov svojih delikov, od tega 75 odstotkov na kontinentalno področje. Lani je bil posebej uspešen izvoz v Italijo in Iran, na tujem pa se mu odpirajo nova tržišča.

Novogradnja na antičnih temeljih

Strokovnjaki iz Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju raziskujejo stare zidove na Pavlinovi jasi v Bistrici – Drobne najdbe dajejo sluiti, da gre za pozno antiko

Tržič – Na rahlo nagnjeni Pavlinovi jasi v Bistrici pri Tržiču bo v ne letih vzniklo novo stanovanjsko naselje. Pusto pobočje, ki ga zaradi veliko pronicljivih ilovnatih tal naplavja voda, bo zamenjala živorna podoba ljubkih družinskih hiš. Pozabljena bo nestrostnost strelcev, ki so morali dolgo čakati do dovoljenje za zidavo. Lani so vse zbrmelci težki bagerji, se zakopali v uporno zemljo in naredili pot skozi strojem ter lastne strehe v tem rokam.

Dolga zima je marsikomu križala načrte, od spomladi pa je na gradbišču spet živahno. Le jama ob glavnih poti miruje. Njene nedotaknjenosti je »kriv« Draško Josipovič, študent arheologije iz Kranja, ki je v njej opazil kamne, sumljivo naložene v črti drug na drugega. Svoje pomislike, menil je, da gre za ostanek starodavnega zidu, je sporočil delavcem Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju.

Najdba jih niti ni preveč presenila. Vedeli so, da v Kovorju obsta-

Na ilovica arheologom nista naredili usluge. Zid je slab in urušen.

jajo rimski zidovi, ne pa tudi točno, kje in iz katerega obdobja. Nekateri zapiski namreč govorijo, da je bila tu prek speljana pot, povezana s prehodom čez Ljubelj. Čudno pa je tudi staro ledinsko ime Dunajca, ki ga je večina domačinov že pozabila. V njem je očiten keltski koren »dunum«, ki označuje naselje.

Strokovnjaki iz Zavoda za spomeniško varstvo, ki jih vodi arheolog Milan Sagadin, so ob nekoliko načrtev raziskavah potrdili Josipovičev sum. Zid in malta sta bila dobro vidna. Lotili so se dela. Skupščina občine Tržič je pokazala dobro voljo in jim z denarjem omogočila raziskave.

Najprej so očistili profile lani skopane gradbene jame, iz katere je bager najbrž odnesel precejšen del dragocenosti. Pokazali so se zidovi in globla kulturna plast, drobne najdbe pa dajejo sluiti, da gre za objekt iz pozne antike. Našli so namreč rimski strešnik in bronast ključ za odrivanje zapahov. Podoben je tistem iz Emone, ki ga štejejo v tretje stoletje, lahko pa bi bil tudi iz šestega stoletja.

Začetne raziskave so namigovale na možnost, da gre za eno stavbo, podeželsko hišo oziroma villa rustica, kot so jo pravili Rimljani. Je pa kar preskronta, da bi to lahko bila, če jo primerjamo, na primer, z drugo, ki so jo odkrili v Rodinah pri Žirovnici. Bistrica ima zelo grobe zidove, ki so vrh vsega zaradi ilovice in vode še slabo ohranjeni. Pa tudi posebnih dragocenosti doslej še niso našli.

Raziskujejo severno stran gradbene jame. Zid, ki so ga odkrili s sondami, je dolg sedem metrov; debel je približno pol metra, globok pa okrog 80 centimetrov. Ko bodo delo na tem koncu sklenili, se bodo preselili na južno stran. Morda bodo našli kaj velikega?

Milan Sagadin dvomi. Vse skupaj je preslabo ohranljeno in preveč skromno, da bi se splačalo predstaviti. Pomembno pa je po drugi plati. Obstaja misel, da je nahajališče del kovorskih zidov. Zato ne bodo odnehalni prej, preden ne bodo ugotovili velikosti objekta oziroma objektov – kaže namreč, da ni en sam – ter določili obdobja, v katerem je lahko nastal. To pa je za tržičko občino in zgodovino sploh tudi najpomembnejše. Razen zidov v Kovoru Tržičani vedo samo še za eno nahajališče, in sicer v Seničnem, ki ga strokovnjaki štejejo v zgodnjem srednjem veku, če ne morda celo v slovensko obdobje.

H. Jelovčan

Ključ za odrivanje zapahov bi lahko bil iz tretjega stoletja.

Spretnost in navade so v glavi

Vsa človekova dejavnost zavšča v možganih bolj ali manj izrazite sledi. Tako je pri vadbi, treningu in poklicnih opravilih. Uspešne sodobne metode urjenja ob pomoči inštruktorjev in vaditeljev, ki učence spoznajo z namenom in cilji urjenja, vodijo k utrjevanju pravilnih možganskih sledi. Vse spremnosti, zapletene navade in veščine so urjene v glavi – možganskih gibalnih središčih. Ob pravilnem prikazu, nazorni predstavi in uspešni izvedbi se v možganih vtisnejo pravilne sledi, če je izvedba nepopolna, gibanje pomanjkljivo in ponavljajoče pa se vtisnejo in močno poglabljajo nepravilne možganske sledi. Zato so odločilni popolni prikazi, dopolnilno urjenje, odpravljanje napak, pripravljenost in dojemljivost učencev. Sodobnim metodam se pridružujejo učni filmi, ki ponazarjajo trenutno najboljšo izvedbo, ki jo preko posnemanja in ponavljanja bolj ali manj popolno utrjujejo učenci. Tako kot po spominu obnavljamo besede, izreke ali pesmi, obnavljamo tudi gibalne prvine in jih vežemo v celote. Gre za načrtovanje izvedbo skoka, meta in vseh načinov gibanja.

Pravilno obnavljanje pa je mogoče le, če so možganske sledi prav utrjene. Vsako učenje in

urjenje poteka od začetništva do mojsterstva. Za začetništvo so značilne napake, mojsterstvo se bliža popolnosti. Novejši boljši poizkusi utirajo nove sledi. Te pa niso stanovitne. Ogrožajo jih zapletene okoliščine, ki povzročajo spodrljajev v načinu gibanja. Čim bolj so nove sledi pravilno utrjene, tem manjša je možnost, da bi nas kaj spravilo iz gibalnega ravnovesja. Zato so nam pravilno utrjene sledi največja opora v športu, razvedrilu in pri delu. Kakor smučino prekriva nov sneg, tako tudi utrjene gibalne sledi zaradi večjih presledkov v vadbi in splošnega zastoja blede in usihajo. Znova jih lahko oživljamo z aktivno vadbo, se približujemo začetni šoli, do nadaljevalne, ob posebni vnemi, gibalni prožnosti in zmogljivosti pa ponovno do tekmovalnih storitev.

Vendar vrhunske spremnosti ohranjam le z vadbo, v nasprotnem primeru čutimo najprej neugodne posledice sami, kasneje pa tudi objektivni opazovalci. Tehnika vseh športnih zvrsti se trajno izpopolnjuje. Pri vsakodnevnom urjenju gre za osvajanje najnovejše, koristnih in nemodnih prvin.

Tako ob pravilnih možganskih sledeh, nazornih predstavah, miselnem prehajjanju od začetnih položajev, zavojev, obratorjev in mehkih plovnih gibov do odrivov in doskokov, ob sodelovanju krepkih in prožnih gibov v športnem razvedrilu več užitka, zadoščenja, varnosti in osebnega zanosa.

Jože Ažman

SOPOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA

Legija zakonitih zločinov

Tujka legija, zloglasna francoska enota plačanih vojakov, priznane poldruge stoletje obstoja. Poznana po raznih hudočestvih, je svojevrstno ogledalo francoske intervencijske politike.

Ena najbolj znanih vojaških enot na svetu je francoska tujka legija, ki se je pod francosko vladom in za francoske interese ustvarila na treh kontinentih ter postala ena po slavnih delih in gnušnih zlog. Bila je najbolj goreča branilka francoske kolonialne oblasti in je še danes simbol francoskih imperijalnih težnj v Aziji, Afriki in Oceaniji.

Sprva je načelno rekrutov prihajalo iz sedanjih držav, kasneje pa z vseh končav, katerih so se pač menjale okolišne. Po oktobraški revoluciji, na primer, so legijo prepisavili Rusi, po drugi svetovni vojni pa prevladovali Nemci in Italijani, po letu 1956 pa se vključili Franci, po 1968. Čehi, po 1975. in razen portugalskega kolonialnega carstva Portugale.

Danes je legija narodnostno zelo privlačna. V drugem polku, ki je izvedel operacijo v zirski pokrajini Sabi 1978. leta, so v sedmih narodov, med njimi celo članom in dva Kitajska. V obdobju indonemške vojne je imela legija okrog 2000 vojakov. Zdaj jih ima samo 8000. Sprva prevladujejo Francosi z 52 odstotki legionarjev. Torej ni več tujka legija prvotnemu pomenu, ampak enota proti-četni Francosov, čeprav po pravilih vseh državljakov ne bi smela sprejeti. Zato v rekrutnih centrikh vodijo francosko kot Belgijo, Švicarje ali Kanado.

Red pravila legije radi sodi, da posodi rekrutovate postavke, spremeniti njeni identiteti. Vendar, ki je spremenil v

legijo, mora zamenjati ime, saj ga edino legija lahko zavaruje. Zato jemlje predvsem take, ki jih mora zaščititi od zunanjega sveta ali od njih samih, ker ve, da jih bodo zvesti.

V Franciji je dvajset rekrutnih centrov legije, kjer dežurajo izkušeni oficirji. Nedoresne mladenci, ki so jim komaj začeli poganjati hrki in so učili iz bogate družinske hiše, odslovijo že pri vratih. Druge, ki imajo že nekaj življenjskih izkušenj, po možnosti slabih, radi sprejmejo.

Rekrutni oficir oceni kandidata, ali je telesno dovolj močan in vsaj povprečno inteligenten, razišče njegove motive in če se mu zdijo dovolj čvrsti, z njim podpiše pogodbo. Manj kot polovica vseh, ki pridejo v rekrutni center, dobijo pogodbo, pa se ti niso povsem prepriznani, če bodo v legiji ostali pet let, kot piše v njej. Morajo namreč na tri tedne psihofizičnih raziskav. Ta ponovno preverja njihovo življenje. Mehkuze in asocialne tipe v zelo nasilno pretaklostjo odslovijo. Druge kriminalce, ljudi z dolgovji s policijskimi kartotekami, imajo radi.

Ko rekruti prestopijo vrata kasarne, so začeteni od zunanjega sveta. V legionsko kartoteko so vpisani pod latnim imenom in jih že zaradi tega ni lahko najti. Legija načeloma odhaja vsakršno požvedovanje, najti je od bivše zone, ki ji rekrut ne plačuje alimentacije ali od tefe lokalne policije, na katerga območju je legionar bil turista ali magični hotel. Zaradi tega večina mladeničev nudi prisotno v legiji.

Za tiste, ki preizkusijo legionarsko rekrutno taborišče, je policijski zapravi dopust. Ceprav rekrutno uposabljanje ni več tako divje in nečloveško kot nekdaj, je še vedno zelo naporno. Cilj legije je, da učvrsti rekruta in v njem uniči vsakršno individualnost. Kršilce njenih pravil strogo kaznujejo. Deserterje prisilijo, da z zombi zbirajo listje in kamenje okrog kasarne, da z jezikom pomivajo tla barake. Nekateri morajo 8- petdeset kilogrami kamenja nati plečih tekati po kasarniškem krogu.

Legionari so ljudje brez identitete. Za spomini sevjo opravljajo najbolj umazane deli sveta.

Številnim rekrutom je žal, da so podpisali pogodbo. Skudajo pobegniti, s matkateremu to tudi uspe.

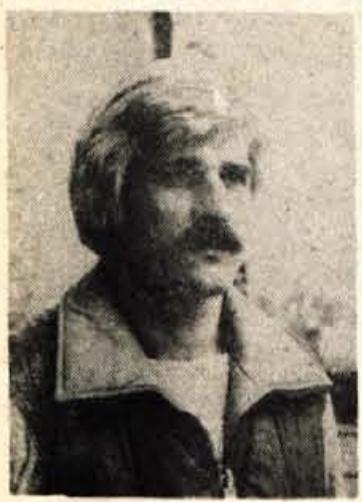
Legiji se rekrutti ne smilijo, kot se tudi njim nihče ne. Legija je vedno opravljala najbolj umazana dela. Bila je udarna moč francoske vojske ob pripovedi Alžira Franciji v 19. stoletju. Sodelovala je v zadužitvi Pariške komunе 1871. leta, se spet vrnila v Alžir, kjer je postala osvražena zaradi poblijanja jetnikov. V prvi svetovni vojni se ni poselj izkazala. Med obema vojnoma je bilo največ njenih legionarjev v francoskih kolonijah v severni Afriki. Niti v drugi svetovni vojni se ni proslavila, zato pa je množično sodelovala v indonemški vojni, kjer je utrpela velike izgube; v Indokini je umrl 10.000 legionarjev, četrtna vseh.

Pozar v Indokini je bil za legijo velik udarec. Potrebovala je precej časa, da si je aper opomogla z novimi rekruti in se pripravila za vojskovanje v Alžiru. Tu je pokazala svoj pravi obraz. Legionarji so terorizirali osušljene pripadnike in privedence osvobodilnega gibanja, 22. aprila 1966 pa so sodelovali v desničarskem puču proti De Gaulleu. Ko so zapuščali Alžir, so prepevali znano pesem Edith Piaf: Ne občaujajmo.

Po Alžiru so legionarji intervenirali v nekaterih afriških državah, na primer v Čadu in Centralnoafriški republiki. Njihova zadnja akcija je bila 1978. leta v zirski pokrajini Sabi, kjer so z masovnim ubijanjem nasprotnikov ponovno potrdili svojo okrutnost.

Danes se je francosko kolonialno carstvo močno skrtilo. Legija ima operišče le še v Francoski Gvajani, na otokih Tahiti in Moçote, v Indijskem oceanu ter v Džibuti in Centralnoafriški republiki, kjer so ji lokalne vladovile dovolile prisotnost.

Francoska opocijacija je dolgi čas zahtevala, da se legija zaradi vsega, kar je nekdo potela in kar je danes vzemala, ukine, kar vojaške enote. Parlament je v tem glasoval in predlagal odstop.

Naši športniki

Tomo
Balderman:
v borbo
za obstanek

KRANJ — Drevi bo dvanaest najboljih vaterpoliških moštov startalo v novo vaterpološko sezonu v prvi zvezni ligi. Med moštvi Mladost-Student (Zagreb), Solaris (Šibenik), Crvena zvezda in Partizan (Beograd), Primorje (Reka), POŠK-Brodosmerkur in Jadran (Split), Kotor, Jadran (Hercog Novi) in KPK (Korčula) je v tej sezoni ponovno kranjski Triglav. Tako bo kranjsko člansko moštvo se tretjič startalo tem najvišjemu jugoslovanskem vaterpološkem tekmovanju.

O tem, kako bo letosno sezono v prvi ligi, smo se pogovarjali s kapetanom moštva in pomočnikom trenerja Tomo Baldermanom. Tomo Balderman je šestnajsto leto nastopa v prvem moštvu Triglava. Je odličen vaterpolist. Že kot mlaidec je bil v prvem moštvu, zaigral pa je tudi v mladinski in mlađi državni reprezentanci.

Drevi vas čaka prvo srečanje z lastokletnim državnim in evropskim prvakom Jugom iz Dubrovnika. Tekma bo 20. ur. V nedeljo v Kranju gostuje pokalni prvak izpred dveh let KPK iz Korečne. Srečanje bo zaradi prenosa TV Ljubljana že ob 16.20. Kaj pričakujete od dveh uvodnih srečanj v domačem?

Dubrovniški Jug je v igri z našim moštvo nesporen favorit. Mi se bomo potrudili, da to uvodno srečanje v svojem bazenu zgubumo čim manjšim izidom. Drugačno bo srečanje s KPK. Korčulanci so dober vaterpolski klub, toda mi moramo zmagati. Zavedati se moramo, da bo prvenstvo doiglo in težko. Prav zato si že na startu ne smemo privoštiti poraza. KPK, Solaris in

.

Novice iz avtomoto športa
Zmaga Jakopiča

Z dirkami za republiko in državno prvenstvo v Ortevovi vasi se je začelo tudi letosno sezona v motokrosu. Gorenji tekmovaleci so imeli v vseh treh razredih za republiko prvenstvo veliko uspeha, saj je Jakopč v razredu do 50 cem smagal, Mihele je bil v razredu do 125 cem drugi, Milnar pa peti v razredu do 250 cem.

Resultati: 1. Predan (O. vas) 40, 2. Mežnar (Tržič) 37, 3. Zdovc (O. vas) 37, 4. Satoček (B. Krajina) 34, 5. Ojo (Koper) 32, 6. Mulej (Bled) 32, 7. Pušavec (Tržič) 32.

V dirki za državno prvenstvo v razredu do 125 cem je po pridrževanju zmagal večkratni državni prvak Drago Predan, na zelo solidno drugo mesto pa se je uvrstil povratnik na motokros proge Tržičan Mežnar.

Resultati: 1. Predan (O. vas) 40, 2. Mežnar (Tržič) 37, 3. Zdovc (O. vas) 37, 4. Satoček (B. Krajina) 34, 5. Ojo (Koper) 32, 6. Mulej (Bled) 32, 7. Pušavec (Tržič) 32.

PINTAR TRETIJ! Na dirkalniku na Grobniku se je začelo tudi letosno državno prvenstvo za motocikliste. Pred okoli 8000 gledalcem je nastopilo skoraj sto tekmovalec. V razredu do 125 cem je bil Kranjanec Janez Pintar soliden tretji, v razredu do 50 cem pa Domžaljan Verbič drugi.

Resultati: do 50 cem: 1. Matulj (Matulji), 2. Verbič (Domžale) do 125 cem: 1. Leljak (Zagreb), 2. Kosić (Reka), 3. Pintar (Kranj).

VENE OSMI! V Zagreb je bil drugi rally za državno prvenstvo »Zagreb 81«. Na 385 km dolgi proggi a 8 gorskokritostimi preizkušnjami so največ uspeha imeli slovenski tekmovaleci, ki so zmagali v vseh razredih, razen v razredu do 785 cem. V razredu do 1150 cem skupina 2 je nastopil tudi član AMD Škofja Loka Vene, ki pa je s svojim auditjem vozil slabše od pridrževanja in je zasedel povprečno osmo mesto. Naslednji rally za državno prvenstvo bo 16. maja v Ljubljani.

SOLIDEN NASTOP PUŠNIKA. Po nekajletnem premoru se je na rally tekmovanju vrnil eden izmed naših najboljih rally voznikov in večkratni državni prvak Aleš Pušnik, član AMD Škofja Loka. Medtem ko se jutri njegov prvi nastop z novim avtomobilom Renault 5 alpine skupina 2 na Yu rallyju končal že na tretji gorskohitrostni preizkušnji (zaradi nespodobnosti s sovzemnikom je zletel s proge), pa je v svojem drugem nastopu v Avstriji na rallyju Arbo, ki je veljal tudi za evropsko prvenstvo, pokazal svojo pravo vrednost. V celo močni mednarodni konkurenči je v skupni uvrstitev zasedel odlično deveto mesto, kar mu je prineslo tudi prvo letosnjo točko v točkovjanju za evropsko prvenstvo. Na 730 km dolgemu rallyju z 14 gorskohitrostnimi preizkušnjami je nastopil 94 posadka, na cilj pa jih je prišlo le 31. Pušnik je v svojem razredu zasedel drugo mesto, lahko pa bi se uvrstil še bolje, če mu ne bi na eni izmed gorskih hitrostnih preizkušnj spustila guma. Na rallyju je sicer zmagal domačin Haider z opel zascono 400, na zelo solidno sedmo mesto pa se je uvrstil slovenski smukč Werner Grismann. Grismann je bil to prvi nastop na rally tekmovanju. Aleš Pušnik bo s sovzemnikom Štefanom nastopil tudi na mednarodnem rallyju Saturnus (velja tudi za državno prvenstvo) 16. maja v Ljubljani.

sp

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

LE PET TEKMVALCEV NA CILJU.

V Šentileni pri Stični je bila že tretja dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cem. Nastopilo je 28 tekmovalev, na cilj pa jih je prišlo le 5! Ker je

RADIJSKI SPORED

SLOVNA, 16. MAJA

Prvi program
 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski teknik - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Pojo amater - 10.30 Ob 40-letnici smrti Mavrota - 10.30 Sobotna vesela - 11.05 Zapojimo se - Superski mladični čas - Češkoslovačka - 11.20 Po republikah in pokrajini - 11.40 Zapojte z nami - 12.10 Sotila v ritmu - 12.30 Kmetijki nasveti - ing. Mojca Šmitič: Kako preprečujemo rjenje čebel - 12.40 Veseli domaci napeti - 13.00 Danes ob 13.00 Iz naših krajev iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 13.30 Glasbena panorama - 13.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični novini - 18.00 Skatika z poti - 18.30 Mladi mladiči - 18.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 19.35 Domovina je ena - 19.35 Sobotni zabavni večer - 19.35 Za prijetno razvedrilo - 19.35 Oddaja za naše izsežene - 23.00 Lirični utrinki - 19.35 Od tod do polnoči - 19.35 Nočni program - glasba

Druž program

10.00 Sotila na valu - 202 - 10.00 Dobr dan na drugem programu - 13.06 Radi ste jih ostali - 13.35 Glasba iz Amerike - 14.00 Srečaj republik in pokrajini - 14.00 Hitri prsti - 15.45 Mihajlo za Karla Arharja - 15.45 Naš podlistek - Florjan Šmid: Navodila za križanje - 15.45 Lepi melodije - 16.40 Lepi casino - 17.40 Lahko glasba slovenskih avtorjev - 16.00 Pol ure za chanson - 16.00 Naši krajci in ljudje - 16.00 Glasbena mediga - 16.00 Razgledi po kulturi - 16.00 Stereorama - 21.15 Mašna glasba - 21.45 SOS - sotilo obujamo spomine - 16.00 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SLOVNA, 17. MAJA

Prvi program
 Dobro jutro! - 8.07 Radeča igra za otroke - 8.07 Matja: Je gospod Smrek Božičnik? - 8.45 Skladbe za radio - 9.05 Še pomnite, Božičnik? - 10.05 Nedeljska vesela - 11.00 Pogovor s Božičnikom - 11.10 Naši poslušniki festajo in pozdravljajo - 12.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijki prizvajalce - 13.50 Piščana godba - 14.05 Humoristična tečajna Fran Milivoj Kratke - 14.25 S poleti po Jugoslaviji - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Matja - 17.05 Popularne domače melodije - 17.50 Zadnja radijska igra - Tatjana Troj: Cesarski kos - 18.00 Na zgornji polici - 19.30 Vesela in zabavna glasba - 18.00 Lahko noč, otroci! - 18.00 Glasbena razglednice - 18.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Vesela tribuna mladiči - 18.00 Lirični utrinki - 23.10 Matki melodij in plesnih novic - 0.06 Nočni program

Druž program

10.00 Nedelja na valu - 202 - 10.00 V nedeljo se dobimo, pot, glasba in še kaj - 19.30 Vesela - 20.30 Glasba iz radijskega gramofona - 21.30

RADIO TRIGLAV JESENICE

V nedeljek:

10.00 Domače aktualnosti - 16.30 Ponедeljekov sport pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Cestitke ali Izbor dobitne glasbe

Torek:

10.00 Domače aktualnosti - 16.30 Oddaja za radio - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Cestitke

Četrtok:

10.00 Domače aktualnosti - 16.30 Stop zeleni - Morda vas bo zanimalo - Cestitke

Petak:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Cestitke

Sobota:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Cestitke

Nedelja:

11.00 Mi pa nismo se uklonili - 12.00 Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nedeljska kronika - obvestila - 12.00 Cestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

Novosti iz francoške diskoteke - 21.45 Radio Študent na našem valu - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 18. MAJA

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringaraja - 8.40 Pesmica za mlade riaarje in pozdravi - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijki nasveti - ing. Dušan Engelmann: Srednjevršni plan razvoja živinoreje - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odu - 13.00 Danes ob 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Štrije kovači - 20.00 Kulturni globusi - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasbe velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Spekter - 17.40 Iz partitur velikega zabavnega orkestra Mantovani - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel v pesem - 21.45 Zvočni portreti - Hann Bennink in Misha Mengelberg v Radencih - II. del - 22.15 Rezervirano za disco - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 19. MAJA

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisani svet pravljic in zgodb - 9.00 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za ... - 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zavni orkestri - 12.30 Kmetijki nasveti - ing. Mihaela Černe: Možnosti pridelovanja zelenjave na Kozjanskem - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes ob 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Razmisljam, ugotavljamo ... - 14.25 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Loto vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovaka glasba v prostoru in času - 18.15 Na gost - 18.30 Odkočna deska - Trio ZGBI (Helena Poles - flauta, Tatjana Špar - violina, Andrej Grafenauer - kitara) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Slovenskega naroda - 20.00 Koncert za besedo - 20.25 Violinska virtuoznost Fritza Kreislerja - 21.05 Peter Cornelius: Odlokni iz opere Bagdadski brivec - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zavne glasbe - 23.06 Lirični utrinki - 23.10 jazz pred polnočjo - Barre Phillips - John Surman - Eberhard Weber Quartet - 0.06 Nočni program - glasba

Dragi program

8.00 Sreda na valu - 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.06 Z evropskimi revijskimi komunikacijami v plesnih orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljekov križemkra - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španake popevke - 16.40 Odena po pet - 17.40 Iz partitur Revijskih orkestrov JRP - 17.55 Filmski zasuki - 18.40 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Novi val - 20.50 Deset minut z instrumentalno zasedbo - 21.00 Zavrite, uganite ... - 22.00 S festivalov jazz-a - Mednarodni festival Jazz Ost-West, Nürnberg 1980 - III. oddaja: Albert Mangelsdorff duo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 21. MAJA

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbeni šol - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za ... - 11.05 Operne arije in monologi - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijki nasveti - ing. Tanja Hlišč: Kmetijki v kmečkih nasadih - 12.40 Po domače - 13.00 Danes ob 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotico - 18.45 Glasbena mediga - 19.25 Obvestila in zabavna

virano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Znane melodije - 12.30 Kmetijki nasveti - dipl. vet. Miha Lipušček: Trajanje brejosti in potek telitev sta za selekcijo in gospodarnost reje pomembni lastnosti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes ob 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Enajsta šola - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela ... - 18.40 Makedonske partizanske pesme - 18.55 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Mezozopanstva Eva Novšak-Houskova s skladbami jugoslovenskih avtorjev - 19.25 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Franca Puharja - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Afriška srečanja XIII - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 0.06 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Schnuckenack Reinhardt - La Romanderie - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Spekter - 17.40 Iz partitur velikega zabavnega orkestra Mantovani - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel v pesem - 21.45 Zvočni portreti - Hann Bennink in Misha Mengelberg v Radencih - II. del - 22.15 Rezervirano za disco - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S Pleśniom orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Franco-papevke - 16.45 Jazz klub - Gost klub: Vlasto Skale - 17.40 Iz partitur zabavnega v revijskega orkestra RTV Ljubljana - 17.55 Mi in narava - 18.00 Popularna ljudska glasba - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Novi val - 20.50 Deset minut z instrumentalno zasedbo - 21.00 Zavrite, uganite ... - 22.00 S festivalov jazz-a - Mednarodni festival Jazz Ost-West, Nürnberg 1980 - III. oddaja: Albert Mangelsdorff duo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z vami in za vas - 15.30 Znano in priljubljeno - 16.00 Tokovi neuvrščnosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovenske produkcije zavne glasbe - 17.40 Iz partitur zavne glasbe - 17.55 Vprašanja telesne kulture - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po počti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Oscar Peterson - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Miha Fele: Akcija ciciban - planine - 18.00 Iz musicalov in glasbenih revij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Revjalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Miha Fele: Akcija ciciban - planine - 18.00 Iz musicalov in glasbenih revij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Revjalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Miha Fele: Akcija ciciban - planine - 18.00 Iz musicalov in glasbenih revij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Revjalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45

TELEVIJSKI SPORED

SOBOTA, 16. V.

8.00 Poročila - 8.06 Minigodci v glasbeni deželi - 18.15 Kapitan Kuk, slovaška pravljica - 8.25 ZBIS F. Rudolf: 40 zelenih slonov - 8.45 Tehtnica za natančno tehtanje - 9.15 Palčki nimajo pojma, otroška oddaja TV Zagreb - 9.45 Jezik v javni rabi: Kako nastanejo pri besedah različne vrednosti - 9.55 Tržaški mozaik, 2. del dokumentarne oddaje - 10.45 J. Dietl: Bolničnica na koncu mesta, češka nadaljevanja - 11.35 Poročila (do 11.40) - 15.50 Poročila - 15.55 Tuzla: nogomet Sloboda - Velež, prenos - 17.45 Lažnjivi Ključec, madžarski mladiški film - 18.50 Naš kraj - 19.06 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.34 TV nočaj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Sobotna TV kritika - 21.45 Ura revolveračev, ameriški film - 23.25 Poročila - 23.30 TV kafipot

Zgodbe barona Münchauseна, znanega lažnivega kljukca, so ena sama velika laž, tem večja, bolj ko je videti imenitna. Baron je potovel v Rusijo cesarice Katarine II. pa v Benetke grofa Cagliostra pa na orientalski dvor sultana Abdula Hamida in se dal celo s topovsko kroglo izstreliti na Luno ... Bil je torej pravcati zgled širokoustreža, ki mu ni ničesar verjeti. Film o Lažnjivem kljukcu so posneli Madžari.

Ura revolveračev je nekakšno nadaljevanje Streljanja pri OK coral iz leta 1957. Tokrat junak filma Wyatt Earp preganja preostanek Clantonovih tolpe. Pohvaliti je treba predvsem Jamesa Garnerja v glavnih vlogah in Jasona Robardsa v ulogi slavnega Doca Hollidaya. Gre za tipičen western, pri katerem bodo uživali zlasti ljubitelji te vrst.

Oddajnik II. TV mreže:

17.45 Vaterpolo Partizan, dekleta, ki so končale kmetijsko gospodinjstvo solo ter kmeta Karla in Boža Judeža iz Praproč pri Šentjerneju.

Oddajnik II. TV mreže:

15.35 Test - 15.50 Nedeljsko popoldne - 17.25 Otočni vitez, ameriški film - 19.00 Retrospektiva animiranega filma Zagreb 80 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jaz na ekranu - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Odrške luči, ponovitev zavobno glasbene oddaje (do 22.15)

TV Zagreb I. program:

9.30 TV v šoli: Izobraževalni film, Risanka, TV izbor, Zadnje minute - 11.25 TV v šoli: TV koledar, Jure Kaštelan, Matematična delavnica - 15.40 Poročila - 15.45 TV koledar - 15.55 Nogomet Slobooda: Velež - 17.45 Partizanski oder, oddaja za otroke - 18.45 Pisatelji revolucionarji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kdo ve? - italijsko-španski film - 21.45 Ura revolveračev, ameriški film - 23.25 Poročila - 23.30 TV kafipot

E PLANIKA
adidas

NEDELJA, 17. V.

9.15 Poročila - 9.20 Živ žav, otroška matineja - 10.10 Tale, nadaljevanja TV Sarajevo - 11.10 TV Kazipot - 11.30 Narodna glasba - 11.58 Mozaik - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 13.35 Poročila (do 13.40) - 14.50 Marezige, dokumentarna oddaja - 16.10 Poročila - 16.15 Vaterpolo Triglav: KPK, prenos (za JRT 2) - 17.20 Sportna poročila - 17.30 Padatik, indijski film - 19.00 Risanka - 19.22 TV nočaj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 E. in Y. Shkreli: Ko pomlad zamuja, nadaljevanja TV Prština - 21.00 Zanima me - 21.30 V znamenju - 21.50 Športni pregled

Oddaja Ljudje in zemlja bo spregovorila o osuševanju zemlje in s tem pridobivanju novih kmetijskih površin, o najprimernejšem času košnje ter načinu siliranja trave. Predstavila bo kmetico Renčko Fras, ki je postala predsednica občinske konference zvezne komunistov v

Jesenički Peko – pesta izbira

V prodajalni Peko na Jesenicah ponujajo kupcem obutve za pomlad in poletje – Pesta izbira ženske, moške, otroške in športne obutve

Prodajalka Pavla Podlipnik

Prodajalka Vanda Medved

Anica Šimnic z Jesenic redno in rada kupuje v Pekov prodajalni na Jesenicah. Takole pravi o ponudbi: »Se pred vojno sem kupovala čevlje v Triglavu, pri Strajnarju in ostala zvesta Pekov prodajalni vsa ta leta. S kvaliteto Pekovih čevljev sem nadvse zadovoljna, čeprav imam seveda tudi nekaj pripombe. Sama se zavzemam za kar najboljšo kvaliteto, saj mora biti čevlji dovolj udoben in kvalitetni in se tudi strinjam s ceno čevljev za odrasle. Mislim pa, da so otroški čevlji zares predragi.«

Izbira v jeseniški prodajalni je vedno dobra, postrežba pa odlična. Prodajalke se trudijo, da ustrežejo prav vsem kupcem, zahtevnim in manj zahtevnim in rade svetujejo. Pogrešam pa pletenih čevljev za starejše ljudi, čevlje s pletenim usnjem, ki so bili včasih v prodaji. Zdaj je veliko umetnega usnja, kar pa sama osebno nimam rada. Za starejše ljudi mora biti obutve udobna, trpežna, kar mislim, da bi se moralni proizvajalci čevljev vedno zavedati. Tudi nismo vsi mladi in nimamo v kupci enako zdravih nog – zato naj bi bilo več čevljev tudi za tiste ljudi, ki so starejši, ljudi in ki se dobro počutijo ne le v lepih, temveč predvsem v udobnih in v zdravih čevljih.«

Jesenice – V jeseniški prodajalni Peko imajo danes zelo dobro ponudbo spomladanske obutve, čevljev, ki gredo dobro v prodajo, še posebej je med kupci zaželena moška moderna športna obutve, ki jo ponuja tržiški Peko v zares lepi in udobni izdelavi, ki ji ne manjka modnosti. Ženske mikajo sandali z modno peto, medtem ko je na policah tudi še dovolj starejših modelov, ki jih ponujajo po izredno dostopni in ugodni ceni. Letos bodo ženske posegle še po sandalih na korku, novost pa so tudi ortopedski čevlji z usnjenimi podplati, ki so jih do zdaj delali večinoma s poliuretaniskimi podplati.

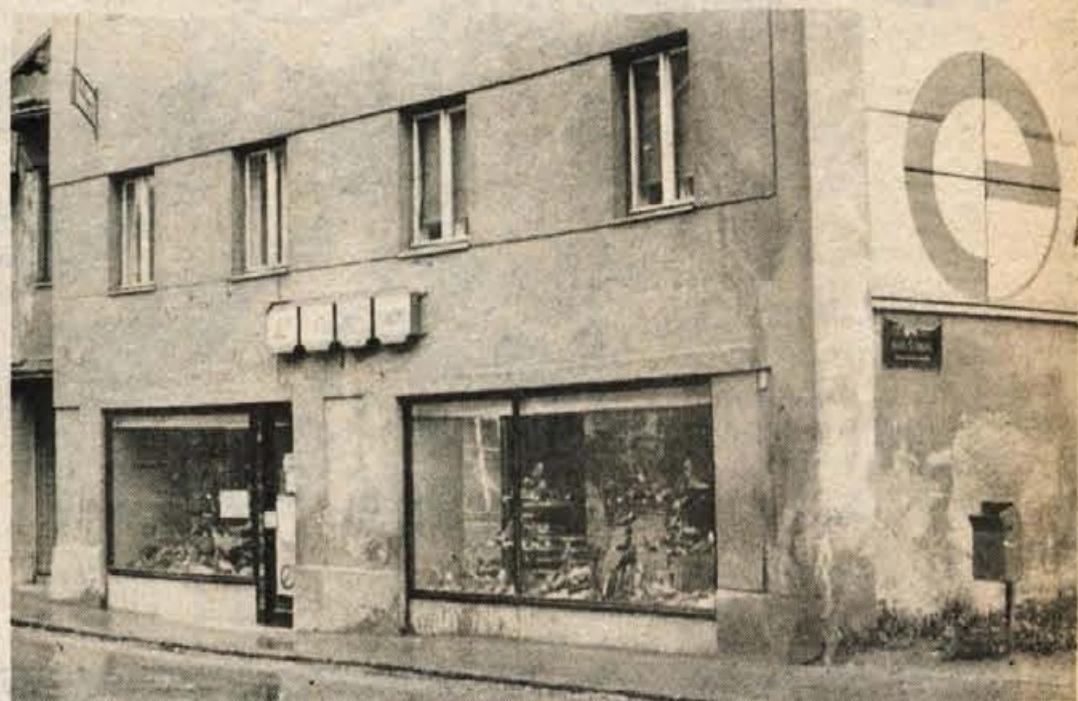
Mladost je mladost in tudi zanje, za zadnje modne muhe, ki niso neznane naši mladeži, so pomisili v tržiškem Peku. Za veseli »rock and roll« so poskrbeli ter za vrsto druge modne obutve, ki se sklada z novo modo oblek in hlač. Ponujajo jo v različnih barvah. Za najmlajše, ki stopajo prvih korakov v letošnjo pomlad, je na voljo dovolj čevljev različnih oblik in kvalitete, za malo večje, ki se podijo po športnih igriščih in ki jim je prav gotovo treba vsako leto kupiti športno obutve, pa so nadvse dobrodošle »teniske TRIM«. Te »teniske« se tudi zelo dobro prodajajo, saj so dovolj udobne in trpežne. Na policah so še »špagarce«, visoke in nizke, ki jih bomo radi nosili k hlačam vso letošnjo pomlad in poletje, da niti ne govorimo, da si bomo za morje ali za domače kopališča omisili »japanke« – praktične, da je kaj.

Poleg udobne športne obutve je dovolj izbire tudi za hojo po hribih in planinarjenje. Peko ponuja nov planinski čevlj, ki je nekako cenejši in zato ga bodo kupci prav radi kupili. Vsekakor dovolj izbire v jeseniški prodajalni Peko.

Prodajalna na Jesenicah je precej tesna, vsekakor bi potrebovali skladische, za katerega se že dogovarjajo. Kljub temu pa je čutiti v tesnem prostoru dovolj dobre volje prodajalk, ki kupce znajo solidno postreči. Poleg poslovodkinje Pavle Podlipnik, vedno prijazne in ustrežljive, prodajajo še Marina Pogačnik, Soča Troš, Vanda Medved in Nataša Zamuda. Lani so presegli plan kar za 28 odstotkov in tudi prvi letosnji rezultati so dokaj spodbudni, čeprav je »glavna« sezona prodaje čevljev ponavadi v jesenskem času. Prodajajo tudi na obveznice, letno pa kupci z Jesenic in okolice pokupijo v Pekovi prodajalni okoli 12.000 parov čevljev.

Vsekakor je vredno obiskati trgovine Peka na Jesenicah in si ogledati najnovije modele ženske, otroške, moške in športne obutve. Izbira je pesta in kvalitetna, z vsem priborom, ki sodi poleg obutve, z mehčalcem za čevlje in drugimi pripomočki.

V Peku boste prijazno postreženi in boste prav gotovo našli obutve po svojem okusu in po svojih zahtevah, prodajalke pa bodo vedno pripravljene tudi pravilno svetovati.

Pekova trgovina na Jesenicah, na Titovi cesti

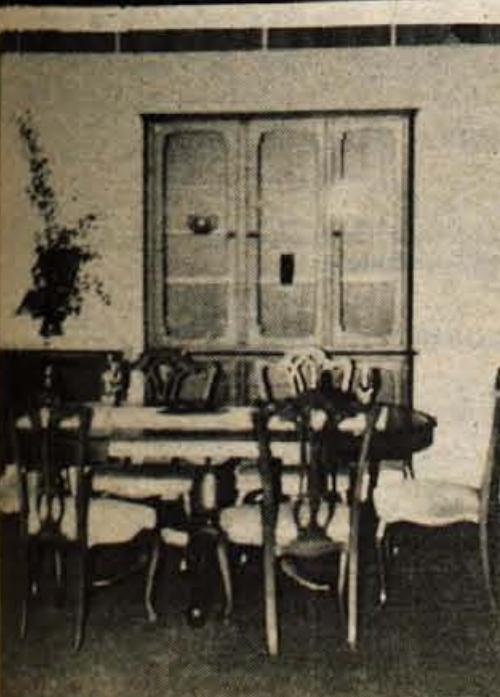
Bled – Murkino razstavo Vaš dom 81 si je na Bledu ogledalo že veliko obiskovalcev, saj Murka ponuja na ogled in v nakup zares kvalitetno pohištvo in zadnje, najnovije programe naših priznanih in znanih tovarn.

Tako so na razstavi lepe kuhinje – kar tri nove kuhinje Marlesa, Bresta in LÍPE iz Ajdovščine: kuhinja Jasna, prijetnih tonov, novo Palema Marlesa in Brestova kuhinja 09 z masivnimi bukovimi vrti.

V zgornjih prostorih Festivalne dvorane ponuja Murka pester izbor dekorative ...

Zanimiva razstava Murke na Bledu

Kupcev prav gotovo še posebej privlačijo lepe in tople jedilnice v baročnem stilu, rustikalnem, kolonialnem, kmečkem in modernem stilu, prvič so na razstavi usnjene garniture, zanimivo je praktično otroško pohištvo. Na voljo so še spalnice, dekorativa, gospodinjski aparati iz Elga, vrtne garniture ter vse, kar potrebujemo za taborjenje in oddih v naravi.

Murkina letošnja razstava Vaš dom 81 v Festivalni dvorani na Bledu je zares kvalitetna in privlačna, saj so v Murki poskrbeli, da razstavijo zares najnovije in najbolj kvalitetne programe in pohištvo ter opremo za dom.

Razstava bo odprta vsak dan, do vključno nedelje, 17. maja.

Še posebej lepe so jedilnice: v baročnem stilu, rustikalnem, kolonialnem, kmečkem in modernem stilu ...

GLASOV IZLET S KOLESI

PRIJAVE ŠE PRED STARTOM!

V nedeljo, 17. maja, od 8. do 11. ure se bomo srečali »Glasovci« na kolesih. Upamo, da bo vreme lepo in srečanje prijetno. Na trim kolesarskem lahko prideš tudi, če se niste prijavili. Pogoji so enaki. Tudi pravico do sodelovanja pri žrebanju nagrad imate. Zavarovalnica Triglav Kranj pa vas bo nezgodno zavarovala, fe posebne spominske nagrade Merkurja so pripravljene samo za že prijavljene.

Zelimo, da bi kolesarski izlet postal tradicionalen, zato je zelo pomembno, da bomo upoštevali navodila in cestno prometne predpise, da ne pride do kakršnekoli nesreč.

Naš kolesarski izlet ima tudi vzgojni in prometni značaj. Naša proga bo označena s smernimi tablami TRIM vse od Kokrice čez Bobovek, Sp. Belo in dalje po klancu navzgor mimo cerkev na Sp. Beli, rojstne hiše pesnika Matija Valjavca ter po klančku navzdol skozi gozdidek do križišča, kjer je znak stop in tabla Preddvor. Tu bo kontrolna točka in tu boste dobili žig. Skozi prijeten gozdidek vas nato pot pripelje do Zg. Bele, kjer v prvem križišču zavijete na levo in mimo gostilne Bizjak nadaljujete proti Kokrici, kjer bo cilj.

O lepotah krajev, kjer bo izlet potekal in našem kolesarjenju pa smo izbrali pesmico, ki jo je ob prijavi napisala Rozi Jakopič:

Gorenjska in Storžič tvorj in jezero Črnava je svet krasan, tam pod goram; z gozdidekom ves obdan.

O jezero Črnava, ti čar si vseh lepot, le prid' pogledat ga, tja pod Storžič, tvorj je svet krasan, ...

Saj pot me vodi čez polje, kjer rojstna vas se mi smeji, in vse vasi pod Karavankami mi kličejo v pozdrav, lepote naše se napij.

V bližini tod domuje, sv. Jakob tam kraljuje, ki nudi nam razgled prečudovit in lep, na to prelepo gorenjsko ravan, na to zeleno gorenjsko polje.

Nasvidenje torej na Kokrici pred Kulturnim domom. Če bo deževalo, ostanite doma, ker bomo izlet potem izvedli v nedeljo, 31. maja!

alpina ŽIRI

za trim trening šport

za trim trening šport

V naši trgovini na Bledu v Park hotelu imamo bogato izbiro usnjene ženske in modke konfekcije, pasov, torbic in rokavic, vse v modnih barvah in z možnostjo kombiniranja.

Če vam standardni modeli ne odgovarjajo, vam naredimo tudi po meri
Trgovina je odprta vsak dan od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

Prodajamo tudi na potrošniško posojilo in za obveznice posojila kupon št. 1, 2 in 3.

Obiščite nas in se prepričajte o ugodnem nakupu in bogati izbiri

VĀI DOM 81

RAZSTAVA IN PRODAJA:
POHIŠTVO
IZDELKI GORENJA
DEKORATIVA
OPREMA ZA ODDIH

8.—17. maja 1981

festivalna dvorana
LED

Odpoto vsak dan od 10.—19. ure
tudi v nedeljo

murka

KONJENIŠKI KLUB
TRIGLAV BLED

prireja
v nedeljo
17. maja 1981
ob 14³⁰ uri

VELIKO TOMBOLO

NA
HIPODROMU
POD LESCAMI

dabitki

2 AVTOMOBILA ŠKODA
2 AVTOMOBILA WARTBURG
BIK 650 Kg
1500 l KURILNEGA OLJA
PRALNI STROJ
HLADILNA SKRINJA 300l
2 t CEMENTA 2 t PREMOGA
in več sto drugih bogatih dobitkov!

Za jedajo in pijačo je poskrbljeno!

ČISTI DOHODEK JE NAMENJEN IZGRADNJI HIPODROMA
VABLJENI!

Tovarna vijakov
PLAMEN Kropa p. o.

Na podlagi sklepa kadrovske komisije S2 Tovarna vijakov Plamen Kropa p. o.

objavlja naslednja dela in naloge

1. STRUGARJA
2. ORODJARJA
3. REMONTNEGA KLJUČAVNIČARJA
4. BRUSILCA

1 delavec
2 delavec
4 delavec
1 delavec

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana poklicna šola kovinsko predelovalne stroke,
- odslužen vojaški rok

Za vsa dela se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene vloge z dokazili sprejema kadrovska služba S2 — Tovarna vijakov Plamen Kropa. Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 10 dneh po izteku javnega roka.

SOZD ALPETOUR

Škofja Loka
TOZD ŽIČNICE VOGEL — BOHINJ

objavlja na podlagi sklepa Komisija za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge

BLAGAJNIKA — ADMINISTRATORJA

Pogoji:

- srednja izobrazba ekonomske ali upravno administrativne smeri

Poskusno delo je 2 meseca.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev na kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi na naslov SOZD — Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b, kadrovska služba. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

VEDNO VEČ JE NAVDUŠENCEV
ZA DOPUST POD PLATNENO STREHO,
SAJ JE RESNIČNO SPROŠČEN
IN TUDI BOLJ POCENI

Če ste se odločili,
dopustniški utesnjenosti v hotelih
storiti konec in se naužiti sonca ter vode
s šotorom ob morju, jezeru ali v planinskem svetu,

POGLEJTE, KAJ LETOS LAHKO STORITE
ZA URESNIČITEV SVOJE ŽELJE.

TRGOVSKO PODJETJE
nama
Škofja Loka

VAM ZA TO PONUJA
ZANIMIVO PRILOŽNOST.

OD 20. MAJA DO 22. MAJA 1981

JE SPET
PRIPRAVILA
TRADICIONALNO

RAZSTAVO IN PRODAJO
ŠOTOROV,
KAMP OPREME IN POTREBŠČIN
ZA POČITNIŠKO REKREACIJO

Vse, kar potrebujete za taborjenje
vam je na ogled in naprodaj
na enem mestu,
to pa je vsekakor ugodnost,
ki vam bo prihranila čas
in obenem omogočila, da boste kupili to, kar želite, hitro in dobro.

JADRAN, GORE, JEZERA, DEŽELA, ZDRAVILIŠČA

KREDITI!

KOMPAS JUGOSLAVIJA

ALI ŽE RAZMIŠljATE O DOPUSTU?

K odločitvi vam bo pomagal Kompasov katalog „Počitnice 1981“, ki ga boste dobili v vseh poslovalnicah Kompsa. Že naslovica v stilu Andreja Habiča marsikaj pove. Sama vsebina kataloga, ki je s svojo ponudbo programa za domačega gosta edinstvena, je razdeljena na več skupin. Prevladuje morje, ne manjka pa ponudb dopustov ob vznožju gora, ob jezerih, v zdraviliščih ali pa na kmetih. Na pot do izbranega kraja bo treba sesti v lastni osebni avtomobil ali pa si pri Kompassu izposoditi vozilo Kompa Hertz Rent a Car. Za veččlansko družino je prevoz z osebnim avtomobilom še vedno najbolj udoben in počeni.

NOVO! LETALSKI PAKETI: SREDNJA DALMACIJA IN ČRNA GORA

ZA ENEGA JE POTOVANJE Z LETALOM CENEJŠE

Kompas je pripravil poseben program letalskih paketov v srednjo Dalmacijo in Črno goro, ki so namenjeni sicer vsem, vendar se bodo zanj najverjetneje ogreli le tisti, ki potujejo na dopust sami in bi jim bil prevoz z osebnim avtomobilom predrag.

25% POPUSTA ZA IZLETE V ORGANIZACIJI POSLOVALNIC KOMPASA NA OBALI

DA NA DOPUSTU NE BO DOLGČAS

Celodnevnega lenarjenja na socnu se marsikdo kmalu naveči. Kompasove poslovalnice ob obali organizirajo številne izlete v bližnjo okolico. Kompašovi gostje bodo deležni 25 odstotkov popusta na ceno teh izletov.

ČRNA GORA: EKSKLUZIVNA PRODAJA V SLOVENIJI KOMPAS

Le redko kdaj človek lahko z mirno vestjo napiše, da je nekaj „naj“. Tokrat pa se ni moč upreti taki skušnjavi. 105 krajev, 200 objektov in 6000 postelj – to je značilnost Kompasove ponudbe za počitnice 1981.

Kompasovi gostje bodo na letovanju v črnogorskem primorju imeli posebne ugodnosti. S potrdilom o letovanju bodo imeli 20 odstotkov popusta pri najemanju čolnov, sandolinov, jadrnih desk in jadrnic v Kompasovem športnem centru pred hotelom „Beograd“ v Bečičih. Tiste goste, ki bodo letovali pri zasebnikih, bodo Kompasovi predstavniki pospremili do začasnih stanovanj. Enkrat na teden bodo pooblaščeni Kompa-

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

KOMPAS, LJUBljana, Miklošičeva 11, telefon: (061) 327-761, 326-453, Titova 12, telefon: (061) 20-032, 24-611 in ostale Kompasove poslovalnice v Jugoslaviji ter pooblaščene agencije.

SŽ VERIGA
LESCE

Komisija za delovna razmerja TOZD Kovačica objavlja prosta dela in naloge

STROJNEGA KOVAČA II.

Pogoji: — poklicna šola,
— 12 mesecev v poklicu

Kandidati naj vložijo pismene prijave v roku 15 dni po objavi na naslov SŽ Veriga Lesce, kadrovska služba.

Rezultati objave bodo znani 7 dni po preteklu prijavnega roka.

Nogometni klub OLIMPIJA Ljubljana

prireja
največjo tombolo v Sloveniji
imenovano

SUPER TOMBOLA

Nedelja, 17. maja 1981 ob 14. uri

Ljubljanski hipodrom v Stožicah

VREDNOST DOBITKOV JE

300 milijonov S din

IZŽREBANO BO 150 AVTOMOBILSKIH IN 350 DRUGIH DOBITKOV

Tombolski dobitki

20 avtomobilov: golf, zastava 101 – 3 avtomobili, 125-P, 126-P – 3 avtomobili, škoda 120

in 11 avtomobilov zastava 850,

traktor, kosilnice, kulinno olje, cement, baryni in čb. TV-aparati, mopedi, kolesa, jadrnica S-425, pralni stroji, pomivalni stroji, hladilniki, smuči, komplet avtomobilskih gum, jadralna deska, ure Darwil-Quartz, radio-kasetofon itd.

Dobitniki avtomobilov so dolžni plačati zvezni, republiški in občinski davek.

Predprodaja tombolskih tablic po 75 din v kiosku OLIMPIJE pred Figovcem in v prodajnih kioskih TOBAC v Sloveniji in Ljubljani.

85
MERKUR Kranj

NE PREZRITE — NE PREZRITE — NE PREZRITE

SPODINJSKI DNEV V GLOBUSU

1. PRIKAZ DELOVANJA IN UPORABE ELEKTRIČNIH
GOSPODINJSKIH STROJČKOV IN APAROV IN AKUSTIČNIH NAPRAV.
A - ISKRA - GORENJE - KRISTAL

ČINI PRIKAZ DELOVANJA IN UPORABE ELEKTRIČNIH
GOSPODINJSKIH STROJČKOV IN APAROV IN AKUSTIČNIH NAPRAV.

IMAM PRIKAZOVANJA:
MA ČRNUČE
14. MAJA od 10-18*
15. MAJA od 9-11* in 15-18*
16. MAJA od 10-12*

ISKA LJUBLJANA
18. MAJA od 10-12* in 15-18*
19. MAJA od 10-12* in 15-18*
20. MAJA od 10-12* in 15-18*

GORENJE VELENJE
25. MAJA od 10-12* in 15-18*
26. MAJA od 10-12* in 15-18*
27. MAJA od 10-12* in 15-18*

KRISTAL ZAJEČAR
28. MAJA od 10-12* in 15-18*

AZ POGRINKOV ZA RAZNE PRILOŽNOSTI
PROIZVODI PROIZVAJALCEV STEKLA,
PORCELANA IN KERAMIKE

KUR-GLOBUS VAM VAM DA V MAJU OBŠCETE
KER VAM UDOD V I. NADSTROPJU DEMONSTRATORJ
TEVOLI PRI NAKUPU!

GOSPODINJSKI DNEVI V GLOBUSU

V MESECU MAJU VAM MERKUR V I. NADSTROPJU VELEBLAGOVNICE GLOBUS
NUDI POSEBNO PONUDBO

OPREME ZA DOM IN GOSPODINJSTVO

ZNANIH PROIZVAJALCEV

- ELMA — ČRNUČE
- ISKRA — LJUBLJANA
- GORENJE — VELENJE
- KRISTAL — ZAJEČAR

S PRAKTIČNIM PRIKAZOM DELOVANJA IN UPORABE ELEKTRIČNIH GOSPODINJSKIH STROJČKOV, APAROV IN AKUSTIČNIH NAPRAV

PROGRAM PRIKAZOVANJA:

18. maja od 10.—12. ure in 16. do
18. ure

proizvodi ISKRA — LJUBLJANA

mešalniki, sokovniki, masažni aparati,
sesalci, kombinirani štedilniki, pomivalni
stroji.

19. maja od 10.—12. ure in 16. do
18. ure

TV sprejemniki, gramofoni, HI-FI
radijski sprejemniki, antene in naprave

20. maja od 10.—12. ure in 16. do
18. ure

OBISKOVALCI GLOBUSA SI V MESECU MAJU LAJKO OGLEDATE TUDI POGRINKJE ZA
RAZNE PRILOŽNOSTI, PRIPRAVLJENE S PROIZVODI PRIZNANIH PROIZVAJALCEV
STEKLA, PORCELANA IN KERAMIKE.

V MAJU OBIŠČITE ODDELKE MERKUR V GLOBUSU (I. NADSTR.)
KJER VAM BODO DEMONSTRATORJI IN PROIZVAJALCI
RADI SVETOVALI!

OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE KRANJ

Likočarjeva 1.

Na 5. mednarodnem sejmu
malega gospodarstva v Kranju
od 15. do 21. 5. 1981

Kakor vsako leto, tudi letos sodeluje. Na 250 kv. metrov razstavnega prostora razstavlja 70 obrtnikov zdrženja proizvode vseh vrst obrtne dejavnosti, kmetijsko mehanizacijo, razno kovinsko in plastično galanterijo za kooperacijsko sodelovanje z organizacijami zdrženega dela in razne potrošne artikele.

TURISTIČNO DRUŠTVO
LESCE
Alpska 58

vabi k sodelovanju kandidate, ki jih veseli delo v turizmu
za opravljanje nalog in opravila

VODJE TURISTIČNE PISARNE
(recepčijska, administrativna in računovodska opravila)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- dokončana srednja šola,
- znanje vsaj enega tujega jezika (nemški ali angleški)
- opravljen šoferski izpit B kategorije

Delo bomo sklenili za določen čas ali za nedoločen čas.

Sklenitev delovnega razmerja takoj ali po dogovoru.
Prednost imajo kandidati iz bližnje okolice. Pismene prijave
z dokazili in življenjepisom naj kandidati pošljajo v 15 dneh po
objavi oglasa na naslov Turistično društvo Lesce, Camping
Sobec, 84248 Lesce.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE KRANJ

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti
skupnih služb Kranj
objavlja prosta dela in naloge

KURIRJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še
naslednje pogoje:

- dokončana osemletka,
- izpit za voznika motornih vozil B kategorije

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poskusno delo traja dva meseca.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in
življenjepisom pošljajo v 15 dneh po objavi na naslov
Osnovno zdravstvo Gorenjske o. o., Kranj, Gospodarski
10 — kadrovska služba.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteklu
roka za sprejemanje prijav.

JELOVICA

Lesna industrija
ŠKOFJA LOKA

IŠČE VEČ DELAVCEV IN DELAVK

za proizvodne obrate stavbnega pohištva v Škofji
Loki

Pogoji: — starost nad 15 let, urejeno stanovanjsko vprašanje,
— zaželeno je, da imajo moški kandidati
odslužen vojaški rok

VEČ MIZARJEV

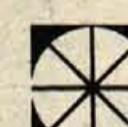
za zahtevnejša dela v proizvodnji

Pogoj: — poklicna šola lesne stroke in odslužen vojaški

Kandidatom nudimo dinamično, zanimivo delo in stimulativno
zanimanje, zanesljivo delo in strokovno usposobljitev.

Kandidati naj vložijo pismene ponudbe s kratkim opisom
dosedanjih delovnih izkušenj na naslov Jelovica, lesna
industrija Škofja Loka, za kadrovska služba, lahko pa se
tudi osebno zglasijo v kadrovski službi.

Rok za ponudbe je 15 dni od objave.

TEKSTILINDUS KRANJ

razglaša prosto delo oziroma naloge

VODENJE VARSTVA PRI DELU
v kadrovskem sektorju

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba varnostnega inženirja ali tehničke smeri,
- 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na področju varstva pri delu v industrijskih delovnih organizacijah,
- kandidat mora imeti opravljen strokovni izpit o varstvu pri delu po 17. členu Pravilnika o osnovah za organiziranje službe za varstvo pri delu ter o strokovni usposobljenosti delavcev, ki opravljajo strokovne naloge s področja varstva pri delu,
- poskusno delo je 3 mesece

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj
dajo posmene priglasitve v kadrovski sektor delovne
organizacije v roku 15 dni po objavi oglasa.

TOZD AGROMEHANIKA, KRANJ

Na sejmu MALEGA GOSPODARSTVA v Kranju od 15. do 21. maja 1981 predstavljamo najbolj tipične INOVACIJE iz svoje tehnologije.

Vabimo vas na ogled.

Tehnične in komercialne informacije lahko dobite na sejmu, ali v trgovini na Koroški cesti 25., Kranj ali pa na Zlatem polju, cesta JLA 11.

Telefon: 24-778 ali 24-786.

VELIKO PONUBBO VSEH VRST KOLES

VAM NUDI

VELEBLAGOVNICA GLOBUS

NA 1. KOLESARSKEM SEJMU
NA KOKRICI PRI KRANJU
V DNEH OD 15. — 17. MAJA
(V KULTURNEM DOMU)

KRANJ
JLA 14

Delavski svet DO razpisuje dela in naloge
individualnega poslovodnega organa

VODENJE DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev, določenih v skonu, še naslednje pogoje:

- da je dipl. ekonomist, dipl. pravnik ali diplomant II. stopnje FAGG; v skladu z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj je odstopanje možno za eno stopnjo,
- da ima 5 let delovnih izkušenj pri urejanju in vodenju vsaj enega izmed področij dejavnosti delovne organizacije, ki so: urbanizem, stavbna zgradbišča, investicijski inženiring in stanovanjsko gospodarstvo,
- da ima organizacijske sposobnosti ter družbenopolitične in moralnoetične kvalitete.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: DO Domplan, Kranj, JLA 14, Kranj z oznako za razpisno komisijo.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po izbiri.

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj

n.s.o. Kranj, C. JLA 2

Oglas na osnovi sklepov Komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela oziroma naloge

TOZD MLEKARNA KRANJ

ČUVANJE DRUŽBENE IMOVINE (2 delavca)

Posebni pogoji:

- delavec brez poklica,
- poznavanje požarnovarnostnih ukrepov in dela čuvajske službe

Posebni pogoji:

- zaželen je tečaj za telefonista

TOZD TOVARNA OLJA OLJARICA BRITOF

ČIŠČENJE PISARNIŠKIH, GARDEROBNIH IN SANITARNIH PROSTOROV (1 DELAVEC)

Posebni pogoji:

- delo se opravlja v popoldanskem času

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje Splošno kadrovskemu sektorju KZK Kranj, JLA 2, v 15 dneh po objavi.

KOLESARSKI KLUB KOKRICA

prireja

PRVI SEJEM KOLES IN KOLESARSKIE OPREME

- v petek, 15. maja od 15. ure dalje,
- v soboto, 16. maja od 8. ure dalje in
- v nedeljo, 17. maja od 8. do 19. ure

V KULTURNEM DOMU NA KOKRICI

Vabimo vse, ki želite kupiti opremo za športno rekreacijsko kolesarjenje. Kolesa ali opremo boste lahko prodajali sami, lahko pa jo zaupate organizatorju, ki vam za kritje stroškov odtegne 5% od prodaje.

Pri nakupu bodo svetovali naši vrhunski tekmovalci, mehanički ter strokovnjaki KK Kokrica in KK Sava. Vstopnina je za 10 dinarjev. Poskrbljeno je za hrano in piće, sodelovali boste lahko v srečelovu in zabavnih tekmovanjih.

TOBACNA
TOVARNA
LJUBLJANA
TOZD Tobak,
Tobačna 5

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

PRODAJALCA za prodajalno v Tržiču

Pogoji:

- poklicna šola trgovske stroke,
- leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas in s poskusnim delom 60 dni.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema organizacijska enota v Kranju, Oldhamska ulica 12. 15 dni po objavi.

Kandidati bomo o izbiri pismeno obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa komisije za delovna razmerja TOZD.

kmetijsko
gozdarska
zadruga
SORA
p.o.
64226 žiri

razpisuje dve stipendiji za poklic

PRODAJALEC

Rok za oddajo prijav je najkasneje do 30. junija 1981.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz skupne objave v Delu (11. marca 1981, str. 3).

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti naše drage

ANGELE HAFNER

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala Angelu Vilfan in vsem sosedom za neobično pomoč.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, tatija, dedka in pradetka

JOŠKOTA ŠOBERLA

želevn. transp. kontrolorja in šefa postaje Moškanjci v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste ga spremili na njegov zadnji poti, mu darovali cvetje in izrekli ustno ali pismeno sožalje. Zahvaljujemo se gasilskemu društvu Sr. Dobrava in ostalim gasilcem, posebna zahvala tov. Alojzu Vidicu za poslovilne besede, kakor tudi g. župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: žena Grozdana, hčerka Breda, vnukinja Bredica z možem Vilijem, Nevenka z možem Dragotom ter pravniki Karli, Aleš, Alenka, Nataša in drugo sorodstvo!

Zg. Dobrava, Velenje, Ljubljana, 12. maja 1981

OBLETNICA

14. maja mineva leto, kar nas je za vedno zapustil ljubi mož, ata, stari ata in brat

FRANC AHAČIĆ

upokojenec

Ze leto dni te zemlja krije,
v gomili tih miroljubiv,
srce ljubeče več ne bije,
in ti se več ne prebudiš

Kako pozabiti to gomilo,
kjer srce tvoje spi,
ljubi ata sladko spi,
saj snidemo se kmalu vsi

Za vedno neutolažljivi in žalujoči žena Francka, hčerke Bernarda, Micka z družino in Francka, brat Tone in sestra Milka

Zabukovje, Žiganja vas, 14. maja 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame in sestre

JUSTINE KOCIJANČIĆ

roj. Švegelj iz Vrbenj pri Radovljici

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom za neobično pomoč v času njene bolezni in v najtežjih trenutkih. Hvala tovarni Elan in Begunjah, Osnovni šoli A. T. L. v Radovljici, pevcem, govorniku in župnijskemu upravitelju v Mošnjah za lepo opravljen obred.

ŽALUJOČI: mož Janez, sin Janez z ženo Miro, sin Jaka z zaročenko Polonco, brat Tine in sestra Micka!

Vrbnje, Ljubno, 5. maja 1981

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Prodam rabljeno SAMONAKLA-
DALKO SIP 15-kubično. Jagodic,
Selca 25, Škofja Loka 4355

Prodam 500 kosov STREŠNE
OPEKE, novomeške, rdeče, ter
OBRAČALNIK maraton za BCS
kosičniko. Potočnik Lojze, Lenart 6,
Selca nad Škofjo Loko 4417

Ugodno prodam dve novi OKNI z
voletami 80/140 KLI Logatec, ter-
mopan. Sokol Fani, Gabrk 14, Škofja
Loka 4418

Prodam 1000 kg SENA. Bergant,
Sp. Luša 18, Selca nad Škofjo Loko
4419

Prodam SOTOR za 4 osebe. Valja-
vec Rado, Brezje pri Tržiču 27

Po lanski ceni prodajamo PE-
LARGONIJE - BRŠLINKE in
druge. VRTNARIJA v Senčurju
4255

Prodam bukova DRVA. Pipanova
38, Senčur 4425

Prodam 80 kg težkega PRAŠICA
in ZGANJE (slovovko). Bašelj 33.
začasno 6 4427

Prodam PIANINO. Tel.: 26-852
4428

Prodam globok OTROŠKI VOZI-
ČEK, italijanski. Bubaš, Titov trg
14, Kranj 4429

Prodam Nemške OVČARJE, stare
6 tednov, prodam. Zevnik, Zg. Bitnje
70, Zabnica 4430

Prodam BANKINE, PUNTE,
PLOHE in DESKE. Tel.: 064-40-620
4431

SOTOR za 4 osebe prodam za
3.000 din. Kranj, Tomažičeva 1/a
4432

Prodam električne ORGLE tiger
P 106, dvo-manualne, še v garanciji.
Informacije po tel. 61-845 4433

Prodam PRALNI STROJ, črno-
bel TELEVIZOR in mali plinski
STEDILNIK. Naklo 5 4434

Dobro ohranjen SOTOR za dve
osebi prodam. Čanak Peter, Pristava
69/a, Tržič 4435

Prodam dobro ohranjeni trajno-
žareči PEČ kreka-wesso in 1740 kg
črnega PREMOGA. Kranj, Tomšičeva 11
4436

Prodam nov KOMAT za konja.
Zg. Duplje 34 4437

Ugodno prodam nov nerabljen
10-litrski BOJLER. Deržek Vojko,
C. JLA 46, Kranj 4438

Prodam popolnoma novo uvozeno
ČELADO. Ogled vsak dan od 14. do
15.30. Bulatovič Mišo, Zasavska 6,
Kranj, tel. 27-295 4439

Prodam lažjo KRAVO, ki je prvič
telila s teletom ali brez. Bodešče
1/a, Bled 4440

Prodam 1000 kg SENA. Valburga
10, Smlednik 4441

Prodam KOSILNICO rapid 101.
Ljubno 27, Podnart 4442

Prodam 4 mm PLOČEVINO.
Informacije po tel. 064-79-733 4443

Prodam TRAKTOR deutz -
torpedo, 600 ur, 42 KM, 1979 letnik,
ter enoosno *nekiper* PRIKOLICO
4 tone in črnega PSA ovčjaka, stare-
ga 8 mesecev. Velesovo 43, Cerkle
4444

Prodam termopan OKNO, 180 x
120, brez rolete. Jama 23, Mavčiče
4445

Prodam jedilni KROMPIR igor.
Olševec 53, Predvor 4446

Prodam 6 tednov starega TELE-
TA. Prebačovo 41, Kranj 4447

Prodam SLAMOREZNICO s pu-
halnikom speiser. SP. Bitnje 24,
Zabnica 4448

Ugodno prodam traktorski OB-
RACALNIK za seno in kupim nekaj
delov od motorja za kosičniko AEB.
Gros Jože, Brdo 1 nad Ljubnjim
4449

Prodam obžagan LES za otrešje.
Voglie 86, Senčur 4450

Prodam lahko KRAVO s prvim
teletom. Ribno 31, Bled 4451

NEMŠKO OVČARKO, staro 14
mesecev z mladičem, starim 1 mesec.
prodam. Smolej, Dovje 93, Mojstrana
4452

Prodam navadno diatonično
HARMONIKO. Telefon 70-015
4453

Prodam 80-litrski električni BOJ-
LER, več OKEN z voletami GLIN
Nazarie različnih dimenzij, dvoje
VRAT, vezana plošča, dimenzija
60-70 cm. Jelenč Maks, Dražgoš
28, Železniki 4454

Prodam novo MOTORNO ŽAGO
stihl 045. Ogled od 17. do 20. ure.
Rožič Marica, Mevkus 11, Zg. Goričke
4455

Ugodno prodam 1000 kosov rab-
ljene STREŠNE OPEKE fol.
Stalekar Slavko, Zlatnarjeva 5,
Stražišče 4456

Uvozeno deško KOLO moto cross
za starost od 8 do 16 let prodam.
Triglavská 29, Radovljica, tel.
75-624 4457

KANU prodam. Telefon 40-010
4458

Prodam vrtna VRATA, širine
3,10 m in železne CEVI, primerne za
ograjo. Zalog 77, Cerkle 4459

Prodam KRAVO po drugi teliviti.
Zdravko Slinnik, Podhom 13, Zg.
Goričke 4460

Prodam viseče PELARGONIJE
(avstrijske). VRTNARIJA ing.
Gomzi, Podbrezje 135 4462

Prodam KRAVO s teletom ali
brez teleta. Potočnik Franc, Sp.
Goričke 4463

Ugodno prodam skoraj nov elek-
trični VARILNI APARAT gorenie
varstroj, 160-180 A ter kotno
BRUSILKO iskra, 6000 obr./min.
Telefon 21-852 4464

Poceni prodam dve PEČI AEG,
2,3 kW. Tudor, Mlaka 28/a, Kranj
4465

Nov trofazni CIRKULAR z mo-
torjem 3 kW za žaganje debelih
drv ugodno prodam. Šmarca 56,
Kamnik 4466

Prodam FOTOAPARAT zenit-
EM. TELEOBJEKTIV jupiter
135 mm. Bogataj Bojan, Valjavčeva
4. Kranj 4467

Prodam PEČ za centralno kurjavo
EMO 35.000 cal. Lužan Jože, Žežko-
va 1, Kranj

Ugodno prodam trajnožarečo
PEČ EMO, kamin na drva in pre-
mog ter črnobel TELEVIZOR iskra
panorama alfa, rabljen 2 leti in
popolnoma tranzistoriziran. Telefon
74-660 4468

Prodam belo otroško POSTELJI-
CO na kolesih z jogijem, malo rab-
ljen. Telefon 74-660 4469

Prodam več GOBELINOV. Pre-
šernova 9, Bled 4470

Prodam globok OTROŠKI VOZI-
ČEK, italijanski. Bubaš, Titov trg
14, Kranj 4471

Prodam dve mladi KOŽI in
oddam PSA čuvaja. Podhom 7,
Zg. Goričke 4472

Prodam kombinirano PEČ s
120-litrskim bojlerjem za v kopalni-
co, na trdo gorivo in elektriko.
Andolšek, Pod Rebrrom 24, Bohinjska
Bistrica 4473

Ugodno prodam gradbeno DV-
GALO in 1400 kg PLOČEVINE, de-
beline 5 mm. Pintar Janez, Bled,
Rečišča 22 v bližini trgovine LIP
Bled 4474

Prodam nova GARAŽNA VRA-
TA LIP Bled (206229) in prenosni
stereo RADIO-KASETOPON hita-
chi TRK 5280. Telefon 47-035 4475

Prodam GORENJSKE NAROD-
NE NOSE in AVBE posamezno.
Informacije po tel. 061-551-392 4476

Ugodno prodam kombiniran ŠTE-
DILNIK (4 plin, 2 elektrika). Infor-
macije po 17. uru po tel. 26-455 4477

Prodam SENO. Kocjančič, Krnica
3, Zg. Goričke 4478

Prodam 100 kg težkega TELETA
in KROMPIR. Hlebec 8, Lesce 4479

Prodam po teden dni stara črno-
bela BIKCA za rejo. Basaj, Suha 40,
Kranj 4480

Prodam PRAŠIČKE. Senturška
gora 6, Cerkle 4481

SMREKOVE VEJE za butare,
večjo količino, ugodno prodam.
Kranj, Jezerska cesta 87 4482

Prodam rabljen ŠTEDILNIK (4
plin, 2 elektrika), PRALNI STROJ
gorenje, MEŠALEC za beton. Sred-
nje Bitnje 66/a 4483

Prodam zelo dobro ohranjen
PRALNI STROJ zanussi - kon-
čar, 2 beli dekorativni KONJSKI
KOŽI, 2 globlji okrasni BETONSKI
KORITI za rože ali grmovnice ter 12
kv. m tricentimetrskie talne izolacijs-
ske PLUTE. Kličite po tel. 25-726
4484

Prodam TROSILEC za gnoj in
DINAMO 15 kW. Zalog 39, Cerkle
4485

Prodam suho SENO. Pšenična pol-
lica 9, Cerkle 4486

Prodam OPAŽ za opaženje. BAN-
KINE in PUNTE. Apno 9, Cerkle
4487

Prodam KRAVO, ki bo v kratkem
četrtič teletila. Srednja vas 51, Senčur
4488

Prodam dobro ohranjen betonski
MEŠALEC. Telefon 23-739 od pone-
deljka dalje 4426

Prodam obtesan suh smrekov
LES za otrešje z letvami 4 x 5 cm.
kovinska VRATA 2,50 x 2,45 m s
steropor vložkom in 2 malo rabljeni
trajnožareči PEČI kūppersbusch.
Informacije: Hrastje 145, Kranj
4489

Prodam obhajilno OBLEKO za
fantka in punčko. Gradišar, Sebenje
27, pri Tržiču 4573

Prodam otroški VOZIČEK in
STAJICO. Telefon 22-056 po 15. ur
4574

Prodam dobro ohraneno DNEV-
NO SOBO. Kerec, Podljubelj 27,
Tržič 4575

Prodam 190 kv. m dvoslojnih
KOMBI PLOŠČ 5 cm debeline. Te-
lefon 25-345 popoldan 4576

Prodam 2 TELICI: ena breja 6
mesecev, druga stara 16 mesecev, si-
mentalki. Hotavlje 4, Poljane nad
Skofjo Loko 4577

Prodam mladič, čistokrvne
NEMŠKE OVČARJE z rodovni-
kom, odličnih staršev in malo rab-
ljen ŠOTOR, za 4 osebe s spalnic.
Dernovšek, Reteče 20, Škofja Loka
4578

Ugodno prodam barvi TELEVIZOR,
znamke spektor (7 progra-
mov). Ogled v popoldanskem času.
Žagar, Velesovo 16, Cerkle 4579

Prodam TELICO s teletom. Pod-
brezje 34, Duplje 4580

Prodam barvni TELEVIZOR
is-kra panorama 73 in HLADILNIK
zoppas. Trboje 96, tel. 49-025 4581

Poceni prodam nova OKNA: 2
trodelna 160 x 130 in dvodelnega
120 x 130 in BALKONSKA VRATA
z rolemi. Visoko 42 (pri mostu),
Senčur 4582

Prodam 5 ton SENA, sušilno NA-
PRAVO za seno »vhars«, HLADIL-
NIK gorenje, POSNEMALNIK za
mleko ter MLIN za mletje žita.
Grobin, Češnjica 24, Podnart
4583

Prodam 40 kv. m lamelnegata PAR-
KETA (hrast) po 40 din in kotni
KAMIN schidel. Gorjan Bojan, Zg.
Bitnje 100, Zabnica 4584

Prodam nove električne KRO-
JAŠKE SKATJE. Koželj Franc, Su-
ceva 1, Kranj, tel. 22-668 4585

Prodam en tened staro TELIČKO
svitko. C. na Klanec 5, Kranj 4586

Prodam 16-colski GUMI VOZ v
dobrem stanju. Lužen Jože, Žežko-
va 1, Kranj

Prodan HLADILNIK gojenje in
PRINZA 1200. Kovačič Josip, Go-
renjskega odreda 14, Kranj 4588

Prodan TELICO, ki bo koncem
junija telila. Dolžanova 1, Kopriva

Prodan OVCO z jagnjetom ter
več KOŠTRUNČKOV in R-4. v vor-
nem stanju. Bašelj 24, Preddvor
4589

Ugodno prodam novo HLADIL-
NO, SKRINJO LTH, 300-litrsko in
250 PUNT. Pokorn, Sutna 13, Zab-
nica

Prodam električno GRADBENO
OMARICO in 50 *REMELNOV.
Podbrezje 10, Duplje 4592

Prodam bele PIŠKE. Pivka 11,
Naklo 4593

Poceni prodam do

Prodam OPEKO porolit 8, 300
črno zemva, Smokuc 24, Žirovnička
4626
Prodam 350 kosov STREŠNE
PIKE model kikinda 333. Tel.
4643 4627
Prodam dve KRAVI po teletu
črnočrno Jože, Podjelje 21, Sr. vas
Boginju 4628
Prodam manjše moško KOLO
črnočrno Marjan, Tončka Dežman
Kranj - Planina 4629
Prodam nov ELEKTROMOTOR
črnočrno Končare, 380 V, 7.5 kW, 2900
min. Telefon 89-009, Aljaževa 6,
Ljubljana 4630
Prodam prodam TELEVIZOR
črnočrno Črnobel, Breznik, Pod
črnočrno Škofja Loka, tel. 61-106
4631

EXPRES OPTIKA KRANJ

Tovarjeva 1
(nprti Delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst
črnel z navdnimi in s
specjalnimi lečami.
izdelujemo na recept in
bez njega.

JE PRIPOROČAMO!

KUPIM

RADIO-KASETOFON,
ali 1140 grundig. Tel. 21-194
4637

manjšo količino OPEKE
črnočrno Sporočite po tel. 26-603
4638

rabiljen vzidljivi ŠTEDIL-
črnočrno Potre 14, Preddvor 4639

400 kosov STREŠNE
črnočrno kikinda. Telefon 24-938
4640

50-litrski ZAMRZOVAL-
črnočrno zamjenjam za 380-litrsko
črnočrno SKRINJO Dani-
črnočrno Beliharjeva 25, Šenčur
4641

črnočrno termoakumulacijsko PEC
črnočrno Ponudbe v nedeljo dopoldan
črnočrno 25-761 - int. 99 - Zupan
4642

MIZO za NAMIZNI TE-
črnočrno telefon 26-817 4643

črnočrno 80-litrski betonski MEŠA-
črnočrno labko v slabem stanju. Ribn-
črnočrno Tržič, Virje 32 4644

bukovo HLODOVINO
črnočrno Jozef, Šenčur. Partizanska
črnočrno 41-100 4645

VOZILA

črnočrno TL in sportno KOLO, pro-
črnočrno zamjenjam za gradbeni ma-
črnočrno tril, Bistrica 41 ali dopoldan
črnočrno 25-260 - int. 378 4488

črnočrno ŠKODA 105 LS, letnik
črnočrno Franc, Smolevo 1, Že-
črnočrno 4387

črnočrno sam osebni avto LADA in ZA-
črnočrno 750. Leže 7, Tržič 4393

črnočrno ZASTAVO 750, letnik 1972, ugod-
črnočrno Ljubljanska c. 21, Kranj
4489

ZASTAVO 750, letnik
črnočrno Kutanova 2/c, Kranj -
4490

črnočrno MINI 1000, letnik 1975 -
črnočrno Britof 158, Kranj 4491

črnočrno WARTBURGA, letnik
črnočrno 21-662, Rozman, Šorljeva
4492

črnočrno FIAT 850 special, letnik
črnočrno 17.000 din. v voznem sta-
črnočrno ktor. Poljane 59 nad Škofjo
4493

črnočrno tovorni avto TAM 6500, z
črnočrno napravo HIAB. Mohorič
črnočrno Na Krešu 9, Železnički 4494

ZASTAVO 750, letnik
črnočrno 17, Škofja Loka 4495

ZASTAVO 750 de lux,
črnočrno 1977. Železnički Rudi, Breznica
črnočrno Loka 4496

črnočrno prodam ZASTAVO 750
črnočrno odličnem stanju. Posavec
črnočrno 4497

črnočrno prodam MOTOR tomos
črnočrno Štrnovna 10, Kranj 4498

črnočrno VW 1200, v voznem sta-
črnočrno ZASTAVO 750, letnik 1980.
črnočrno Komenda 4499

ZASTAVO 750, letnik
črnočrno Brnik 31, Cerkle 4500

črnočrno ohraneno GUMO za MI-
TERRIS 1000. Tudor. Mlaka
črnočrno 4501

ZASTAVO 750, letnik
črnočrno 10, Radovljica 4502

RENAULT 4, letnik
črnočrno 281 4503

SIMCO 1100, letnik 1974
črnočrno za ZASTAVO 750. Tele-
črnočrno popoldan 4504

Ugodno prodam ŠKODO 1000
MB. Mlaka 22, Kranj 4505
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1972. Ogled popoldan. Zalog 15. Cer-
kije 4506
Kupim 3 do 4 leta staro ZASTA-
VO 101. Naslov v oglasnem oddelku.
4507
Prodam RENAULT 8 po ugodni
ceni. Telefon 27-637 4508
Prodam ZASTAVO 101, letnik
1974. Lackovič Jože, Podbrezje 131.
Duplje 4509
Ugodno prodam ŠKODO 110-L.
Telefon 064-25-302 4510
MOSKVIČ 1500, letnik 1978, pro-
dam. Telefon 064-26-150 - Kranj.
Ručigajeva 28 4511
Prodam avto PZ 125 po ugodni
ceni. Kokrški log 14, Primskovo -
Kranj 4512
Prodam ŠKODO 100, letnik 1973.
Ster. Trboje 41, Kranj 4513
Prodam VW 1303 J. Ogled v sobo-
to od 15. do 18. ure. Grašč, Šorljeva
4, Kranj 4514
DIANO, staro 3 leta, prodam za
6,2 SM. Vodopivčeva 10, Kranj 4515
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1973, registrirano. Luže 6, Šenčur
4516
ZASTAVO 101, letnik 1976, z do-
datno opremo ali brez prodam. Go-
lob Andrej, Begunje 26/b 4517
Prodam ZASTAVO 750, lepo
ohranjeno in registrirano do marca
1982. Hotemač 15, Preddvor 4518
Ugodno prodam ZASTAVO 101,
letnik 1972, garažiran. Ropret Aloj-
zij, Trubarjeva 1, Radovljica 4519
Kupim MOPED tomos avtomatik
ali APN-4 do 8.000 din. Barle Franc,
Nasovče 14, Komenda 4520
Prodam dobro ohranjen PONY
EXPRES. Jeglič, Podbrezje 86, Dup-
lje 4521
Prodam ŠKODO 110-L, letnik
1974, registrirano do maja. Dolinar,
Oprešnikova 31, Kranj 4522
Poceni prodam ŠKODO 100, regis-
trirano do aprila 1982. Zakrajšek,
Gobovce 9, Podnart 4523
Prodam FORD CAPRI 1700 GT
XL, letnik 1970, ali zamenjam za
manjše vozilo. Naslov v oglasnem
oddelku. 4524
GRADITELJI POZOR! Prodam
dobro ohranjen VW variant karavan
1500, veliko prostora za prtljago
ter otroško POSTELJO z vzmetsni-
co. Tominac, Ul. 1. avgusta 3/II.,
Kranj. Ogled popoldan 4525
WARTBURG letnik 1970 poceni
prodam. Tomirčeva 24, Stražišče,
tel. 21-164 (Oman) 4526
Prodam R-4, letnik 1979. Tele-
fon 22-534 4527
R-18, prodam ali zamenjam za
novega GOLFA. Telefon 26-996 4528
Prodam osebni avto CITROEN
GS klub, letnik 1975, oranžne barve.
Horvat Miro, Breznica 40, Žirovni-
ča. Ogled v petek ali soboto od 15.
ure dalje 4529
Poceni prodam ZASTAVO 750,
letnik 1971. Kuhar, Župančičeva 25,
Kranj 4530
VW 1200, spredaj karamboliran,
prodam celega ali po delih. Tele-
fon 28-762, Lekič 4531
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1977, 49.000 km, registrirano do
oktobra. Ponudbe pod šifro: Oranž-
ča. 4532
Prodam ZASTAVO 750 lux, let-
nik 1975. Zupanc, Predoslje 112 4533
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1972, neregistrirano, potrebno po-
pravila. Senk, Predoslje 71 4534
Prodam PONY EXPRESS. Visoko
92, Šenčur 4535
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1976, registrirano do aprila 1982.
Nagič, Cerkle 69 4536
Prodam R-4 TLS, letnik 1977, za
6,5 SM. Informacije po tel. 61-724.
Krajnik Franc, Podlubnik 161, Škof-
ja Loka 4537
Prodam ZASTAVO 101, letnik
1976, dobro ohranjeno, rdeče barve.
Mohorič Štefan, Log 54, Železnički
4538
Ugodno prodam NSU pretis 1100,
letnik 1968, v voznem stanju in NSU
pretis 1000, po delih. Možno plačilo
na kredit. Naslov v oglasnem oddelku.
4539
Ugodno prodam MOTORNKO KO-
LO CZ 250 enduro in nova JOGIJA
admiral. Zg. Bitnje 136 pri Puškarini
4540
Prodam se dobro ohranjen MO-
TOR tomos SL 15. Globoko 8, Ra-
dovljica 4541
Prodam motor TOMOS 18, rab-
ljen dve sezoni tel. 23-954
Prodam TOVORNO PRIKOLI-
CO za osebni avto. Informacije po
tel. 44-607 4542
R-4, letnik 1978, ugodno prodam.
Benedik Jože, Tominčeva 72, Kranj,
tel. 23-722 4543
ZASTAVO 750 special, letnik
1977, odlično ohranjeno, garažirano,
prodam. Telefon 27-329 4544
Prodam HUSQUARNO, 125 ccm
cross. Zg. Brnik 7, Cerkle 4545
Prodam ohranjen KOMBI zasta-
va 750, letnik 1975, registriran do
aprila 1982. Virmače 98, Škofja Loka
4546
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1968. Jerman, Predoslje 126, Kranj
4547

Nujno prodam FORD CAPRI
1300, karamboliran, letnik 1969,
cena 3,5 SM. Zupanc Srečko, Bled,
Jelovška 21 4548

R-4 celega ali po delih prodam.
Krmelj, Stražišarjeva 25, Jesenice
4549

Prodam odlično ohranjeno ZA-
STAVO 750, obnovljeno, za 35.000
din. Informacije po tel. 74-367. Čer-
ke, Zabrežica 53/a, Žirovnička 4550

Prodam ZASTAVO 750, letnik
1976. Kelih Jože, Begunje 60 4551

Prodam 126-P. oktober 1978, cena
7,2 SM. Telefon 62-445 4552

DIANO, letnik 1977, registrirano
do marca 1982, ugodno prodam
zaradi začasne odsotnosti. Ivan
Volf, Zg. Gorje 81 4553

126-P. 25.000 km, letnik 1978, do-
datno opremljen, prodam. Radov-
ljica, Triglavška 29, tel. 74-624 4554

ZASTAVO 101, dobro ohranjeno,
letnik decembra 1977, prodam za
8,5 SM. Zavrl. Podlubnik 158 (stol-
nika), Škofja Loka, tel. 62-428 4555

Prodam 126-P, letnik 1979, cena
75.000 din. Leben Milan, Breznica
30, Žironica ali tel. 83-088 od 6. do
13. ure 4556

Prodam dele za AUSTIN 1300 in
FIAT 850 special. Praše 5. Mavčiče
4557

Prodam ZASTAVO 101, dobro
ohranjeno, registrirano do aprila
1982, cena po dogovoru. Informacije
21-484 - Vlado 4558

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO
750, letnik 1975, registrirano 1
let. Vopovje 7, Cerkle 4559

Prodam AMI 8, letnik 1972, po
delih. Ivkovič Miroslav, Radovljica,
tel. 74-557 4560

Prodam MOTOR tomos elektro-
nic, nov, še neregistriran. Kveder
Igor, Voklo 9, Šenčur 4561

Prodam eno leto star 126-P. Tele-
fon 47-180 vsak dan od 18. do 19. ure
4562

Prodam ZASTAVO 750, letnik
1971, registriran do aprila 1982. Ko-
kra 66, Jezersko 4563

Prodam ZASTAVO 101, letnik
1977. Ogled vsak dan popoldan. Zu-
pan, Sp. Laze 7, Zg. Gorje 4564

Prodam ZASTAVO 750, letnik
1974, z novo školjko. Ogled vsak dan
od 16. do 19. ure. Hočevan Jože,
Bečanova 14, Tržič 4565

Ugodno prodam ZASTAVO 101,
letnik 1973/74, registrirano do de-
cembra, prevoženih 82.000 km, cena
3,9 SM. Tatinec 1, Preddvor 4566

Prodam ZASTAVO 750, letnik
1974 in ZASTAVO 101, letnik 1975.
Zupan, Krnica 58, Zg. Gorje 4567

Ugodno prodam ZASTAVO 101,
letnik 1974. Zakoč. Gospodarska
črnočrno 4568

DIANO, letnik 1976, registrirano
do novembra, ugodno prodam. Tele-
fon 89-991 dopoldan 4569

Prodam MOPED T 12. Plemelj
Matevž, Grič 3, Bled, tel. 77-551
4570

Ugodno prodam avto RENAULT
4, star 4 leta. Ogled vsak dan v po-
poldanskem času. Por, gostilna Blej-
ška Dobrava 73, Jesenice 4571

Prodam dobro ohranjen avto
PASSAT, letnik 1974. Tel. 57-032
4572

KATRICO, letnik 1978, prodam,
cena 10,5 SM. Suhadolnik Boris, Pot
na Jošta 39, Kranj, tel. 24-206 4573

Prodam ZASTAVO 750, letnik
1971. Oman, Žabnica 42, tel. 44-602
4574

Poceni prodam SPAČKA, general-
no obnovljenega, registriranega do
aprila 1982, letnik 1974. Partizanska
črnočrno 48, Kranj 4575

Prodam avto NSU 1000, neregis-
triran. Matijaševič

Pasji zajtrki

Na Gorenjskem je bilo že veliko hude krvi in je še vedno zarađi nehigieničnega prevoza in dostave kruha. Potem so peki le uspeli nabaviti nove košare za kruh – namesto pletenih so zdaj v prometu plastične. Sicer je vprašanje, koliko so plastične zares »higienične«, vendar vsaj na videz se zdi, da je vse v redu in prav.

Ni pa v redu in prav, kako in na kakšen način poteka dostava do naših trgovin, dostava mlečnih proizvodov in izdelkov. Naše delikatesne trgovine se odpirajo ob sedmih ali osmih, dostava pa je znatno prej.

In kam se dostavlja jogurt in mleko? Pred veliko klasičnih in samopostrežnih trgovin na našem podeželju se rana dostava znajde na teh pred zaprto roleto trgovine. Naj bo sneg ali dež, jogurt in mleko sta običajno na teh pred trgovino. Ko pridejo prodajalke, gredo mlečni proizvodi v trgovino. Lepo in prav, saj so izdelki v zanesljivo zaprti embalaži in se jim tudi na vetrinu in na dežju nima kaj zgoditi. Ali res?

Kaj začudeno pa pogledaš in kaj čudno se počutiš, ko se v ranem jutru pelješ mimo podeželske trgovine in ko dela družbo

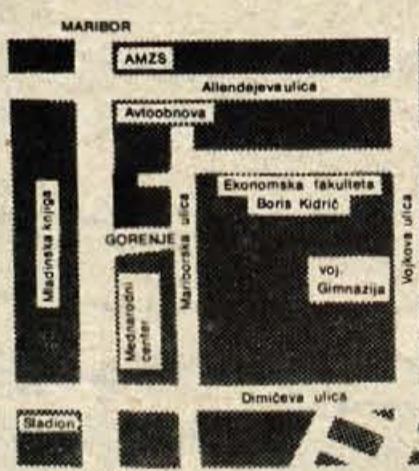
Takole skačejo po embalaži mlečnih izdelkov pred našimi trgovinami vaški pasji potepuh, ki so očitno zjutraj prej na nogah kot drugi odgovorni za čistočo. — Foto: D. Sedej

gorenje

RAZSTAVNO PRODAJNI CENTER

V LJUBLJANI

na TITOVI 118
(Bežigrad)
tel. 061/348-927

Radovljica — Na mokri cesti pri odcepku ceste za Šopec je v torek, 12. maja zjutraj, voznik tovornjaka Peter Omovšek (roj. 1938) z Bledu pred srečanjem z avtobusom zaviral, tako da ga je začelo zanašati; voznik avtobusa Anton Perlič iz Zagreba je odvil v desno, bi tako preprečil trčenje, pri tem pa zapeljal z desnimi kolesi na neutrjeni bankino, ki se je udrila in se je avtobus prevrnih na bok. V nesreči so bili ranjeni voznik avtobusa in sedem potnikov. Vse so prepeljali v jeseniško bolnišnico, kjer pa so po pregledu vse potnike razen voznika že odpustili. Skode na avtobusu je za 200.000 din. — Foto: D. Sedej

mlečnim izdelkom kaj nenavadno druština. Dva majhna, čistokrvna vaška potepuhu intenzivno in z vso vnemo ovojavata vabljivo embalažo, skačeta po njej in jo na vse načine in z vso pasjo spremnostjo hočeta pregristi. Pri tej silni in dolgotrajni vnemi ni časa, da bi privzdignila tako na bližnjem vogalu, zato opravita najnajnejše kar na jogurtova embalaži – zdaj se ti pa resnično zagnusi!

In končno uspeta privleči liter mleka iz košare in ga pregristi, da bela tekočina steče pred trgovino – dovolj jo je za zasilni jutranji pasji zajtrki! To mleko je torej odpisano, kaj pa drugo, nigrizeno, preskakano, prevohano in še kaj hujšega?

Ni, da bi pomislil, da si potem sam kupec teh izdelkov, čeprav velikodušno dopuščaš vse in včasih še hujše higienične sposrsljaje.

Vsekakor bi bili srčno zaželeni sanitarni inšpektorji, ki bi lahko upravičeno zahtevali, da se pred trgovino postavi ustrezna polica ali kaj drugega za jutranjo dostavo, mesto, ki bo nedosegljivo vsaj vaškim cuckom. Ti primeri sploh niso osamljeni in jih je lahko videti domači prav povsod – vsaj v radovljščini in jesenščini... D. Sedej

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
0	40	55	100
33520	2.040	65	60
107480	20.040	275	160
481090	20.040	09525	8.000
		48625	2.000
		198425	1.000.000
2	40	342465	20.060
7692	1.040	477985	100.000
49932	8.040		
89362	8.040	47	60
		67	80
		77	80
481	200	8377	680
761	160	62687	4.000
030061	20.000	097687	20.000
227401	20.000	363657	20.000
		60	18
73	200	78	60
2053	400	88	60
3793	400	6128	400
08423	1.000	02468	4.000
50343	2.000	12148	2.000
57433	6.000	41768	8.000
64383	6.000	85518	6.080
030643	20.000	180418	20.080
197213	20.000	287958	20.000
451893	20.000	292848	20.000
462423	50.000	470718	20.080
		498238	500.000
04	80		
64	100	19	120
4454	600	89	60
22404	4.080	3289	860
124074	20.000	6249	400
130004	20.080	02169	4.000
274956	20.000	02379	6.000
		73949	2.000

Voznik umrl pod bagrom

Škofja Loka — V sredo, 13. maja popoldne, je na gradbišču rekonstrukcije regionalne ceste Škofja Loka – Žiri umrl voznik delovnega stroja Ivan Klaus (roj. 1949). Delovodja je vozniku bagra Klausu naročil, naj prepelje stroj na drugo mesto, kjer je že zjutraj delal. Po približno 800 metrih vožnje je iz neznanega vzroka zasukal stroj v levo poševno preko ceste, peljal se okoli 15 metrov, nato pa se je stroj prevrnil okoli 10 metrov pod cesto in pokopal voznika pod seboj. Za sedaj še ni znano, zakaj je voznik zapeljal s ceste. Vzroke nesreče še raziskujejo.

NESREČE

NENADOMA ČEZ CESTO

Kranj — Na magistralni cesti pred gostilno v Naklem, kjer je že vsa leta ena najbolj »črnih točk na gorenjski magistrali, se je v ponedeljek, 11. maja, ob 6.30 uri zjutraj spet pripetila nesreča. Damjan Černilec (roj. 1963) iz Strahinje je izza avtobusa nenadoma, ne da bi se prepričal, če je prost, pritekel na prehod za pešce. Prav tedaj je pripeljal iz smeri Bistrice vozniča osebnega avtomobila Frančiška Žemva (roj. 1931) iz Žirovnice, tako da je avtomobil zadel pešca. Damjan Černilec je bil v nesreči huje ranjen.

GLASOVA ANKETA

Dopisnikov je premalo

V sredo so se v Škofji Loki zbrali uredniki tovarniških glasil in glasil krajevnih skupnosti Škofjeloške občine, da bi se pogovorili o težavah, s katerimi se srečujejo, si izmenjali izkušnje in ocenili, če njihova glasila izpoljujejo svojo vlogo – ponuditi delavcu in kranjanu informacijo, na osnovi katere bo lahko odločal. Povedali so, da ima večina glasil uredniške odbore, ki vodijo uredniško politiko, da dokaj redno izhajajo in so v večini primerov le del informiranja, ponekod je še opaziti željo po lakirjanju informacij, največ težav pa imajo z organizacijo dopisniške mreže, zlasti tam, kjer je več temeljnih organizacij, posebno če so te v različnih krajih.

Miklavž Žebre, urednik glasila Alpetour: »Ni težko napolniti glasila, veliko težje je dobiti aktualne in zanimive informacije iz vseh 22 temeljnih organizacij, ki jih ima Alpetour po vsej Sloveniji in celo po drugih republikah. Zlasti je težko dobiti informacije o problemih, ki neposredno zadevajo delavce. Večkrat smo problem dopisniške mreže že dali na delavske svete vseh temeljnih organizacij in zahtevali, naj poskrbijo za rednega dopisnika, vendar uspeha ni. Celotno smo predlagali, da nas naj po telefonu ali posmerno opozorijo na problem, a je odziv zelo slab.«

Franc Zagari, urednik glasila Tehnikov poročevalec: »Smo srednje velika delovna organizacija in nimamo posebne službe za informiranje. Tako je pisanje in urejanje glasila le dodatna delovna zadolžitev. Tudi pri nas je problem dopisništva. Imamo sicer 10 do 12 stalnih dopisnikov, ki znajo in so tudi vedno pripravljeni napisati pri-

Janez Krajnik, urednik glasila EGP Odprte strani: »Nismo problem, da ne bi mogli glasila napolniti. Dogovorimo se, kaj kdaj naredil in potem mora to izpolniti. Večji problem nam pred časom predstavlja to, da je glasilo ni bilo brano. Ni bilo nikomu. Zato smo vsebinsko sprremenili, jo približali delavcem takoj, da vsak najde v njem kar zanimivega in potem se mu nudi da bi lahko tudi sam kaj napisal in dobimo novega dopisnika. V našem glasilu so razen novic in kolektiva tudi zanimivosti, pa malo športa in humorja. Skratka glasilo je tako, da ga nestrepo pričakujejo tudi upokojenci. L. Bogataj

Novosti zakona o temeljih varnosti cestnega prometa (12)

ZAČASNI ODVZEM VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Poglavje posebnih varnostnih ukrepov vsebuje tudi novosti glede začasnega odvzema vozniškega dovoljenja in izključitve voznika iz prometa. Pooblaščena oseba mora ukrepati, kadar ugotovi:

— da je voznik pri vožnji ali poskušu vožnje v takem duševnem in telesnem stanju, da ni zmogen zanesljivo voziti (utrjenost, bolezni).

— da poklicni voznik vozi ali poskuša voziti, ko ima v organizmu kaj alkohola ali kaže znake alkoholnih motenj (vozniki, ki morajo biti pri vožnji popolnoma trezni). Enak ukrep velja tudi za voznike, ki se prekoračili dovoljeno zgornjo mejo koncentracije alkohola v krvi 0,5.

— da je voznik avtobusa ali tovornega motornega vozila ali voza presledka na vožnji več kot pet ur oziroma v času 24 ur več kot 8 ur: enako ukrepa tudi zoper voznika avtobusa, tovornega motornega vozila ali skupine vozil z največjo dovoljeno težo nad 3500 kg vozil breskva.

— da voznik noče opraviti preizkusa oziroma noče na strokovni pregled, da se preveri ali ima v organizmu kaj alkohola oziroma ali kaže znake alkoholnih motenj, je pod vplivom mamil ali psihootaktivnih zdravil.

Ob vseh teh primerih se morajo vozniki posloviti od vozniskih dovoljenja do 24 ur.

IZKLJUČITEV VOZILA IZ PROMETA

Iz prometno varnostnih razlogov se izločajo iz prometa vozila, kadar pooblaščena oseba ugotovi, da vozilo:

— zaradi tehničnih hib ogroža ali ovira druge udeležence v prometu;

— če je tovor nepravilno naložen oziroma nezadostno zavarovan;

— da je na vozilu tovor z dimenzijami oziroma težo, ki presega največje dovoljene dimenzije, težo ali osnovno obremenitev – v teh primerih pooblaščena oseba ukaže vozniku, da takoj prekine vožnjo in hib odpravi ali pa vozilo odpelje do kraja, kjer bo to lahko storil. Če se voznik ne ravna po odredbi pooblaščene osebe, ta izključi vozilo iz prometa.

Pooblaščena oseba lahko zahteva tudi ponovni tehnični pregled vozila zaradi:

— tehnične hib pri napravi za upravljanje,

— tehnične hib pri napravi za ustavljanje,

— poškodb bistvenih elementov za varnost na vozilu, ki so nastale v prometni nezgodi,

— suma okvare na napravi za spajanje vlečnega in priklopnega vozila.